İDEAL KİTAPLIK

Mr. PİCKWİCK'İN SERÜVENLERİ

CHARLES DICKENS

Bibliyoman
DK

Mr. PICKWICK'İN SERÜVENLERİ

BASKAN YAYINLARI

Yazan : CHARLES DICKENS
Çeviren : NECLÂ ERTUGAN

«Les Aventures De Mr. Pickwick»

Güzel Sanatlar Matbaası A.Ş. tesislerinde dizilmiş ve basılmıştır.
İktibas hakkı mahfuzdur.
Copyright Librairie Hachette 1973 - PARİS

1974

Birinci Bölüm

DÜNYAYI KEŞFE DOĞRU

Mr. Pickwick kendini uyku tanrıçasının kollarından kurtardı. Açtığı pencereden çevresini seyrettiği zaman güneş henüz doğuyordu. Ne tarafa baksa hep Goswell sokağını görüyordu. Önünde, sağında solunda... Hattâ öyle ki şosenin karşısında bile yine Goswell sokağı uzanıyordu. *«İşte, sadece gözlerinin önünde-*

kiyle yetinen, bunların gerisindeki gerçekleri aramayan filozofların dar görüşleri de böyledir.» Diye düşündü. *«Ben de Pickwick Klüb'den olmasam onlar gibi Goswell sokağıyla yetinir, onun gerisindeki ülkelerin esrarını çözmeye teşebbüs bile etmezdim.»*

Böyle düşünerek kesin kararını verdi. Bir saat kadar sonra, valizi elinde, tekli dürbünü cebinde, ileride hatırlayabilmesi için kayda değer keşifleri not edeceği defteri hazır, kira arabaları durağına varmıştı. En öndeki arabaya binip:

— «Doğru, posta arabası durağına çek.» Dedi.

Kira arabası ileri atıldı. Mr. Pickwick elinde hazırladığı parayla burnunu kaşıyarak:

— «Bu at acaba kaç yaşında dostum?» Diye sordu.

Arabacı başını çevirip Pickwick'e şöyle yandan bir baktı.

— «Kırkiki yaşında.» Diye homurdandı.

Pickwick hemen not defterine sarılırken:

— «Kaç yaşında dedin?» Diye hayretle bağırdı.

— «Kırkiki dedik ya!»

Pickwick dikkatle adama baktı, fakat yüzünde yalan söylediğine, ya da şaka ettiğine dair en ufak bir belirti görmeyince, hemen ciddiyetle defterine atın yaşını not etti. Sonra da daha fazla bilgi almak için:

— «Peki, ne kadar zaman dışarıda kalıyor?» Diye bir soru daha sordu.

— «Eh.. İki, ya da üç hafta.»

Pickwick bir kere daha dehşetle bağırdı:

— Nee?! Üç hafta mı?»

Bir yandan da defterini açmış, not almaya çalışıyordu.

Arabacı buz gibi bir ifadeyle:

— «Ahırı Diablevert semti yakınlarındadır, ama çok zayıf olduğundan, sık sık oraya kadar götüremiyorum.» Dedi.

— «Zayıf olduğundan mı dedin?»

— «Evet, ne zaman arabadan çözsem hemen yere yıkılıp kalıyor. Ama çözmezsem ağırlığını arabanın oklarına verip düşmeden kayışlarına asılı durabiliyor. Hem arabanın tekerlekleri o kadar büyük ki at zorlukla kıpırdasa bile, araba kolayca peşinden geliyor, fazla zahmetli olmuyor.»

Mr. Pickwick, arabacının yaptığı bu açıklamayı kulübünde at cinsinin dayanıklılığı konusunda konuşabilmek amacıyla kelimesi kelimesine not etti. Yazmasını tam sona erdirmişti ki, gidecekleri yere vardılar.

Arabacı yere atladı, Pickwick de arabadan aşağıya indi. Onun indiğini gören Pickwick Kulübünün üyelerinden Tupman, Snodgrass ve Winkle ünlü başkanlarını karşılamak için telaş ve heyecanla dışarı koşuştular.

Mr. Pickwick elindeki şilingi uzatarak:

— «Hey, arabacı al bakalım.» Dedi.

Ama arabacı onun şaşkınlık dolu bakışları karşısında parayı hırsla yere çaldığı gibi, bu parayı almaktansa, müşterisinin yüzünü gözünü yumruklayarak dağıtmaktan zevk duyacağını söyledi.

Snodgrass:

— «Delirdin mi be adam,» diyecek oldu. Winkle:

— «Hayır, düpedüz sarhoş!» Diye atıldı.

Tupman da:

— «Bana kalırsa hem deli, hem sarhoş..» Dedi.

Yumruklarıyla havayı dövmeye başlamış olan arabacıysa:

— «Gelin!.. Gelin!..» Diye hırsla bağırıyordu. «İsterseniz dördünüz birden gelin!»

O sırada oraya toplanmış olan beş altı arabacı:

— «Anlaşılan çok güleceğiz,» diyorlardı. «Yalnız bu şamataya sebep ne, onu bir öğrensek!»

Arabacı:

— «Numaramı aldın ne yapacaksın?» Diye öfkeyle sordu.

— «Senin numarandan bana ne?»

— «Mâdem öyle de, ne diye numaramı defterine yazdın?»

Mr. Pickwick tiksintiyle:

— «Numaranı falan yazmadım,» diye cevap verdi.

Arabacı toplanmaya başlayan kalabalığa dönerek:

— «Bu adam düpedüz casus! Diye devam etti. «Hem de öyle bir casus ki, arabama biniyor, numaramı alıyor, üstelik bütün söylediklerimi de hemen defterine yazıyor. Casus değil de ne?!»

Pickwick'in beyninde bir deha şimşeği çakıverdi: *«Bütün bunlara sepep o not defteriydi demek!»*

Toplanan arabacılardan biri:

— «Demek her şeyi yazdı ha!» Diye hayretle sordu.

— «Yazdı ya, hem de nasıl?! Üstelik beni öfkelendirdiği yetmiyormuş gibi, kendisini tekmeleyip yumrukladığımı iddia etmek için üç de şahit topladı. Ama bunun acısını ondan çıkaracağım! Altı ay hapis yesem bile, bunu onun yanına bırakmayacağım! Haydi arkadaşlar!»

Ve arabacı sert bir hareketle başındaki şapkayı alıp yere attı, sonra hışımla Pickwick'e hücum ederek önce gözlüklerini alıp fırlattı, ilkin burnuna, sonra da tam göğsünün ortasına iki yumruk salladı. Üçüncü yumruğunu değişiklik olsun diye, Snodgrass'ın gözüne, dördüncüsünü de Tupman'ın göğsüne indiren arabacı daha sonra da kaldırıma fırlayarak Winkle'a, akciğerlerindeki bütün havayı boşaltan bir yumruk savurdu! Bütün bunlar göz açıp kapayıncaya kadar olup bitmişti!

Snodgrass:

— «Polis yok mu?!.» Diye bağırıyordu.

Orada bulunanlardan bir börekçi:

— «En iyisi bunların üzerine hortumla su sıkmak,» diye fikir yürüttü.

Pickwick ise nefes nefese:

— «Seni bu yaptığına pişman edeceğim,» diye soluyordu.

Kalabalıksa:

— «Ne olacak, pis casus!» Diye bağırıyordu.

Arabacı az önceki gibi yumruklarıyla havayı dövüyor, bir yandan da:

— «Haydi arkadaşlar, gelin bakalım,» diye onları da mücadeleye çağırıyordu... Eğer o anda çıkagelen biri, bu kavgayı durdurmasaydı işin sonu neye varacak, kimse bilemezdi. Posta arabalarının durağından çıkan yeşiller giymiş, zayıf, uzun boylu, genç bir adam:

— «Bu yaptığınız da ne?» Diye bağırdı.

Kalabalık hep bir ağızdan:

— «Ne olacak, bunların hepsi casus!» Diye cevap verdi.

Pickwick, öyle bir:

— «Yalan!» Diye bağırdı, öyle ki, tarafsız biri bile olsa o anda fikrini değiştirirdi.

Genç adam, dirseklerini yanındakilerin yüzlerine dayayarak Pickwick'e kalabalık içinde yol açarken:

— «Doğru mu söylüyorlar?» Diye sordu.

Klübün başkanı Pickwick birkaç kelimeyle genç adama gerçeği anlatmayı nasılsa başarabildi.

Yeşil elbiseli adam arabacıya dönerek:

— «Hey... 924 numara... Al paranı ve çek arabanı... Bir daha da bu taraflarda kavga çıkartayım deme!» Dedi ve sonra Pickwick'e doğru eğilerek; «Buyurun, beni takibedin...» Diye yol gösterdi. «Bu taraftan buyurun. Bir yanlışlık olduğu besbelli. Hiç bir zaman insan ümidini kesmemeli. Böylelerini deliğe tıkmak gerek... Bunların hepsi ipten, kazıktan kurtulmuş takımından!»

Genç adam daha bunun gibi pek çok söz söyleyerek ön-

den yürüyor, Pickwick'lilere yol gösteriyordu. Nihayet o önde, bizimkiler arkada bekleme salonuna vardılar. Yeşilli genç, zilin kordonunu sanki kopartacakmış gibi çekerek:

— «Garson!» Diye bağırdı. «Herkese, ağzına kadar dolu, bal gibi tatlı, üstelik elle tutulamayacak kadar sıcak içki getir bakalım!» Sonra Pickwick'e döndü:

— «Gözünüz çok mu acıyor? Hey! Garson, Beyefendinin morarmış gözü için çiğ et getir bakayım! Emin olun, morarmış yerler için üzerine çiğ et koymak en iyisidir. Sokak fenerinin soğuk camı da iyi gelir ama, yapması kolay değildir. Sokak ortasında, gözünü fenerin siperliğine dayayıp yarım saat beklemek! Ne komik değil mi? Ha! Ha! Ha!»

Böyle diyerek, yarım kâse kaynar içkiyi bir dikişte midesine indirdi, sonra da sanki hiçbir şey olmamış gibi kendini rahatlıkla koltuklardan birine fırlatıp attı.

Üç arkadaşı, yeni tanıştıkları bu gence teşekkür ededursunlar, Pickwick onun elbisesini ve davranışlarını inceden inceye tetkik etmekle meşguldü.

Yabancı uzun boyluydu, zayıftı, hareketleri pek sallapatiydi ve bacaklarının aşırı uzunluğu yüzünden, olduğundan daha da uzun gözüküyordu. Üzerindeki yeşil elbisenin, daha kısa boylu biri için dikildiğinden Pickwick'ın şüphesi yoktu. Niçin derseniz, ceketin kirlenmiş ve rengi akçıllaşmış kolları ancak bileklerine kadar geliyordu. Üstelik düğmeleri sımsıkı iliklenmiş olduğundan, her an sırt

dikişinden patlayabilirdi. Genç adamın boynunda yakalık yoktu, ama onun yerine eski mi eski bir kravat takmıştı. Şurasından, burasından parlayan daracık siyah pantalonu sanki leş gibi beyaz çoraplarını gizlemek içinmiş gibi pabuçlarının altındaki bağcıklarla sımsıkı gerilmişti, ama yine de buna rağmen çorapları gözüküyordu. İki kenarı kalkık eski şapkasının iki yanından uzun siyah saçları sarkıyordu; tıpkı kollarıyla eldivenlerinin arasından bilekleri göründüğü gibi. Yüzü zayıf ve solgundu, ama yine de her hâliyle kendine güveni olduğunu belli ediyordu.

Rochester'e gidecek olan posta arabasının neredeyse hareket etmek üzere olduğunu haber verdikleri zaman, Pickwick'ın genç adamı incelemesi henüz sona ermişti.

Yabancı bunu duyunca hemen ayağa kalktı:

— «Roshester'e mi dediniz?» Dedi. «Ben de oraya gidiyorum. Yerimi de ayırttım zaten.. Yazık ki yanımda bozuk param yok, içkilerin parasını öderseniz çok memnun olurum..»

Pickwick'le üç arkadaşı da ilk molalarını Rochester'de vermeyi kararlaştırmışlardı. Böylece yeni arkadaşlarıyla birlikte, en arkadaki dört kişilik yere oturmayı uygun buldular.

Yabancı, Pickwick'ın arabaya tırmanmasına yardım ederek,

— «Haydi çıkın bakalım.» Dedi.

Arabacı:

— «Ne o? Hiç eşyanız yok mu?» Diye sordu.

— «Kimin? Benim mi?» Diye cevap verdi. «Elbette var. Şu kahverengi kâğıda sarılı büyük paket benim meselâ. Asıl eşyalarımı deniz yoluyla gönderdim. Hepsi de kapakları çivilenmiş kocaman sandıklardı. Hem de ağır mı ağır!»

Böyle diyerek içinde bir gömlekle bir de mendilden başka bir şey bulunmadığı açıkça belli olan kahverengi paketi zorla cebine tıkıştırdı.

Az sonra da araba hareket etti, avludaki dar ve alçacık kemerin altından geçtiler.

Yabancı:

— «Burasını görüyorsunuz ya, çok tehlikeli bir yer.» Dedi. «Geçenlerde beş çocuklu bir kadın, arabanın üzerinde buradan geçiyormuş. Kadın elindeki sandviçi yemeye öylesine dalmış ki, kemerin altından geçerken kafasını eğmeyi unutmuş! Gümmm! Öylesine bir çarpmış ki, deme gitsin! Çocuklar bir de ne görsünler! Analarının sandviçi elinde kalmış, ağzına atacak başının yerinde de yeller esmiyor mu! Korkunç! Müthiş bir şey! Şey... Affedersiniz, siz filozof musunuz?»

Pickwick:

— «Ben insanları incelerim.» Diye cevap verdi.

— «Ben de... Aynı zamanda şâirliğiniz de var mı?»

— «Hayır, benim pek yoktur, ama dostum Snodgrass'ın şiire karşı zaafı vardır.»

— «Benim de.. Özellikle, kahramanlık şiirlerine karşı! Ezberden onbin mısra okuyabilirim... Avcılıkla aranız nasıl acaba?»

— «Eh, iyi sayılır,» diye Pickwick alçak gönüllülükle cevap verdi.

— «Avcılık, soylu bir meşguliyettir. Köpekleriniz var mıdır?»

— «Şu sıralarda yok.»

— «Ama olması gerekir. Köpek, muhteşem bir yaratıktır. İnsanı şaşırtacak derecede önsezisi vardır. Bir gün ava çıkmıştık. Baktım, köpeğim hareketsiz duruyor... Islık çalıp çağırdım... Faydasız... Kıpırdamadı bile... Adını seslendim... Kılını bile kıpırdatmıyor... Sanki taşlaşmış gibi! Bir de ne göreyim, bakışlarını karşısındaki bir tabelaya dikmemiş mi! Tabelada ne yazıyor dersiniz? *'Orman bekçisi, arazideki bütün köpeklere ateş edebilir!'* yazmıyor mu!»

Pickwick:

— «Doğrusu eşine zor rastlanan bir durum,» diye cevap verdi:

— «Bu anlattığınızı not etmeme müsaade eder misiniz?»

— «Elbette. Bu köpek hakkında buna benzer daha yüzlerce olay anlatabilirim. Güzel bir kız, değil mi?»

Bu son cümleyi, o sırada yolun kenarından geçmekte olan genç bir kıza bakan Tupman'a söylemişti:

— «Güzel ya! Üstelik çok güzel!»

— «Ama İspanyol kızları çok daha güzeldir. Her biri nefis birer yaratıktır. Kuzgunî saçlar, simsiyah gözler. Tek kelimeyle nefis!»

Tupman:

— «Hiç İspanya'ya gittiniz mi?» Diye sordu.

— «Gitmek ne kelime! Orada yüzyıllar kadar uzun bir süre kaldım!»

— «Pek çok gönül fethettiniz mi bari?»

— «Gönül fethetmek mi? Elbette! Hem de binlerce! Bunlardan Don Boléro'nun biricik kızını hiç unutmam! Kız beni çıldırasıya seviyordu. Ama babası evlenmemize razı olmadı. Kız ümitsizlik içinde çırpınmaya başladı. Sonunda kezzap içerek hayatına son vermek istedi. Hemen valizimdeki mide yıkama pompamı çıkarttım, çalışmaya koyuldum... Her şeye razıydı zavallıcık... Ama sonunda ellerini kavuşturmak zorunda kaldım. Seller gibi gözyaşı akıttım. Çok acıklı bir hikâyedir bu... Çok, çok acıklı!»

İspanyol kızlarıyla fazla ilgilenmişe benzeyen Tupman,

— «Bu hanım şimdi İngiltere'de mi bulunuyor acaba?» Diye sordu.

— «Ne İngiltere'si efendim! Öldü diyorum size, öldü!»

Böyle derken elindeki eski bir mendil parçasıyla da gözlerini siliyordu.

Şiir meraklısı Snodgrass;

— «Peki, babası ne oldu?» Diye sormaktan kendini alamadı.

— «Hiç, ne olacak, tabii kızını bana vermediğine pişman oldu. Önce bir süre kahrından ne yapacağını bilemedi, sonra birden ortadan kayboldu. Nerelerde aramadılar ki? Hiç bir yerde bulamadılar. Bir gün, şehrin kocaman çeşmesinin suyu kesiliverdi. İçini temizlemek için açtıkları zaman ne buldular dersiniz? Benim sâbık kayınpederi! Adamcağız, sağ ayakkabısının içinde upuzun bir itirafname, başı, tâ yarı beline kadar ana borunun içine girmiş, durmuyor mu?! Tabii hemen çekip çıkardılar. O günden beri çeşmenin suyu eskisinden daha bol akıyor.»

Bu olaydan fazlasıyla etkilenmiş olan Snodgrass:

— «Anlattıklarınızı defterime kaydedebilir miyim?» Diye sordu.

— «Elbette kaydedebilirsiniz. Daha bunun gibi bende nc hâtıralar ver.»

Böylece yabancı tâ Rochester'e varıncaya kadar durup dinlenmeden anlatmasına devam etti. Geldikleri zaman yemeği hep beraber yemeyi kararlaştırdılar.

İkinci Bölüm

TUPMAN BALOYA GİDİYOR

«Pickwick Kulübü mensupları, Roshester'in belli başlı otellerinden birine inmişlerdi. Jingle - yeşil elbiseli geveze yabancının adı Jingle idi - saat tam beşte salona inince hep birlikte yemeğe oturdular.

Jingle:

— «Bir bardak şarap arzu eder misiniz?» Diye sordu. Pickwick de:

— «Memnuniyetle.» Diye cevap verdi.

Böylece Jingle, bir bardağı kendi sağlığına, bir ikincisini Snodgrass'ınkine, bir üçüncüsünü Tupman'ınkine, bir dördüncüsünü Winkle'ninkine, sonucusunu da, tıpkı konuşması gibi aynı hızla bütün oradakilerin sağlığına içti.

Çok geçmeden de:

— «Hey, garson, merdivenlerdeki bu kalabalık nenin nesi?» Diye seslendi. «Sıraları yukarıya çıkartıyorlar. Marangozlar aşağıya iniyor.. Lambalar, bardaklar, kadehler, çalgılar. Bütün bunlar nenin nesi oluyor?»

— «Balo hazırlığı yapıyorlar efendim.»

Tupman:

— «Doğrusu baloya gitmeyi çok severim.» Dedi.

— «Ben de,» diye Jingle ilâve etti. «Yazık ki eşyam henüz gelmedi. Şu gemiler de ne kadar yavaş gidiyor! Giyecek hiç elbisem yok!»

Ortadaki şişenin içindeki içki bardaklara boşaldıktan sonra yeni şişeler getirildi.

Pickwick Kulübünün prensibi: *Kulüpte iyilik, Cihanda iyilik!»* esasına dayanıyordu. Bu durumda hiç bir şey Tracy Tupman'ı fedakârlık yapmaktan alıkoyamazdı. Kulübün kayıt defteri elbise, ya da para isteyenlere yapılan iyiliklerin hikâyeleriyle doluydu.

Tupman:

— «Size baloda giymeniz için bir elbise verebileceğimden ötürü kendimi mutlu addediyorum.» Dedi. «Ne var ki siz oldukça zayıf ve uzun boylusunuz. Bense...»

— «...Oldukça şişko ve göbekli..» Diye Jingle tamamladı. «Şu şişeyi bana uzatır mısınız?..»

— «Ben de onu söyleyecektim. Benim elbiselerim size çok bol ve kısa geleceğine göre dostum Winkle'ınkiler belki daha iyi uyar diyecektim.»

Jingle gözleriyle ölçüsünü almak ister gibi Winkle'ı tepeden tınağa süzdü:

— «Mükemmel, elbette uyar.» Diye cevap verdi.

Tupman şöyle bir etrafına bakındı. Şarap Snodgrass'la Winkle'ın hattâ Pickwick'in üzerindeki uyku verici etkisini göstermeye başlamıştı. Baloya katılmak arzusu az öncekinden daha da kuvvetlenmişti. Baktı, Winkle şimdiden uyumaya başlamıştı bile...

Bir çeyrek saat geçmemişti ki, yabancı Nathaniel Winkle'ın elbisesini giymiş, baloya gitmeye hazır hâle gelmişti...

Tupman:

— «Gıcır gıcır bir elbise doğrusu.» Diye yabancının dikkatini çekti. O ise, o sırada büyük bir boy aynasının karşısına geçmiş, hâlinden memnun, kendini seyretmekle meşguldü. Gözüne ilk çarpan şey, düğmelerin üzerinde Pickwick Klüb'ün arması olan Pickwick'in kabartma resmiyle iki yanında 'P, ve 'K, harflerinin bulunması oldu.

— «Biraz boyu kısa,» diye söylendi. «Şu Allahın garip işine bakın! Büyük ceketleri ufak tefeklere, küçük ceketleri de iri yarılara verir!»

Böylece gevezelik ederek balonun yapıldığı salona giden merdiveni çıkmaya başladılar.

Burası, boyu eninden çok uzun bir salondu, kenara koyu kırmızıya boyanmış sıralar yerleştirilmişti ve kristal avizeler içindeki mumlarla aydınlatılmıştı. Çalgıcılar yüksekçe bir kerevetin üzerine tünemişler, çalıyorlar, ortada da iki üç grup bütün dikkatlerini sarfederek kadril yapmaya çalışıyorlardı.

Balonun en dikkate değer kişisi, şişman, kısa boylu, kabak kafasının etrafında çepçevre simsiyah dimdik saçları olan bir adamdı: 97 inci Piyade Alayı'nın doktoru Binbaşı Slammer'di bu... Doktor Slammer her önüne gelenle gevezelik ediyor, gülüyor, şakalaşıyor, fırsat bulursa iki el kâğıt oynuyor, her köşede, herkesle ilgileniyordu. Fakat bütün bu meşgalesi arasında, herkesten çok, ufak tefek, yaşlı dul bir kadınla ilgilenmeyi de ihmal etmiyordu. Kadının göz kamaştırıcı mücevherlerinden, belirli bir geliri olan biri için hiç de kaçırılmayacak bir fırsat olduğu görülüyordu.

Bizim yabancı, yaşlı dulu görünce:

— «Ağırlığınca altın eder,» diye söylendi. «Ne de sevimli bir kadın! Doktorsa ukalâ mı ukalâ!! Gidip kadıncağızı dansa kaldıracağım.»

Nathaniel, gitti, söylediğini yaptı. Salonu bir baştan bir başa katetti, bir şöminenin kenarına dayanarak yüzünde hayranlık dolu, kâh saygılı, kâh üzüntülü bir ifadeyle dul kadının ablak suratını seyretmeye koyuldu.

Tupman şaşkınlıktan nutku tutulmuş, yabancıya bakakalmıştı. O sırada doktor başka bir kadınla dansediyordu; derken dul kadın nasılsa yelpazesini elinden düşürdü. Hiç bizimki bu fırsatı kaçırır mı, hemen fırladı, yelpazeyi alarak kadına uzattı. Önce gülümsedi, zarif bir hareketle öne eğildi, nâzik birkaç kelime söyledi. Sonra büyük bir cesaretle baloyu idare eden zata yürüdü. Onunla uzaktan ne dediği anlaşılmayan bir şeyler konuştu, sonra onu yanına alıp

kadının önüne getirdi. Kendini kadına takdim ettirdikten sonra da dul kadını dansa dâvet etti. Beraberce kadril yapacaklardı.

Doktorun şaşkınlığı görülecek şeydi. Ne yâni?!. 97 inci Alayın Doktor Binbaşısının hiç böyle ortada kalakaldığı görülmüş şey miydi? İmkânsız, inanılmayacak bir şeydi bu! Ama olmuştu işte! Doktor daha da artan bir şaşkınlık içinde yabancının bu sefer de dul bayanla arkadaşını tanıştırdığını gördü! Âdeta gözlerine inanacağı gelmiyordu. Doktor bir daha bir daha baktı: Yaşlı dul kadın, şimdi de Tracy Tupman'la dansediyordu. Hem de nasıl! Hâyal görmediğinden artık emindi: Yaşlı dul etiyle, kemiğiyle ortadaydı ve şimdiye kadar görmediği bir canlılıkla zıplıyordu! Tupman'ın da ondan aşağı kalır yeri yoktu, o da vakur hareketlerle müziğe uymuş, sıçramakla meşguldü.

Zavallı doktorun birden bütün cinleri tepesine toplanıverdi! Baktı ki yabancı gülümseyerek kendine doğru yaklaşıyor, âni bir kararla önüne çıkarak buz gibi bir sesle:

— «Bana baksanıza siz!..» Diye yolunu kesti «Ben 97'-inci Alaydan Doktor Slammer'im. Size kartımı veriyorum. İşte kartım. Bunun ne anlama geldiğini bildiğinizi sanırım!»

Jingle soğuk bir ifadeyle:

— «Teşekkür ederim,» diye pişkinlikle cevap verdi. «Nezaketinize hayranım, ama ne yazık ki şu anda hasta

filân değilim. Üşütüp hasta olursam, söz veriyorum, sizi arar bulurum.»

Doktor tiksintiyle:

— «Korkağın, âdi yaratığın birisiniz!» Diye devam etti. «Hem de şerefsiz ve tıynetsiz, pis bir âdi yaratık! Hâlâ kendi kartınızı vermemekte ısrar ediyor musunuz?»

Yabancı:

— «Aaa, anlıyorum, içtiğiniz punç çok kuvvetliydi,» diye sırıttı. «İçkiyi kaldıramayan yaşlılar acaba neden limonata içmezler, bilmem ki!»

Doktor Slammer şapkasını öfkeyle başına geçirip oradan uzaklaştı. Jingle'le Tupman da hemen Winkle'nin elbisesini giydirmek için onun uyukaldığı yere koştular.

Üçüncü Bölüm

WİNKLE DÜELLO ETMEK ZORUNDA KALIYOR

Ertesi sabah Tupman saat yediye doğru kapısına vurularak uyandırıldı.

Hanın hizmetkârlarından biri kapının dışından:

— «Mr. Winkle'la konuşabilir miyim?» Diye seslenıyordu.

Winkle telâşla yataktan yere atlayıp:

— «Beni mi arıyorsunuz?» Diye sordu. Bir yandan da telâşla giyinmeye çalışıyordu. Londra'dan bu kadar uzakta kendisini kim arayıp sorabilirdi, hayretti doğrusu!

Hizmetkâr:

— «Aşağıda, kahve salonunda bir adam sizinle görüşmek istiyor,» dedi. «Sizi fazla tutmayacak, sadece görüp bir şey söyleyecekmiş!..»

Winkle,

— «Garip şey,» diye mırıldandı. «Şimdi iniyorum.»

Üzerine hemen bir robdöşambr geçirdi, boynuna da bir atkı sardı, heyecanla aşağıya indi, iki hizmetkârla bir de yaşlı bir kadın kahve salonunu süpürüyordu, kenarda da üzerinde günlük üniforması, ile bir subay pencereden dışarısını seyrediyordu. Winkle'ın içeriye girdiğini görünce soğuk bir şekilde onu selâmladı, sonra da hizmetkârları dışarı çıkarttıktan sonra kapıyı itinayla kapattı:

— «Yanılmıyorsam Winkle'siniz, değil mi?» dedi.

Winkle:

— «Evet benim.» Diye cevap verdi.

— «97'inci Alay Doktoru Binbaşı Slammer tarafından gönderildiğimi söylersem, buna pek şaşmamanız gerekir.» Diye söze başladı. «Kendisi, dün yaptığınız çirkin hareketin hiç bir zaman bir centilmen tarafından hazmedilmeyeceğini bildirmek için beni görevlendirdi. Sizin dün gece sarhoş olduğunuzdan kesinlikle emin bulunuyor. Uğradığı

hakareti, ancak bana bizzat yazıp vereceğiniz bir özürle affedebilecek!»

Winkle şaşkınlık içinde:

— «Kendisinden yazılı olarak özür mü dileyeceğim?» Diye sordu. «Neden özür dileyecekmişim?»

Subay:

— «Siz bilirsiniz,» diye soğuk bir ifadeyle cevap verdi. «Aksi hâlde, başvurulacak öteki çârenin ne olduğunu bilirsiniz sanırım.»

Winkle hayretten ağzı bir karış açık:

— «Bu mesajın bana gönderilmiş olduğundan emin misiniz?» Diye sordu.

— «Olayın geçtiği yerde maalesef ben yoktum. Doktor arkadaşım benden, göze çarpacak kadar mavi, üzerinde de bir baş ve iki yanında P ve K harfleri kabarık bulunan düğmeli elbiseli şahsın kim olduğunu tesbit etmemi istedi.»

Winkle, karşısındaki subayın kendi elbisesini böylesine eksiksiz bir şekilde târif etmesine şaşmıştı:

— «Bir dakika beni bekleyebilir misiniz?» Diye sordu.

Meş'um ziyaretçi:

— «Hay hay,» diye cevap verdi.

Winkle hemen merdivenleri ikişer ikişer çıkarak odasına girdi, titreyen elleriyle valizini açtı. Elbisesi yerliyerinde duruyordu, ama üzerindeki buruşukluklar elbisenin önceki gece giyildiğine işaretti. *«Adamın söyledikleri doğ-*

ru olmalı.» Diye düşündü. *«Kimbilir ne kadar sarhoşmuşum ki, elbise değişip bir yere eğlenmeye gittiğimin farkında bile değilim! Bu arada da pekâlâ birine hakaret etmiş olabilirim!»*

Winkle böyle diyerek kavgacı doktorun düello teklifini kabul etmiş oluyordu. Doğruca aşağıya, kahve salonuna indi. Pickwick Kulüp'te herkes kendisini atıcılık, vuruculuk gibi sporlarda bir otorite olarak kabul ederken, daha ilk denemede düellodan kaçması, bu şöhretini zedelemez de ne yapardı? Hem şurada burada, bu gibi durumlarda şahitlerin, sanki önceden anlaşmışlar gibi, hiç konuşmadan silâhları boşalttıklarından bahsettiklerini duymamış mıydı? Sonunda şahit olarak Snodgrass'ı seçerse ve ona ateşli silâhların ne kadar tehlikeli olduğunu bir kere daha hatırlatırsa, o yemez içmez durumu Pickwick'e çıtlatır, o da arkadaşının pisipisine ölmesine ya da sakat kalmasına engel olunması için koşar resmî makamlara haber verirdi.

Subay:

— «Bu akşam, gün batarken müsait mi acaba?» Diye sordu.

— «Hay hay, müsait,» diye cevap verdi Winkle

— «Pitt kalesini biliyor musunuz?»

— «Evet, biliyorum. Dün gördüm.»

— «Mükemmel... Şu hâlde sizi selâmlayarak yanınızdan ayrılmaktan başka yapacak işim kalmıyor.»

Böylece subay, ıslıkla bir marş çalarak hızlı hızlı yürüyerek oradan uzaklaştı.

O gün kahvaltıdan sonra Snodgrass şatoyu gezmelerini teklif etti. Hep birlikte yola çıktılar. Winkle birara bir fırsatını bularak Snodgrass'ın yanına yaklaştı:

— «Şey... Bir sır söyleyecek olsam kimseye söylemeyeceğinden emin olabilirim, değil mi aziz dostum?» Diye fısıldadı. Ama bir yandan da Snodgrass'ın gevezelerin en boşboğazı olduğu için ona dua ediyordu.

Snodgrass:

— «Elbette emin olabilirsiniz!» Diye cevap verdi. «Şerefimin üzerine yemin ederim.»

— «Hayır hayır,» diye Winkle korkuyla atıldı. «Yemin etmenize hiç lüzum yok.» Arkadaşının şâirane bir şekilde gökyüzüne doğru kaldırdığı kolunu istemeye istemeye indirdiğini görünce, «Şerefimle yakından ilgili şahsî bir meselede bana yardımcı olmanıza ihtiyacım var,» dedi.

Snodgrass arkadaşının elini sıkarak:

— «Elbette yardımcı olacağım,» diye cevap verdi.

Bunun üzerine Winkle durumu olduğundan daha da korkunç göstermek için gayret serfederek:

— «Güneş batarken Pitt kalesindeki tenha bir düzlükte bir subayla halletmem gereken bir şeref meselesi bu...» Diye ipucu verdi. « Osırada orada, bir başka subay daha hazır bulunacak.»

— «Hiç merak etmeyin, ben de orada bulunacağım.»

Bu gibi durumlarda, yardımcıların gösterdikleri cesaret gerçekten hayret vericidir. Tabii düello edecek kendileri olmadıkları için.

Winkle:

— «Biliyor musunuz, Doktor Slammer keskin bir nişancıymış,» diye fısıldadı.

— «Ya siz? Siz değil misiniz sanki?»

Winkle, 'evet' der gibi başını salladı, ama arkadaşını gerektiği kadar heyecanlandırıp telaşlandıramadığını görünce başka bir yol denemeye kalkıştı:

Titreyen sesiyle. «Sadece söylemek istediğim bir şey daha var aziz dostum,» dedi. «Olur ya, ölürsem, paketimin içinde bir mektup var. Babama yazdığım bir mektup.»

Snodgrass yine sükûnetle, eğer öyle bir şey olursa, mektubu alıp, bir postacı hızıyla babasına ulaştıracağına dair söz verdi.

— «Ama,» dedi Winkle, «ben, ya da Doktor Slammer ölürse, suça katılmaktan yargılanacağınızı da biliyorsunuz, değil mi?»

Bu söz üzerine Snodgrass'ın titrediği görüldü, ama öylesine cesurdu ki, bunu belli etmemek istedi.

— «Bir dost için her türlü tehlikeyi göze almaya hazırım!..» Dedi.

Dedi ama, Winkle de böyle arkadaşlığa içinden sövdü, saydı.

— «Bakın aziz dostum,» diye devam etti. "Sizden bir ricam daha var: Sakın düelloya engel olmak için resmî makamlara haber vermeye filan kalkışmayın. Hele hele beni, ya da 97'inci Alay'dan Doktor Slammer'i hapse attırmak için polisin yardımını istemeyin, olmaz mı?»

Snodgrass hararetle arkadaşının elini yakaladı ve heyecanla:

— «Aslâ!» Diye cevap verdi. «Böyle bir şeyi hiç bir zaman yapmam. Hattâ benden isteseniz bile!»

Snodgrass o günün geri kalan kısmını düellonun hazırlıklarını düzenlemekle geçirdi. Winkle da kara kara başına gelecekleri düşünüyordu.

Uğursuz yolculuklarına çıktıkları zaman hava ağır ve kasvetliydi. Winkle üzerine bol bir pelerin giymişti. Snodgrass'ınkinin altında da içinde silâhların durduğu kutu gizliydi.

Winkle huzursuzluktan yerinde kıpırdanarak:

— «Gerekli her şeyi aldınız mı?» Diye sordu.

— «Elbette aldım. Fişekler boş çıkarsa diye yeterinden fazla cephane, bir o kadar barut... Ayrıca cebimde de barutu tıkıp sıkıştırmak için iki de gazete var.»

Winkle'ın arkadaşına duyduğu minnet hissi kimbilir ne çok olmalı ki hiç sesini çıkartmadı, ama yürümesinide birdenbire yavaşlattı.

Akşam gittikçe daha hüzün verici oluyordu, hele bomboş tarlalardan doğru esen kasvetli rüzgâr, sanki bir devin ıslıkla başka bir devi çağırmasına benziyordu. Winkle yerdeki büyükçe bir çukurun köşesinden geçerken gözlerinin önüne bir mezar, hattâ belki de kendi mazarı geldiği için titremekten kendini alamadı.

Baktılar, kendilerini iki kişi bekliyordu: Biri kısa boylu, şişman siyah saçlıydı, öteki de iri yarı. Üzerinde düğmeleri kordonlu bir pardösü, giymişti ve açılıp kapanan bir iskemleye oturmuştu.

Snodgrass,

— «Rakibimizle, şahidi olmalı,» dedi «Biraz içki almak ister misiniz? İyi gelir.»

Winkle, arkadaşının uzattığı matarayı alıp içindeki içkiden kocaman bir yudumu midesine indirdi.

Tam karşılarına gelince durdular. Winkle, kendisine doğru gelen subaya, arkadaşını işaret ederek:

— «Arkadaşım Snodgrass,» diye tanıştırdı.

Doktor Slammer'in arkadaşı olan subay, eğilerek selâm verdi. Soğuk bir sesle:

— «Bizim söyleyecek bir şeyimiz yok.» Dedi.

— «Bizim de yok.» Diye Snodgrass tekrar etti. Ne var ki çini garip bir huzursuzluk kaplamaya başlamıştı.

— «Öne geçmek ister misiniz?»

— «Nasıl isterseniz!.»

Alanı ölçüp biçtiler, ve ilk hazırlıklarını yaptılar. Subay kendi tabancalarını göstererek:

— «Bu silâhlar sizinkilerden daha iyi,» dedi. «İkisini de gözlerinizin önünde dolduracağım. Bütün bunlara bir itirazınız var mı?»

— «Hayır yok.» Diye Snodgrass cevap verdi. Elbette yoktu, çünkü silâh doldurma konusunda bildikleri pek yeterli olmadığından subayın bu işi üzerine almasına çok sevinmişti.

O iş de sona erince subay:

— «Kendilerini artık yerlerine götürebiliriz sanıyorum.» Dedi. Hâlinden sanki düello edecek iki kişiden değil de, satranç tahtasının üzerindeki taşlardan bahsediyormuşcasına kayıtsız olduğu görünüyordu.

Snodgrass:

— «Ben de aynı fikirdeyim.» Diyerek subayın sözlerine boyun eğdi.

Subay, Doktor Slammer'e, Snodgrass da Winkle'e doğru yürüdüler. Snodgrass:

— «Her şey hazır,» diyerek tabancayı uzattı. «Pelerininizi verin lütfen.»

Zavallı Winkle:

— «Bahsettiğim paketle mektubu unutmayın sakın,» diye mırıldandı.

— «Merak etmeyin, unutmam, Sâkin olun ve iyi nişan alın yeter.»

Winkle sükunetle pelerinini çözdü, çıkardı ama bütün dermanı kesilmişe benziyordu: Sonra tabancayı aldı. Şahitler iki yana çekildiler, rakipler de birbirlerine doğru yaklaşmaya başladılar

İşte o anda, Doktor Slammer'in titreyerek irkildiği, elleriyle gözlerini oğuşturarak olduğu yerde kalakaldığı gö rüldü:

— «Durun! Durun!» Diye bağırdı. «Bu adam, o değil!»

Subay:

— «O değil mi?» Diye sordu.

— «Sâhiden o değil mi?» Diye Snodgrass da aynı soruyu tekrarladı.

— «Değil ya,» dedi doktor. «Tabii değil. Bu adam, geçtiğimiz gece bana hakaret eden adam değil diyorum size!»

Subay:

— «İnanılmayacak şey!» Diye bağırdı. «Gerçekten inanılmayacak şey!»

O zaman Winkle. bu durumdan gerektiği gibi faydalanırsa, şöhretinin nasıl artacağını düşünerek, cesaretle ilerledi ve:

— «Size hakaret eden kimse, elbette ben değilim,» diye konuştu. «Bunu baştan biliyordum zaten!»

Subay:

— «Peki, madem biliyordunuz da, neden bu sabah bana söylemediniz?» Diye sordu.

— «Söylemedim, çünkü beni, Londra Pickwick Kulüb'ün üniformasını giymiş kaba ve sarhoş bir kimse olmakla itham ettiniz. Bu durumda kulüp üniformasının şerefini korumak zorundaydım. Bunun için de, soruşturmaya lüzum görmeden teklifinizi hemen kabul ettim!»

Doktor, elini ileri uzatıp ona doğru yürüyerek:

— «Pek saygıdeğer dostum, şu hâlde cesaretinizden ötürü sizi tebrik etmeme müsaade edin,» dedi. «İzin verirseniz, bu hareket tarzınıza hayranlığımı bir kere daha belirteyim. Sizi rahatsız ettiğim için de bilseniz ne kadar üzgünüm.»

Winkle:

— «Bahse değecek şeyler değil bunlar,» diye cevap verdi. Doktor, «sizinle tanıştığıma gerçekten çok memnun oldum.»

— «Asıl bu şeref bana âit...»

Candan-yürekten el sıkışıp birbirlerine vedâ ettikten sonra ayrıldılar. Doktorla subay kışlaya döndüler... Bizimkiler de kaldıkları hana...

Dördüncü Bölüm

PİCKWİCK GEÇİT TÖRENİNDE

Ertesi sabah bütün Rochester ve civar halkı erkenden, müthiş bir heyecan içinde yataklarından fırladılar. Kışlanın tâlim sahasında büyük bir askerî geçit töreni ve bir de savaş gösterisi yapılacaktı. Daha erkenden nöbetçiler yerleştirilmiş, emirerleri subaylarının eşleri için yer tutmuşlardı, çavuşlar ellerinde listeler, şuraya-buraya koşuşup duruyorlar, merasim üniformasını giymiş olan

albay da ata binmiş, bir oraya bir buraya dörtnala gidip geliyor, atını biriken kalabalığın üzerine sürerek toplananları geriye itiyor, bağırmaktan yüzü kıpkırmızı kesiliyordu.

Pickwick'le üç arkadaşı kalabalığın en önünde yer almışlardı ve sabırla merasimin başlamasını bekliyorlardı. Ne var ki kalabalığın arkadan yaptığı basınca gittikçe daha zor dayanabildiklerinden yerlerini muhafaza etmekte büyük zorluk çekiyorlardı. İki saatten beri bilhassa yerlerini kaptırmamaya gayret etmişlerdi.

Bazen arkasından öyle bir itiyorlardı ki, Pickwick vücudunun cesametiyle kolay kolay bağdaşmayacak bir hızla top gibi ileri fırlıyordu. Bazen de nöbetçiler:

— «Geriye!» Diye bağırıyorlar ve bu emirlerini noktalamak ister gibi de tüfeklerinin dipçiklerini olanca şiddetiyle yere, çoğu zaman Pickwick'ın ayak parmaklarının üzerine indiriyorlardı. Ayrıca, zavallı Snodgrass'ı iyice sıkıştırdıktan sonra:

— «Yahu, niçin böyle itiyorsunuz?» Diye adamcağıza çıkışan sözde şakacılar da vardı.

Winkle sonunda bu itilip kakılmaya çok kızdı. Biraz çıkışınca, tam arkasında duran biri, başındaki şapkayı tâ gözlerine ininceye kadar başına geçiriverdi.. Çok geçmeden durumu gören kalabalık yavaş yavaş geri çekilerek meydanı boşalttı, bizim *«Pickwick»* liler, meydanın tam ortasında kendi başlarına kalakaldılar...

İşte o sırada gökyüzünde bayraklar dalgalanmaya, silâh-

lar güneşte parlamaya ve taburlar hâlinde askerler sahanın ilerisinde görünmeye başladı. O anda bütün birliklerin bandoları hep birden çalıyordu. Atlar şaha kalkıyor, kuyruklarıyla havayı kırbaçlıyordu. Köpekler havlıyor, halk, herkes, başka bir havadan cıyak cıyak bağırıyordu. Bütün bunlar, meydanın tâ ilerisinde, artık gözün erişemeyeceği kadar uzaklıkta, kırmızı üniformaları, beyaz pantalonlarıyla, sanki taştanmış gibi kıpırdamadan duran taburlar içindi...

Pickwick o sırada kendini bir atın ayakları arasından kurtarmakla meşgul olduğundan taburların bu şekilde sıralanışını pek farkedememişti. Dürbününü gözüne ayarlamaya çalışarak çevresindekilere:

— «Peki şimdi ne yapıyorlar?» Diye sordu.

Arkadaşı Winkle:

— «Yanılmıyorsam ateş etmeye hazırlanıyorlar.» diye cevap verdi, ama rengi atmıştı bir kere!

Pickwick telâşla:

— «Saçma şey!» Diye söylendi. Snodgrass da:

— «Şey... Bana da Winkle'ın hakkı var gibi geliyor...» Diye atıldı.

Ama Pickwick:

— «İmkânsız; olamaz böyle bir şey!» Diye söylenip duruyordu. Daha kelimelerini bitirmeden yarım düzine kadar asker silâhlarını kaldırıp aynı noktaya - bizim Pick-

wick'lilere olduğu besbelliydi - nişan almazlar mı? Arkasından da o zamana kadar yeryüzünde benzeri duyulmamış müthiş bir gümbürtü etrafı kaplayıverdi...

Winkle korkudan yüzü solmuş:

— «Ya kaza eseri bu kurşunlar, birine isabet ettiyse, yandı zavallı!» Dedi. «Havada, hem de tam kulağımın dibinde keskin bir ıslık sesi duydum!»

Snodgrass da acele yüzükoyun yere yatmayı teklif etti. Ama Pickwick:

— «Bütün bunlara lüzum kalmadı artık...» Diye arkadaşlarını teskin etti. «Çünkü görmüyor musunuz artık ateş etmiyorlar!..» Belki dudakları titriyor, yüzü sararıyordu, ama bu fevkalâde insanın ağzından korktuğuna, ya da telâşlandığına dair en küçük bir söz bile çıkmıyordu.

Pickwick'in hakkı vardı. Ateş sona ermişti. Ama tahmininde yanılmadığı için kendini tebrik etmeye vakit bulamadan birliklerin saflar hâlinde üzerlerine doğru geldiğini gördüler. Anlaşılan savaş gösterisi başlamış olmalıydı. Önce hücum emri verilmiş, arkasından da, daha Pickwick'liler bu yeni harekâtın ne olduğunu anlamalarına vakit kalmadan altı birliğin altısı da, süngü takmış, koşar adım Pickwik'le arkadaşlarının üzerine hücuma kalkmışlardı.

Pickwick gözlüklerinin arkasından şöyle bir bakınca, üzerlerine doğru yaklaşan insan selini bir anda farketti. Sonra da âni bir kararla geri dönüp olanca hızıyla koşmaya

başladı. Hayır, kaçtığını söyleyemeyiz, çünkü bu kelimeyi Pickwick gibi şerefli bir insan hakkında kullanmak yakışık almaz... Kaldı ki, kısacık bacakları ve kocaman göbeğiyle böyle bir şeyi yapması beklenemezdi tabii... Pickwick; durumun ümitsizliğini görmesine rağmen bütün gücünü bacaklarına vermiş, koşuyor, koşuyordu.

Ne var ki, karşı taraftaki birlikler de önden gelen hücumu defetmek için savaş nizamına geçmşiti. Bunun sonucu olarak Pickwick'le üç arkadaşı, biri hızla peşlerinden gelen, öteki de karşılarında sımsıkı mıhlanmışçasına bekleyen iki saf askerin ortasında kaldı.

Arkadan gelenler:

— «Çabuk çıkın aradan!» Diye bağırıyorlardı.

Önde duranlar:

— «Kendinizi kurtarın!» Diye haykırdılar.

Pickwick'liler de, «Nereye gidelim, bilmiyoruz ki!» Diye ümitsizlik için çırpınmaya başladılar.

Arkadan gelenlerle karşıda duranlar bir anda birbirlerine karıştılar. Koşuşmalar, çarpışmalar, bağırışmalar derken ,altı birlik beşyüz metre kadar ileride durdular.

Bizim Pickwick'liler hücumun tesiriyle arkaüstü yere düşmüş, ayakları havada, öylece kalakalmışlardı.

Beşinci Bölüm

WİNKLE ATA BİNİYOR

Pickwick ertesi sabah uyandığı zaman, arkadaşlarının kahvaltı etmek için sabırsızlıkla kendisini beklediklerini gördü. Neyse, masaya oturdular. Kızarmış sucuk, yumurtalar, çay, kahve ve diğer öte-beri öylesine bir çabuklukla tükenmeye başladı ki, bundan hem kahvaltının nefasetini hem de bizimkilerin iştahını anlamak hiç de zor değildi.

Pickwick:

— «Bakın arkadaşlar, bugün dostumuz Wardle'ı ziyaret etmek için çiftliğine gideceğiz,» dedi. «Uşağa soralım da nasıl gideceğimizi bize târîf etsin.»

Sordukları hizmetçi onlara, kira arabasına binmelerini salık verdi.

— «İyi ama kira arabası iki kişiliktir,» diye Pickwick atıldı. «Halbuki biz dört kişiyiz...»

Snodgrass da tereddüt ediyor:

— «Ne yapalım acaba, bilmem ki!» Diye söyleniyordu.

— «Belki beylerden biri yolculuğu at sırtında yapmak ister,» diye uşak fikir yürüttü. «Merak etmeyin gayet güzel binek atlarımız vardır.»

Pickwick:

— «Mükemmel fikir,» dedi. «Hey... Winkle! Ata binmek istersiniz, değil mi?»

O sırada Winkle kalbinin en derin köşelerinde binicilik konusundaki endişelerini gizlemekle meşguldü, ama bu endişelerinin başkaları tarafından anlaşılmasını istemediği için cesaretle cevap verdi:

— «Elbette isterim. Hattâ bundan büyük zevk de alırım.»

Pickwick uşağa dönüp kesin emrini bildirdi:

— «Atları, saat tam onbirde kapının önüne getirin!» Dedi.

— «Başüstüne efendim.»

Kira arabası, dört tekerlek üzerinde duran yeşil kasasıyla arabadan çok kocaman bir şişe sepetine benziyordu. Arka tarafında, alçacık iki kişilik bir sırası vardı, önde de arabayı sürecek olanın oturması için yüksekçe bir sıra.. Önüne, iri mi iri doru bir at koşulmuştu. Hemen yanında da bir seyisin dizginlerinden sımsıkı tuttuğu Winkle'ın bineceği - belki de ötekinin yakın bir akrabası olan - yine öteki at kadar kocaman bir at duruyordu.

Pickwick atı görünce:

— «Allah korusun.» Demekten kendini alamadı. «Arabayı kim sürecek? Bu hiç aklıma gelmemişti!»

Tupman:

— «Tabii ki siz süreceksiniz..» Diye cevap verdi. Snodgrass da onu destekledi:

— «Elbette siz!»

— «Kim? Ben mi?» Diye bağırdı Pickwick!

Seyis:

— «Beyefendiler sakın korkmasınlar,» diye araya girdi. «Atımın son derece uysal olduğunu temin ederim. Küçük bir çocuk bile onu idare edebilir.»

— «Şaha kalkmak gibi bir huyu var mıdır? Sen onu söyle...»

— «Şaha kalkmak mı? Kat'iyen efendim! Yanından

için şebek maymunu dolu bir araba bile geçse, başını çevirip bakmaz!»

Seyisin sözleriyle cesaretleri yerine gelen Tupman'la Snodgrass hemen geçip o kocaman şişe sepetinin içine kuruldu, Pickwick de öndeki tünekliğe tırmandı.

Seyis yardımcısına dönüp:

— «Dizginleri beyefendiye uzatıver bakayım.» Dedi.

Artık hareket edebilirlerdi. Pickwick:

— «Deh!» Diye seslenmeye hazırlanıyordu ki, dört ayaklı dev yaratık sanki arka taraftaki kahveye penceresinden girmek ister gibi geri basmaz mı! Tupman ve Snodgrass da oturdukları yerden:

— «Çüşş!» Diye bağırarak ayağa fırladılar.

Ama seyis oralı bile olmadı:

— «Canım hayvanın canı biraz eğlenmek istedi okadar!» Diyerek öteki ata doğru yürüdü. Winkle'in ata binmesine yardım edecekti.

Winkle, hayvanın sağından binmek istiyordu ki bu binicilik kurallarına aykırıydı.

— «Lütfen öte taraftan binin...» Dedi seyis.

Orada bulunan bir posta sürücüsü yanında duran han uşaklarından birine, katıla katıla gülerek:

— «Ters taraftan binmek isteyeceğini anlamıştım zaten,» diye bağırdı.

Bu işin doğrusunu öğrenen Winkle, bir savaş gemisinin

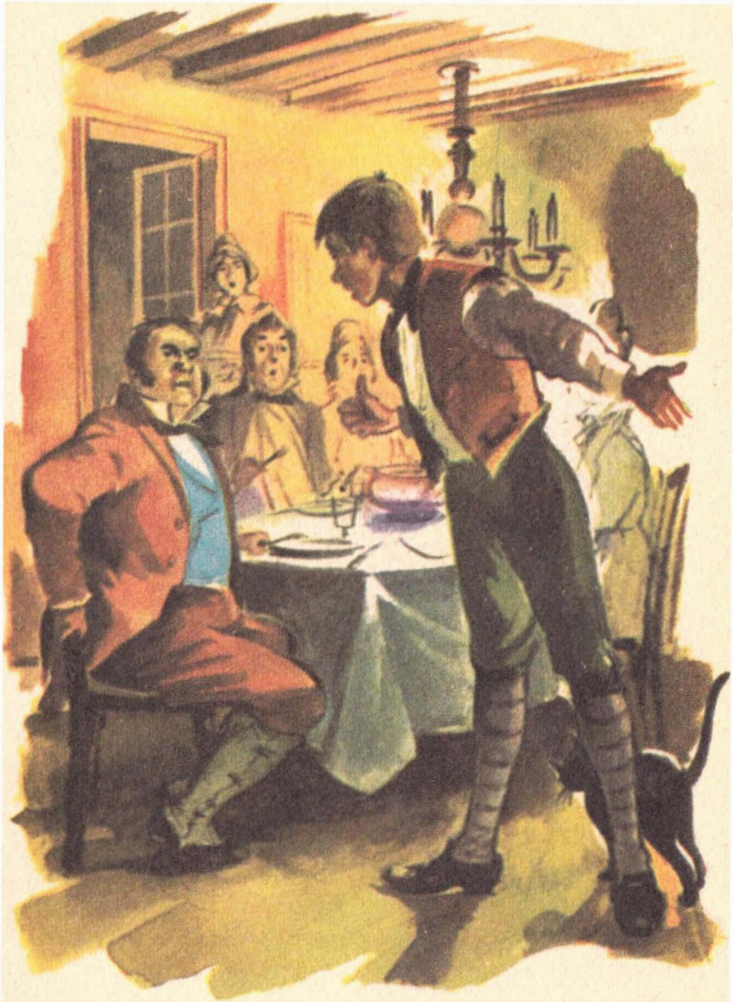

— «Gitmişler, efendim!...»

bordasından sarkan ip merdivenden nasıl tırmanılırsa o da atın sırtına aynı kolaylıkla tırmanıverdi, eyere oturdu.

Pickwick arabada oturduğu yerden:

— «Tamam mı Winkle?» Diye sordu. Sanki işlerin sarpa saracağı içine doğmuş gibiydi.

Winkle güç işitilebilen bir sesle:

— «Tamam.» Diye cevap verdi.

Seyis:

— «Haydi bakalım, yolunuz açık olsun,» dedi. «Bilhassa sağlam oturmaya bakın!..»

Böylece Pickwick kira arabasının tünekliğinde ellerinde dizgin, Winkle da atın üzerinde, han hizmetkârları ve uşaklarının neşeyle gülüp bağırması arasında yola koyuldular.

— «Kuzum, bu neden böyle hep yan yan gidiyor?»

Bunu soran şişe sepetinin dibinde oturan Snodgrass'tı.

Winkle:

— «Hiç bilmiyorum...» Diye cevap verdi.

Gerçekten de atın, başı bir kaldırıma, kuyruğu öteki kaldırıma dönük bir şekilde yanlamasına, acaip bir şekilde sıçraya sıçraya yürüyordu.

Ne var ki Pickwick, bütün dikkatini arabaya koşulu olan dört ayaklı yaratığın gidişine vermiş olduğundan, hiçbir şeyi görecek durumda değildi. Bu hayvan yoldan

gelip geçenler için gerçekten eğlenceli bir manzara teşkil ediyordu, ama arabadakiler için değil.

Önce başını sallıyor ve dizginlere öylesine asılıyordu ki, Pickwick onları elinden kaçırmamak için gerçekten büyük zorluk çekiyordu. Sonra da zaman zaman kendini yolun kenarına doğru atıyor ve kazık çakmış gibi kıpırdamadan duruyordu. Sonunda müthiş bir hamleyle ileriye atılması da cabası!

At bu hareketini belki yirminci defa tekrarladığı sırada Snodgrass:

— «Acaba neden böyle yapıyor?» Diye merakla sormaktan kendini alamadı.

— «Hiç bilmiyorum,» diye Tupman cevap verdi. «Ama bana kalırsa kendini yana atmaktan herhalde büyük bir zevk duyuyordur...»

Snodgrass tam cevap vermek üzereydi ki, Pickwick'in telâşla bağırması yüzünden veremedi.

— «Eyvah! Kırbacımı yere düşürdüm!»

«Winkle,» diye Snodgrass bağırdı. Sonra da, atının tırısa kalkıp kaçması yüzünden şapkası kulaklarına kadar geçmiş olan arkadaşına:

— «Yerden şu kırbacı almanızı rica edebilir miyiz?» Dedi.

Winkle'ın hayvanı durdurmak için bütün kuvvetiyle dizginlere asılmasından yüzü simsiyah olmuştu. Sonunda

atı durdurmayı başardı. Yere atlayıp kırbacı aldı, Pickwick'e uzattı. Bundan sonra artık bütün işi tekrar ata binmeye kalıyordu.

Koca at, Winkle'la biraz şakalaşmak mı istiyordu, yoksa yolun geri kalan kısmını sırtında binicisiz yapmayı mı aklına koymuştu? Bilemiyoruz. Winkle daha elini dizginlere dokundurur dokundurmaz, kayışları boynundan yere kaydırdı, sonra da bir dizgin boyu gerileyip durdu.

Winkle:

— «Sen iyi bir atsın... Atların en iyisi...» Diye atı kandırmaya çalışıyordu, ama boşuna! Winkle kendisine doğru yaklaştıkça, atların en iyisi de o kadar geriliyordu. Winkle tatlı sözler söylüyor, vaatlerde bulunuyor, ama bir türlü atı yola getiremiyordu. Winkle'la atı, böylece gerileye gerileye, meydanda on dakikadan fazla bir süre dönüp durdular. Bu sürenin sonunda at da başlangıçtaki yerindeydi. Winkle:

— «Ne yapayım bilmem ki,» diye seslendi. «Bir türlü binemiyorum işte!..»

Pickwick, iyiliğin âdeta timsaliydi. Hemen elindeki dizginleri atın sırtına atıp yere atladı, sonra da atı başlığından tutup kenardaki çitin yanına çekti. Bundan maksadı, yolu kapatmamaktı. Sonra da çaresizlik içinde kalan arkadaşına yardıma gitti. Tupman'la, Snodgrass bütün bunlar olup biterken arabanın içinde sâkin sâkin oturuyorlar, olanları seyrediyorlardı.

At, Pickwick'ın elinde kırbaç, kendisine doğru yaşlaştığını görünce, ortada dönmekten vazgeçip dümdüz gerisin geriye, geldikleri yöne doğru gerilemeye başladı. Tabii dizginin ucunu sımsıkı yakalamış olan Winkle'ı da beraber... Bunu gören Pickwick hemen ileri atıldı. Ama o ne kadar hızlanırsa, at da aynı hızla geriliyordu. Sonunda Winkle birçok kere yerdeki tozların arasına düşüp kalkmaktan, üstelik kollarında da derman kalmadığından dizginleri bırakıverdi.

At şöyle bir durdu, başını salladı, geriye dönerek Rochester'e doğru tırısa kalktı. Üstelik Pickwick'le Winkle'ı da arkasında bırakarak...

O sırada ikisinin de kulaklarına bir araba sesi gelir gibi oldu.

Başlarını çevirip şöyle bir baktıkları zaman bir de ne görsünler!.. Öteki at da peşinde arabayla gemi azıya almamış mı?!

Pickwick:

— «Eyvah! Şimdi de öteki kaçıyor!.» Diyecek zamanı ancak bulabildi.

Hayvancağız patırtı gürültüden ürkmüştü.. Üstelik dizginleri de sırtında serbest bulunca!.. Olayın sonunu tahmin etmek zor olmasa gerek! At dörtnala ileri atıldı, peşinde içinde Tupman'la, Snodgrass'ın oturduğu arabayı da beraber sürükledi. Ama bu pek uzun sürmedi. Önce Tupman kendini kenardaki çite doğru kaldırıp attı, arkasından da

Snodgrass! At böylece bir süre koştu, arabayı ilerideki tahta köprünün kenarına olanca hızıyla çarptırdı.. Olayın şiddetinden tekerlekler bir yana fırladı, şişe sepetine benzeyen arabaysa bir başka yana!.. Beri yanda hayvan, yaptığı işe çok şaşmış, gözleri araba enkazına çevrili, kalakalmıştı!.

Pickwick'le Winkle'ın yardımı, uzandıkları çalılardan onları kaldırmak oldu. Bereket ikisinde de elbiselerindeki yırtıklardan ve çalıların dikenlerinin sebep olduğu çiziklerden başka bir şey yoktu.

Atı yakalayıp koşumlarından çözmek, sandıkları kadar kolay olmadı. Hayvanı dizgininden tutup yola koyuldukları zaman arabayı kaderine terketmişlerdi...

Bir saatlik yürüyüşten sonra güçlükle küçük bir hana vardılar. Hanın yanındaki sebze bahçesinde kırmızı saçlı bir adam çalışıyordu. Pickwick o yankılı sesiyle:

— «Hey!» Diye seslendi. «Hey.. buraya baksana!

Adam doğrulup elini gözlerine siper ederek baktı. Önce Pickwick'i tepeden tırnağa süzdü, sonra da ötekilerini..

Pickwick:

— «Bana bak hey!..» Diye tekrar bağırdı:

Kırmızı saçlı adam:

— «Ne var?» Diye cevap verdi

— «Wardle'in çifliği buraya ne kadar uzaklıkta?»

— «Eh, oniki kilometre kadar var..»

— «Yol iyi mi bari?»

— «Değil, aksine çok kötüdür.» Adam sonra tekrar işine döndü.

O sırada hanın kapısından iri kemikli, üzerine mavi bir blûz giymiş olan şişman bir kadın çıkmıştı.

Tupman sevimli görünmeye çalışarak:

— «Bu atı buraya bırakabilir miyiz madam?» Diye sordu.

Kadın:

— «Hayır bırakamazsınız,» diye cevap verdi. «Korkarım.»

Pickwick sordu:

— «Korkar mısınız? Neden korkacakmışsınız?!.»

— «Geçenlerde böyle bir emanetten başımıza dertler açıldı da ondan!» Kadın bu sözü söyledikten sonra ters yüzü hanın kapısından içeri girdi.

Pickwick şaşırmıştı:

— «Doğrusu böylesini hiç görmemiştim...» Diye söylendi.

Winkle:

— «Bana kalırsa bizim bu atı, pek dürüst olmayan bir yoldan edindiğimizi sandı..» Diye fısıldadı.

Pickwick'in tepesi atmıştı bir kere:

— «Baksana bana be adam,» diye kırmızı saçlı adama bağırdı. «Yoksa bu atı bizim çaldığımızı mı sandın?»

Köylü:

— «Sanmadım, eminim,» diye cevap verdi. Sonra o da handan içeri girerek kapıyı arkasından çarptı.

Pickwick:

— «Böylesini insan ancak kâbusta görür,» diye söyleniyordu. «Bütün bir gün korkunç bir atla yolculuk et, sonra onu bir türlü başından defedeme! Olacak şey değil!»

Pickwick'liler, süngüleri düşük, bezginlik içinde tekrar yola koyuldular. Koca yaratık da, her hâliyle onlardan nefret ettiğini belirtmekten geri kalmayarak, ayaklarını sürüye sürüye peşlerinden geliyordu.

Akşam neredeyse olmak üzereydi, bizim dört kafadar ve dört ayaklı yol arkadaşları çiftliğe giden ağaçlıklı yola saptılar. Bu sırada hâlleri görülecek gibiydi! Yırtık pırtık elbiseler, yorgunluktan inlemeleri ve hele hele peşlerindeki o kocaman atın gidişi... Pickwick bu attan nasıl nefret ediyordu bir bilseniz! Zaman zaman peşindeki o asîl yaratığa kin ve intikam dolu bakışlarla bakıyordu. Hele bir keresinde: «*Şu lânet olası atı boğazlamak acaba kaça mal olur.*» Diye de düşünmekten kendini alamamıştı. Kafasında, bu yaratığı uçsuz bucaksız tabiata salıvermek düşüncesi gittikçe daha iyi yerediyordu.

Karşılarına iki insan silueti çıkınca bu kapkara düşüncelerden kendini kurtarabildi. Bunlar Wardle'la sâdık uşağı şişko Joe'dan başkası değildi.

Wardle onları görünce:

— «Hepinizi selâmlar, çiftliğime hoş geldiniz derim,» diye karşıladı. Sonra duraladı:

— «Ne o? Neniz var? Bu ne biçim hâl böyle?!.»

Bizimkiler mahcup, başlarını öne eğmiş, birbirinin yüzüne bile bakamaz bir hâlde hiç cevap vermediler...

Hiçbiri başarısızlıklarını dile getirmeye cesaret edemiyordu.

Altıncı Bölüm

WİNKLE KUZGUN YAVRUSU, TUPMAN ÇULLUK AVLIYOR

Gün boyunca olup bitenler Pickwick'ın üzerinde öylesine uyku verici bir etki yapmıştı ki, odasına götürülür götürülmez derin bir uykuya dalıverdi. Ancak sabah güneşinin parlak ışıklarıyla kendine gelebildi. Penceresini açtığı zaman Wardle'ın bahçede olduğunu gördü.

Wardle, neşe içinde:

— «Nasılsınız dostum?» Diye uzaktan seslendi. Pickwick'ın hatırını sordu. «Ne güzel bir sabah, değil mi? Sizi böyle erkenden ayakta gördüğüme doğrusu çok memnun oldum... İsterseniz hemen aşağıya inin, burada bekliyorum.»

Pickwick bu dâveti tekrarlatmadı. Acele yıkandı, giyindi, on dakika sonra yaşlı centilmenin yanındaydı.

Pickwick, arkadaşını elinde tüfekle görünce:

— «Ne oluyor kuzum böyle?» Diye sormaktan kendini alamadı.

— «Arkadaşınız Winkle'la beraber, kahvaltıdan önce karga avına çıktık... Winkle mükemmel bir avcıdır, değil mi?»

Pickwick:

— «Öyle olduğunu duydum,» diye cevap verdi.

O sırada uzaktan kendilerine doğru Tupman, Snodgrass ve Winkle'ın geldiği görüldü. Yaşlı centilmen Winkle'a doğru:

— «Çabuk gelin dostum,» diye seslendi. «Sizin gibi bir avcının, böyle önemsiz bir av için bile olsa, erkenden kalkmış olması gerekirdi.»

Winkle zoraki bir şekilde gülümsedikten sonra eğildi, yerden otların arasında duran tüfeği aldı. Yaşlı centilmen başıyla bir işaret yapınca, üstü başı yırtık pırtık iki çocuk, aceleyle ağaçlara tırmanmaya başladılar. O sırada ağacın

dallarına konmuş, aralarında yüksek sesle gevezelik eden yarım düzine kadar kuzgun yavrusu, ne olup bittiğini anlamak için havalanıverdiler. O anda da Wardle tetiğe dokunuverdi. Kuşlardan biri düştü, ötekiler uçarak gözden kayboldular.

Wardle:

— «Git getir Joe!..» Dedi.

Şişko oğlanın yüzü geniş bir tebessümle yayılıverdi. Gözlerinin önünde nefis bir mantarlı kuzgun yahnisi belirivermişti. Kuşu alıp dönerken besili olduğunu işaret ederek gülüyordu.

Wardle silâhını doldururken:

— «Şimdi sıra sizde Mr. Winkle,» dedi.

Winkle birkaç adım ilerledi, sonra da silâhını kaldırıp omuzuna dayadı. Pickwick'le arkadaşları, farkında olmadan tepelerinden yağacak ölü kuzgun yavrularına karşı elleriyle başlarını korumak ister gibi bir hareket yaptı. Winkle gösterişli bir hareketle nişan aldı, arkasından kanat sesleri duyuldu, sonra da güç işitilebilen bir "tık!.." sesi!

Wardle:

— «Ne oldu?» Diye sordu.

Pickwick:

— «Silâh ateş almadı galiba?» Dedi.

Winkle:

— «Evet,» diye konuştu "Silâh ateş almadı.» Bu sırada yüzünün sapsarı kesilmesi, hiç şüphe yok hayâllerin boşa çıkması yüzündendi.

Wardle:

— «Garip şey!» Diyerek Winkle'ın elinden silâhını aldı ve bağırdı:

— «Aaa!.. Bunun barutu yok ki!»

Bu önemsiz unutkanlık giderildikten sonra Winkle kararlı bir hâlde ilerledi, Pickwick tekrar başını emniyete aldı, Tupman da bakmak için bir ağacın arkasına gizlendi.. Çocuk koşup ağacı sarstı, dört kuş birden havalandı.. Winkle silâhı ateşledi. O anda da bir kuzgun yavrusunun acı dolu çığlığı yerine ıstırapla bağıran bir insan sesi ortalığı inletti! Tupman saçmaları kolunun yağlı kısmına yiyerek, zavallı mâsum yavru kuşların hayatını kurtarmıştı!..

O andaki kargaşalığı târif etmeye imkân yoktu. Heyecanının zirveye eriştiği o anda Pickwick, elinde olmadan:

— «Sefil mahlûk!» diye bağırdı. Tupman ise yere uzanmış, âdeta cansız öylece yatıyordu!..

Winkle dehşet içinde arkadaşının yanına koşmuş, çırpınıyordu.

Tupman önce bir gözünü açtı, sonra da ötekini... Fakat hemen arkasından ikisini birden kapatıp, kendini büsbütün bıraktı. Uzun bir süre de böyle kıpırdamadan kaldı.

Kendine gelmeye başladığı zaman arkadaşları, mendille

kolunu sarıp sarmaladılar, sonra da kaldırıp eve doğru yollandılar. Kadınlar bahçe kapısının önünde toplanmış, erkeklerin dönmelerini bekliyorlardı. Wardle'ın ablası olan Rachel eve doğru yaklaşan kafileyi görünce gülümseyerek, acele etmeleri için el sallamaya başlamıştı. Zavallı kadın olup bitenlerin henüz farkında bile değildi.

Faciayı ilk farkeden Wardle'ın büyük kızı İsabelle oldu.

— «Garip şey! Ne olmuş adamcağıza koşun koşun bakın!..» Diye fısıldadı...

Halası Rachel onun bu sözleriyle kimi kastettiğini anlamamış, adamcağız demekle yeğeninin Pickwick'i kastetti-

ğini sanmıştı. Çünkü onun nazarından Tracy Tupman henüz çiçeği burnunda bir delikanlıydı.

Wardle uzaktan:

— «Sakın korkmayın, telâşa kapılmayın!» Diye bağırıyordu. Arkadaşları zavallı Tupman'ın etrafını öylesine sarmışlardı ki kadınlar, durdukları yerden yaralıyı göremiyorlardı. Nihayet ortanca kız Emilie:

— «Ne var? Ne oldu? Anlatsanıza!..» Diye bağırarak sordu.

— «Mr. Tupman küçük bir kaza geçirdi, o kadar.»

Kızların halası, bu söz üzerine önce tiz bir çığlık attı, sonra da bir isteri krizine kapılarak gülmeye başladı. Güldü güldü, en sonunda da kendinden geçip iki yeğeninin kollarının arasına yığıldı, kaldı...

Kardeşi:

— «Biraz su dökün başına,» diye seslendi. Rachel hala hemen kendine gelerek:

— «Hayır, istemem.» Diye cevap verdi. «Şimdi biraz daha iyiyim. İsabelle! Emile! Çabuk bir cerrah çağırın! Yaralı mı, yoksa ölü mü? Kah! Kah! Kah!»

Kadın tekrar tiz bir çığlıkla başlayan ve kahkahalarla devam eden ikinci bir krize daha tutuldu.

Zavallı Tupman, yattığı yerden:

— «Sâkin olun,» diye sesleniyordu. «Çok rica ederim, sâkin olun!»

Kadın:

— «Bu onun sesi mi?» Diye birden sordu ve onun sesi olduğunu öğrenince tekrar üçüncü bir isteri krizine kapıldı.

Tupman:

— «Yalvarırım böyle kendinizi harabetmeyin,» dedi. «Yaram hiç önemli bir şey değil...»

Kadın hâlâ:

— «Ölmedi, değil mi?» Diye bağırıyordu. «Söyleyin, ölmedi, değil mi?»

İşte o zaman Wardle:

— «Artık bu kadar aptallık yeter Rachel,» diye müdahale etmek lüzumunu duydu. Sesi, sahnenin romantizmi karşısında bir top gibi gümleyerek çıkmıştı. «Kendi ölmediğini söylediğine göre, gerçekten ölmemiş olması gerekmez mi?!.»

Tupman da:

— «Hayır, hayır, ölmedim,» diye bağırıyordu. «Ayağa kalkmak için yardımınıza ihtiyacım var... Müsaade ederseniz kolunuza girebilir miyim? Ah Miss Rachel...»

Rachel hala, çok duygulanarak ona doğru yürüdü ve kolunu uzattı. Böylece hep birarada küçük salona girdiler. Tupman yaşlı kadının elini hürmetle öptükten sonra kendini kenardaki sedirin üzerine bırakıverdi.

Rachel hala:

— «Kendinizi nasıl hissediyorsunuz?» Diye endişeyle sordu. «Hiç dermanınız yok, değil mi?»

Tupman:

— «Hayır,» diye cevap verdi. «Bir şeyim yok... Birazdan daha da iyileşeceğim.» Ama bunu söyledikten sonra da hemen gözlerini kapattı...

Rachel hala:

— «Daldı galiba!..» Diye fısıldadı. Ama yirmi sâniye kadar geçip de beriki gözlerini açmayınca, «Mr. Tupman, Şşşt! Mr. Tupman!..» Diye hafifçe seslendi.

Tupman bir hamlede doğruldu. «Adımı bir kere daha tekrarlar mısınız?» Diye tatlı tatlı yaşlı kadının gözlerinin içine baktı. Kadıncağız:

— «Bilmem ki...» Diye mırıldandı. Ama yüzü kıpkırmızı kesilmişti.

— «Evet, lütfen bir daha, bir daha tekrar edin. Eğer bir an önce iyileşmemi istiyorsanız, tekrarlamaktan geri kalmayın.»

Rachel hala:

— «Kardeşim geliyor...» Diye fısıldadı.

Tupman birden tekrar eski hâlini aldı zira, açılan kapıdan içeri yanında bir doktorla Wardle girdi. Tupman'ın kolu muayene edildi, yarısı sarıldı, önemli bir şey olmadığı anlaşılmıştı. Bütün ev halkı yepyeni bir neşe içinde büyük bir iştahla sofraya oturdu.

Yedinci Bölüm

TUPMAN İLÂNI AŞK EDİYOR

Akşam olmuştu. Erkekler kriket maçını seyretmeye gitmişlerdi, İsabelle'le Emilie de, İsabelle'in nişanlısı Trundle'la gezmeye çıkmışlardı. Ev sâhibi Wardle'in annesi yaşlı Bayan Wardle da koltuğunda uyuyakalmıştı. Şişyanak joe'nun horlamaları ise tâ uzaktaki mutfaktan duyuluyordu. Bizim âşıklar, Wardle'in kızkardeşi, Rachel halayla Tupman da salondalardı.

Miss Rachel:

— «Eyvah,» dedi «Çiçekleri sulamayı unuttum!»

Tupman hiç bu fırsatı kaçırır mı:

— «Öyleyse şimdi çıkalım, sulayalım!» Diye teklif etti.

— «Aaa, hiç akşam serinliğinde olur mu? Üşürsünüz...»

— «Hayır!.. Hayır...» Diye Tupman ısrar etti. «Üşümem... Üstelik iyi de gelir.» Ayağa kalktı. «Size eşlik etmeme müsaade eder misiniz?» Diye sordu.

Yaşlı kız cevap olarak Tupman'ın yaralı kolunun boynuna asılı durduğu eşarbı düzeltti, sonra da sağ koluna girerek beraberce bahçeye doğru yürümeye başladılar. Bahçenin sonunda, üzerinde hanımeli, yasemin ve daha başka tırmanıcı bitkilerin sarılı bulunduğu bir çardak vardı. Ama pek az kullanıldığından, buradaki örümceklerin rahatı uzun zamandan beri hiç bozulmamıştı.

Yaşlı kız büyük bir bahçe kovası alıp çardaktan çıkmak üzereydi ki, Tupman onu yakalayıp çardağa kendi yanına çekerek:

— «Ah Rachel,» dedi. «Siz bir meleksiniz!»

Rachel elindeki bahçe kovası gibi kıpkırmızı kesilmişti.

— «Mr. Tupman!.. Rica ederim...» Diye bir şeyler kekeledi. Ama onun ne yapacağı hakkında bir fikir edinmesine fırsat vermeden Tupman yere, dizlerinin önüne çöktü. Rachel:

— «Rica ederim, ayağa kalkın...» Diye çıkıştı.

Tupman'ın cevabı kısa ve kesindi.

— «Aslâ!»

Tupman bu sözden sonra uzandı, yaşlı kızın elini öyle bir çekip dudaklarına götürdü ki, Rachel'in elindeki su kovası gürültüyle yere yuvarlandı. Tupman yalvarıyordu:

— «Rachel... Ne olur... Bana, beni sevdiğinizi söyleyin!»

Rachel hala, başını yana çevirdi:

— «Rica ederim Tupman, ben böyle bir şeyi söylemeye nasıl cesaret edebilirim,» diye mırıldandı. «Ama yine de size karşı ilgisiz değilim...»

Tupman bu söz üzerine bir hamlede fırladı, kolunu Rachel'in omuzuna attı, eğer kadın:

— «Tupman, bizi görenler var!..» Diyerek kendini geri çekmeseydi, onu öpecekti de... Tupman dönüp baktı, gerçekten de şişko Joe çardağın içinden, gözlerini kocaman kocaman açmış onlara bakıyordu. Bu bakışlarında ne şaşırdığını, ne de merak ettiğini belli eden bir ifade vardı. Sadece öyle koyun gibi bakıyordu. Tupman da ona baktı, şişko Joe da ona... Tupman:

— «Buraya ne diye geldin?» Diye soracak oldu.

— «Hiç.» Dedi Joe... «Yemek hazır, onu haber verecektim.»

— «Geleli çok oldu mu?» Bakışları delip geçecekmiş gibiydi.

— «Hayır, olmadı. Şimdi gelmiştim.»

Tupman, şişko Joe'yi dikkatle süzüyordu. Güya onu korkutacaktı, ama Joe'nün kılı bile kıpırdamıyordu. Sonunda Tupman, Rachel'i kolundan tutarak çekti, peşlerinde Joe olduğu hâlde, beraberce eve doğru yürümek zorunda kaldı.

— «Bir şey görmemiş,» diye fısıldadı.

O anda da hemen arkalarından birinin güler gibi olduğunu duyunca dönüp baktı. Hayret! Şişko çocuğun yüzünde güldüğüne dair en küçük bir işaret yoktu. Oğlanın tostoparlak suratından bir şey sezinlemek imkânsızdı.

Tupman:

— «Yine her zamanki gibi uyuyup kalmıştır,» diye fısıldadı.

Yaşlı kız:

— «Bana da öyle geliyor.» Diye cevap verdi.

Yemek neşe içinde yendi, Pickwick'liler kriket maçında Jingle'a rastlamışlardı. Hani yeşil elbiseli yol arkadaşılarına Wardle ondan çok hoşlanmış, hemen genç adamı birkaç gün kalması için çiftliğine dâvet etmişti.

Ertesi sabah ev sâhibinin yaşlı annesi Bayan Wardle, her zamanki gibi yarım saat hava almak için şişko Joe'yla birlikte bahçenin dibindeki kameriyeye gitti. Tam kameryeye girmek üzereydi ki şişko Joe heyecanla yaşlı kadının kulağına doğru:

— «Büyük hanım... Diye seslendi.

O sırada da çiftliğe henüz gelmiş olan Jingle tekbaşına bahçede dolaşıyordu. Şişko oğlanın sesini duyunca konuşulanları daha iyi işitebilmek için yavaşça onlara doğru yaklaştı. Bunu yapmak isteyişinin sebebi vardı: Birincisi, o sırada yapacak hiç bir işi gücü yoktu; ikincisi gizlenip başkalarını dinlerse vicdanı rahatsız olan kimselerden değildi; sonuncusu da zaten çiçekler açmış olduğundan ağaçların arasında gözden kaybolmuştu.

Şiş yanaklı oğlan:

— «Büyük hanım,» diye nefes nefese konuştu. «Dün gece kameriyede ne gördüm biliyor musunuz?»

Zaten ağır işiten yaşlı kadın, oğlanın böyle heyecanlı heyecanlı konuşmasından işkillenerek:

— «Ne gördün bakalım?» Diye sordu.

— «Hani, o kolu kırık adam var ya, işte o burada birini öpüyordu! Kimdi öptüğünü biliyor musunuz?»

— «Nereden bileyim, herhalde hizmetçi kızlardan biridir..»

— «Hayır, bilemediniz, daha fenası!» Diye Joe ihtiyar kadının kulağına doğru bağırdı.

— «Sakın torunlarımdan biri olmasın?»

— «Daha daha fenası!»

— «Ne demek daha daha fenası?!. Kimse söylede bileyim.»

Oğlan ihtiyatla şöyle bir etrafına bakındıktan sonra yaşlı kadının kulağına:

— «Rachel halaydı,» diye fısıldadı.

— «Nee? Duymuyorum!» Diye kadın tiz bir sesle bağırdı!. «Daha çok bağır!»

Şiş yanaklı oğlan:

— «Rachel halaydı!» Diye tekrarladı. Ama sesi bağırmaktan çok ulumaya benzemişti.

— «Benim kızım mı?»

Oğlan:

— «Evet» der gibi başını üstüste öylesine kuvvetli salladı ki, yanakları uzun bir süre pelte gibi titredi, durdu..

Garip olan tesadüf şu ki, Jingle daha önceki gece çiftliğe gelişinden beş dakika kadar sonra, evde kalmış yaşlı kızın yâni Rachel'in kalbini fethetmeyi başarmıştı. Onun ufak çapta bir servet sâhibi olduğundan şüphelenmişti, bunu öğrenmek için de can atıyordu. O sırada gizlendiği yerden çıktı ve eve doğru yürüdü. Hayallerini gerçekleştirmek için böyle bir servete şiddetle ihtiyacı vardı. Küçük salonun kapısı aralık duruyordu. İçeriye şöyle bir göz attı, Rachel Hala oturmuş, örgü örüyordu. Hafifçe öksürdü, o anda da yaşlı kız gözlerini kaldırıp kapıya doğru baktı. Karşıda Jingle'ı görünce gülümseyiverdi. Jingle susmasını işaret etmek için parmağını dudaklarının üzerine

koyarak esrarengiz bir tavırla içeri süzüldü, arkasından da kapıyı kapattı.. Yapmacık bir heyecanla:

— «Böyle müsaade almadan içeriye girdiğim için beni affedin,» dedi. «Henüz yeni tanıştık. Söylemek istediklerimi söyleyebilmem için uzun uzun giriş yapacak vaktimiz de yok.. Size herşeyi söylemeye geldim!»

Rachel hala:

— «Her şeyi mi?» Diyerek irkildi. Bu irkilmesine sebep Jingle'ın âniden içeri girmesi kadar, onun aklî dengesinin bozukluğuna dair kafasında beliren korkuydu..

Jingle, bir tiyatro aktörünün hareketlerini taklit ederek:

— «Şşşşt!» Diye fısıldadı. «O koca oğlan var ya... Hani o koca kafalı, patlak gözlü oğlan... İşte o şişko serseri...»

Bunu söylerken başını öyle bir salladı ki, kadıncağız endişeyle titredi ve:

— «Yanılmıyorsam, Joa'dan bahsediyorsunuz, değil mi?» Diye sordu..

— «Evet sayın Rachel şeytanlar götürsün onu! Herşeyi, birbir annenize anlattı... Tabii o da küplere bindi! Anlıyorsunuz değil mi?»

— «Şey, Mr, Jingle.. Buraya bana hakaret etmeye gelmişseniz!..»

— «Bilâkis!» Diye Jingle atıldı. «Size tehlikeyi haber

vermek için geldim. İstiyorum ki size bir yardımım dokunsun, bir rezaletin önüne geçebilelim.»

Kadıncağızın korkudan bir anda gözlerinden yaşlar boşanıvermişti:

— «Peki ne yapacağız şimdi?» Diye sordu.

— «Hiç.. Sadece oğlanın gözü açık rüya gördüğünü söylersiniz, olur biter.»

Jingle, kadının bakışlarında bir teselli pırıltısı sezmişti. Aynı şekilde devam etti:

— «Bundan daha kolay bir şey yok..

Sizin gibi saygıdeğer biri dururken, onun gibi bir kopuğun sözlerine inanacak değiller ya!..Elbette herkes size inanır, tutarlar onu, bir de güzel döverler! Böylece her şey yoluna girmiş olur!»

Rachel hala hafifce kızardı ve suçunu kabullendiğini belli edecek şekilde Jingle'e baktı.

Jingle, geretiği zaman insanın kanına girmesini bilen insanlardandı. Derin derin içini çekerek, bir iki dakika kadar, gözleri kadıncağızın gözlerine çevrili, kıpırdamadan durdu. Sonra sanki kendine gelmiş gibi âni bir sıçrayışla irkildi, ve tabii hâlini aldı.

Rachel acıklı bir sesle:

— «Bakıyorum, çok bedbaht görünüyorsunuz Mr. Jingle. Diye hafifçe fısıldadı.

Jingle içini çekti:

— «Nasıl bedbaht olmam! Sizin gibi saygıdeğer bir hanım böylesine şerefsiz birine gönlünü kaptırır da, nasıl bedbaht olmam?! Ama, hayır.. Ne de olsa o da dostum sayılır.. Onun ne açgözlü, ne tamahkâr olduğunu size anlatmam her halde yakışık almaz. Şimdilik bana müsaade.

Jingle bu sözlerinin üzerine, daha önce bahsetmiş olduğumuz o meşhur mendilini gözlerine götürerek döndü, kapıya doğru yürüdü.

— «Durun Mr. Jingle,» diye Rachel peşinden seslendi. «Bu sözlerinizle Tupman'ı kastettiğinizin farkındayım. Ne söylemek istiyorsanız, açıkça söyleyin!..»

Jingle:

— «Aslâ,» diye cevap verdi. Sonra da daha fazla suale mâruz kalmadığını belirtmek ister gibi, bir iskemle alıp kadıncağızın hemen yanıbaşına oturdu!

Rachel:

— «Bakın Mr. Jingle,» dedi. «Size rica ediyorum, hattâ yalvarıyorum. Tupman hakkındaki bildiğinizi bana da anlatın!»

Jingle gözleriyle kadıncağızın yüzüne yiyecekmiş gibi baktıktan sonra:

— «Bilmem ki, anlatmak cesaretini kendimde bulabilecek miyim?» Diye mırıldandı. «Siz ki böylesine aziz, böylesine asîl...» Birkaç sâniye heyecanını yenmek için mücadele eder gibi yaptıktan sonra, alçalttığı sesine etkili bir

hava vererek: «Tupman sizin paranızdan başka bir şeyinizi istemiyor!» Dedi.

Rachel hislerini gizliyemedi:

— «Alçak!» Diye bağırdı

Jingle'ın bütün şüpheleri de o anda ortadan kalkmış oluyordu: Demek ki Rachel'in parası vardı.

Sekizinci Bölüm

HEYECANLI BİR TÂKİP

Yemeğe henüz oturulmuştu. Önce koridorda telâşlı ayak sesleri duyuldu, arkasından da hızla kapı açılıverdi. Önden hizmetkârlardan biri girdi, peşinden de şişko Joe'yla öteki hizmetkârlar!

Wardle:

— «Bu da ne demek oluyor?» Diye hiddetle bağırdı. «Ne var, ne oldu?»

Büyük anne:

— «Baca filân tutuşmadı ya Emilie?» Diyordu.

İki kız:

— «Aman anneanne, ağzından yel alsın!» Diye bağırıştılar...

— «Peki öyleyse, söylesenize ne oldu?»

Önden giren hizmetkâr nefes almaya çalışarak:

— «Gittiler efendim... Gözlerimle gördüm, gittiler.» Diye cevap verdi:

Tupman bembeyaz kesilerek elindeki çatalla bıçağı masaya bırakıverdi.

Wardle da ciddî bir ifadeyle:

— «Kimler gitti be adam söylesene!» Diye bağırdı.

— «Jingle ile Miss Rachel az önce Muggleton'a bağlı Mavi-Aslan şirketinin kira arabalarından birine binerek gittiler!.. Ben de oralardaydım, ama tabii gitmelerine engel olamadım. Olamayınca da hemen haber vermek için buraya, size koştum!»

O anda Tupman'ın öfkeyle ayağa fırlayıp:

— «Eyvah! Yol parasını da benden aldılar!» Diye bağırdığı duyuldu. «Jingle benden on İngiliz lirası borç istemişti, ben de verdimdi! Yakalayın! Tutun onları! Meğer dolandırıcının biriymiş! Bunu onun yanına bırakırsam bana da Tupman demesinler! Adâlet yok mu? Yok mu Pickwick?»

Zavallı adam böyle birbirini tutmayan sözleri bağırıp çağırarak yemek odasının içinde öfkeyle dört dönmeye başlamıştı.

Pickwick:

— «Allah bizleri korusun,» dedi. «Zavallı çıldırdı galiba! Ne yapmalı, bilmem ki!»

Ev sâhibi:

— «Ben de bilmem ki,» diye tekrarladı. «Galiba en iyisi bir araba da biz koşalım. Sonra da bir kira arabası tutar, hemen peşlerine düşeriz.»

Hizmetkâr bu emri yerine getirmek için dışarıya çıkmak üzereyken:

— «Nerede bu namussuz Joe?» Diye haykırdı. «Nerede?»

Şişko oğlan:

— «Buradayım,» diye cevap verdi. «Buradayım, ama dediğiniz gibi namussuz falan değilim!»

Wardle:

— «Bırak da şunu ezeyim Pickwick!» Diyerek oğlanın üzerine yürüdü. «Jingle bu namussuzu parayla kandırmış! O da geldi bana, sözde kızkardeşim Rachel'i Tupman'la bir arada gördüğüne dair saçma sapan şeyler anlatmaya kalktı! Aklı sıra beni şaşırtacak, yanlış yollara düşürecekti.»

O anda Tupman'ın bitkin bir hâlde bir iskemlenin üzerine yığıldığı görüldü. Ev sâhibiyse hâlâ:

— «Bırakın da şu alçağı bir tutayım,» diye bağırıyordu.

Oradaki bütün kadınlar ve kızlar:

— «Sakın! Sakın bırakmayın Mr. Pickwick!» Diye çığlığı bastılar.

Yaşlı centilmen:

— «Tutmayın beni diyorum size!» Diye bar bar bağırıyordu. «Çekin ellerinizi üzerimden Mr. Winkle. Siz de Mr. Pickwick çok rica ederim, tutmayın beni!..»

Bu görülmesi gerçekten çok hoş bir manzaraydı. Her kafadan bir ses çıkıyor, patırtı, gürültü, birbirine karışıyordu. Hele Pickwick'ın telâşsız ve filozofvârî yüz ifadesi! Ev sâhibinin onu, belinden yakalamak için sarfettiği çabalardan yüzü hafifçe kızarmıştı. Bu arada kadınlarda şişko Joe'yu odadan dışarı çıkartmaya çalışıyorlardı. Pickwick kollarının arasındaki koca vücudu, ancak uşaklardan biri gelip de arabanın hazır olduğunu bildirdiği zaman bıraktı.

Kadınlardan biri:

— «Sakın yalnız gitmesin!» Diye bağırıyordu. «Muhakkak birini öldürecektir!»

Pickwick:

— «Merak etmeyin, ben de onunla gideceğim!» Dedi.

Wardle:

— «Gerçekten eşi bulunmaz bir insansınız,» diye teşekkür etti:

— «Emilie, koş! Mr. Pickwick'e boynuna sarması için bir atkı getir. Haydi sallanma, çabuk ol! Sizler de babaannenizle meşgul olun çocuklar. Bakın, bayılmak üzere! Haydi, hazır mıyız?»

Getirilen atkı telâşla Pickwick'ın çenesinin, hattâ ağzının üzerinden geçirilerek boynuna sarıldı. Şapkası zaten kulaklarına kadar geçmişti, pardüsüsü de kolunda duruyordu.

Wardle'la Pickwick hemen arabaya atladılar. Wardle:

— «Haydi bakalım, ileri Tom!» Diye arabacıya seslendi.

Araba ok gibi ileri atıldı. Daracık yolda araba, tekerlekleri toprak üzerinde zıplayarak, iki yandaki çitlere çarpa çarpa ilerliyordu. İçindekiler her an arabadan dışarıya fırlayıp, kafalarını, kollarını kırmak tehlikesiyle karşı karşıyaydılar.

«Mavi-Aslan» adlı araba, durağının önüne geldiklerinde vakit bir hayli ilerlemişti. Buna rağmen bir hayli meraklının toplanmış olduğunu gördüler. Wardle:

— «Acaba ne kadar ilerideler?» Diye bağırarak sordu.

Oradakilerden biri cevap verdi:

— «Eh... Üç çeyrek saat kadar olsa gerek!»

— «Çabuk dört atlı bir kira arabası hazırlayın!»

Oradaki adamlardan biri:

— «Haydi çocuklar, dört atlı bir araba hazırlayın!» Diye içeriye seslendi. «Sallanmayın, elinizi çabuk tutun!»

Seyislerle meydancılar telâşla ahıra koşuştular. Her taraftan fenerlerin gidip geldiği görülüyordu, avlunun irili ufaklı taş döşeli zemininde, atların nallarından çıkan ses ler duyuluyordu. O sırada da, bir kira arabasının çekilerek dışarı çıkartıldığı görüldü.

Wardle telâşından ne yapacağını bilemez hâldeydi:

— «Arabayı bu gece için istemiştim!» Diye öfkeyle gürledi. Seyisbaşı:

— «Merak etmeyin efendim.» Diye cevap verdi. «Şimdi geliyor!»

— «Bakın, şimdiden haber veriyorum. Yarım saatte yedi mil gitmek istiyorum...»

— «Elbette efendim. Buyurun, binin. Haydi, yolunuz açık olsun!»

Öndeki atlara binen seyisler kırbaçlarını şaklatarak mahmuzlarını hayvanların karınlarına batırdılar, aşağıdaki seyisler heyecanla el salladılar, kira arabası da cehennemî bir hızla ileri atıldı.

İlk şaşkınlık ânı geçtikten sonra Pickwick biraz olsun kendini toparlar gibi olunca: *«Ne de iç açıcı bir durum.»* Diye düşünmekten kendini alamadı:

— «Pickwick Klüb'ün başkanı olan benim gibi biri

için, gerçekten çok garip bir durum! Her tarafı sırılsıklam bir araba, huyunu suyunu bilmediğim atlar, on beş millik bir hızla, üstelik gece yarısından sonra araba tâkibine çıkmak akla aykırı olur,» diyordu.

Böylece otuz mil kadar bir mesafe katetmişlerdi ki, bir süreden beri pencereden başını çıkartıp dışarıya bakan Wardle, çamur içinde kalmış suratını içeri çekerek heyecandan nefes nefese:

— «İşte! Oradalar!» Diye haykırdı.

Pickwick de başını pencereden dışarı çıkartıp baktı. Gerçekten doğruydu: Az ilerilerinde, dörtnala ilerleyen, dört atlı bir kira arabası vardı!

Wardle:

— «Haydi bakalım!» Diye seslendi. «Adam başına ikişer yüzlük daha vereceğim. Yeter ki öndeki arabayı kaçırmayalım!»

Öndeki arabanın atları bütün hızlarıyla yeniden ileri atıldılar, arkadakiler de aynı hızla onları izliyordu.

İhtiyar adam öfke içinde:

— «Suratını görüyorum!» Diye bağırıyordu. «Yemin ederim ki o Allah'ın cezası herifin suratını görüyorum!»

Pickwick:

— «Ben de görüyorum,» diye cevap verdi. «Evet... Gerçekten o!»

Pickwick aldanmıyordu: Öndeki arabanın penceresinden, çamurlarla örtülme bahasına başını çıkartıp elleriyle arabacıya daha hızlanmasını işaret eden adam Jingle'dan başkası değildi!

Tarlalar, ağaçlar, çitler birer bora hızıyla yanlarından geçiyordu. Tekerleklerden çıkan müthiş gürültüye rağmen, Jingle'ın adamlarını gayrete getirmek için çıkardığı ses duyuluyordu. Yaşlı Wardle ise, öfkesinden köpürerek yumruğunu ona doğru sıkıp sallıyor, okkalı küfürü peşpeşe sıralıyordu. Ama Jingle, yüzünde hor görücü bir tebessüm, sesini bile çıkartmıyordu. Sadece arabasının atları, mahmuzların etkisiyle daha da hızlanıp arkadakileri gerilerde bırakmaya başladığı zaman gülümseyerek bir zafer nidası yükseltiyordu, o kadar!..

Pickwick başını içeri çekmişti, Wardle'da bağırmaktan dermanı kesildiği için aynı şeyi yapmak üzereydi ki, müthiş bir sarsıntıyla ikisi de öne doğru fırladılar. Ânî bir çarpışma ile müthiş bir çatırdama, işitildi. Derken arkasından tekerleklerden biri fırladı ve araba bir anda tepetaklak oluverdi!

İlk sâniyelerin şaşkınlık ve karışıklığı geçtikten sonra - ki bu arada atların attıkları çiftelerden kırılan camların sesleri duyuluyordu -, Pickwick, kira arabasından fırlayıp yerlerde yuvarlanmakta olduğunu gördü. Hemen ayağa kalktı, başını redingotunun eteklerinden kurtardıktan sonra facianın dehşetini ancak farkedebildi.

Yaşlı Wardle da, şapkası başından fırlamış, üstü başı yırtılmış olduğu hâlde yanında duruyordu. Arabanın enkazı da hemen önlerinde, ayaklarının ucundaydı!. Atların koşumlarını kesmeyi başaran sürücüler de üstleri başları çamur içinde, hayvanları başlarından yakalamışlar, zaptetmeye çalışıyorlardı.

Öndeki kira arabası. kazanın sebep olduğu gürültüyü işitmiş, yüz metre kadar ilerde durmuştu. Sürücüler, eyerlerinin üzerinden, yüzlerinde alaycı bir tebessüm, onları seyrediyordu. Hele Jingle'ın nasıl sinsi sinsi gülümsediği gerçekten görülecek şeydi. Sabah yaklaşmakta olduğundan etraf hafifçe aydınlanmaya başlamıştı, bu alacakaranlıkta kaza sahnesi bütün ayrıntılarıyla görülebiliyordu.

Jingle bütün küstahlığıyla:

— «Hey şişkolar, ihtiyarlar,» diye onlara seslendi. «Bu hâlinizle bizi geçmeye çalışmanız çok tehlikelidir.. Hem de sandığınızdan çok daha tehlikeli!»

Wardle:

— «Küstah!» Diye haykırdı.

Jingle:

— «Kah kah kah!» Diye güldü. Sonra göz kırparak eliyle arabanın içindeki Rachel Hala'yı işaret edip:

— «Lady'mız çok iyidir, sizlere de en iyi temennilerini yolluyor. Bakın, kendinizi sakın bir daha böyle eziyete sokmayın, olmaz mı?.. Tuppy'ye selâmlar.» Diye seslendi, sonra da sürücülere bağırdı:

— «Haydi bakalım, bütün hızınızla yola!..»

Böylece araba ok gibi ileri atıldı. Gittikçe uzaklaşan penceresinden Jingle'ın salladığı beyaz mendil gözüküyordu.

Bütün bu olup bitenler, hattâ şu son olay bile, Pickwick'ın keyfini kaçırmamıştı. Ama Tupman'dan para sızdıran, üstelik de ona hakaret edercesine adını gülünç bir hâle sokup *'Tuppy'* diyen küstahın hareketi, ünlü bilginimizin sabrını taşırmaya yetmiş de artmıştı bile! Önce derin bir nefes aldı, sonra gözlüğünün sapına varıncaya kadar kızarak, ağır ağır ve kelimelerin üzerinde dura dura söyledi:

— «Ah.. Bu adamı bir elime geçirsem!..»

Wardle! Onun sözünü kesti:

— «Biz böyle durup dururken onlar Londra'ya gider de gerekli izni alıp evlenmeye kalkarlarsa, mahvolduk demektir! Buraya en yakın konak yeri ne kadar uzakta acaba?»

— «Eh, şöyle böyle oniki kilometre kadar vardır sanırım.»

— «Maalesef bu yolu yaya almak zorundayız,» dedi Pickwick.

— Wardle madem ki öyle, haydi bakalım!» Diyerek bir kahraman edasıyla öne geçti.

Yağmur tekrar yağmaya başlamıştı. Onlar atkılarını iyice boyunlarına doladılar, şapkalarının kenarlarını da inebileceği kadar aşağıya indirdiler. Ne yazık ki, daha az ıslanmak için yapacakları başka bir şeyde yoktu!..»

Dokuzuncu Bölüm

JINGLE İYİ BİR İŞ YAPIYOR

Daha ertesi gün, ikisi şişman, biri zayıf üç kişi Londra'daki eski bir hanın avlusuna girmişler, bazı sorular sorabilecekleri biri var mı, gibilerden etrafa bakınıyorlardı. O sırada gözlerine bir köşede elindeki çizmeleri boyayıp parlatmakla meşgul olan Samuel Weller ilişti. Çizmelerin sâhibi bitişikteki lokantaya girmiş, boya işi

bitinceye kadar, şöyle birkaç kilo et ve birkaç kupa birayla iştahını bastırmaya çalışıyordu.

Gelenlerden zayıf olanı:

— «Şey.. Afedersiniz dostum.. Bize yardım edermisiniz?..» Diyecek oldu... Samuel Weller, kısa adıyla Sam, içinden: *«Daha gelişinizden bedavacı oldunuz belli... Yoksa beni seçer miydiniz?»* Diye düşündü.

Üç kişiden ufak-tefek olanı:

— «Öğrenmek istediğimiz bazı şeyler vardı da,» dedi. «Onları soracağım. Sadece handakileri şüphelendirip ayağa kaldırmak istemiyoruz. Şu anda handa kimler kalıyor, bize söyleyebilir misiniz?»

Boyacı Sam:

— «Elbette,» diye cevap verdi. «Tabii söyleyebilirim. Bakın, 6 numaralı odada bir tahta bacak kalıyor. 13 Numarada bir çift Souvorov tarzı çizme var. Tüccarların kaldığı salonda da iki çift yarım çizme mevcut. Bu devrik çizmelerse bardakinin. Şu beş beş çift yüksek çizmeyse yemek salonundakilerin.»

— «Başka yok mu?» Diye sordu ufak-tefek adam.

— «Durun,» diye cevap verdi Sam. Birden aklına gelmişti: «3 numarada bir çift eskimeye yüz tutmuş kadın çizmesi var, 5 numarada da bir çift kadın iskarpini.»

Wardle - içeriye giren üç kişiden biri oydu-:

— «Ne biçim iskarpin?» Diye heyecanla sordu.

— «Taşra işi..»

— «Ustasının adı ne?»

— «Brown.»

— «Neresi?»

— «Muggleton.»

Wardle:

— «Tamam! Onlar işte!» Diye bağırmaktan kendini alamadı. «Sonunda onları ele geçirdik demektir!»

Adamlardan zayıf olanı cebinden kırmızı ipekliden bir kese çıkarttı ve içinden bir İngiliz altını alarak bakışlarını Sam'ın gözlerine dikti. Sam'ın yüzünde anlamlı bir gülümseme belirmişti. Ufak-tefek adam:

— «Eğer bizi, hiç kimseye haber vermeden 5 numaramaralı odaya götürürsen, bu senin olacak,» dedi.

Sam, elindeki devrik konçlu çizmeleri bir kenara atarak ayağa kalktı ve üç yabancının önüne düşerek onları loş bir koridordan geçirdi, sonra da geniş bir merdivenden yukarı çıkardı. İkinci bir koridorun sonuna gelince de durarak avucunu açıp uzattı.

Zayıf olanı, İngiliz altınını Sam'ın avcuna bıraktı:

— «Al bakalım..» Diye fısıldadı.

— «İşte burası!»

Yaşlı Wardle gösterilen kapıya öyle bir yükleniş yüklendi ki, kapı rezelerinden kurtulup âdeta havalara uçtu. Üçü birden odaya gümbürtüyle dalıvermişlerdi. O sırada da

Jingle hükümetten henüz hana dönmüştü, yaşlı kızcağıza aldığı evlenme ilâmını göstermek üzereydi.

Rachel, tiz bir çığlık attı, sonra da kendini bir koltuğa bırakarak elleriyle yüzünü örttü. Jingle da elindeki ilâmı acele buruşturarak cebine sokmaya çalışıyordu. Üçü birden odanın ortasına kadar ilerleyip durmuşlardı.

Wardle öfkesinden nefes nefese:

— «Çok alçak bir insanmızsınız!» Diye gürledi. «Ne cesaretle kızkardeşimi kaçırmaya kalkışıyorsunuz?!.»

Zayıf, ufak-tefek olanı da:

— «Ha? Söylesenize, nasıl kaçırdınız?» Diye tekrarladı.

Ama Jingle:

— «Bu Allah'ın cezası da kim oluyor?» Diye öyle bir soruş sordu ki, adamcağız bir iki adım gerileyiverdi.

Wardle:

— «Allah'ın cezası asıl sensin!» Diye bağırarak cevap verdi. «Kendisi benim özel dâvâ vekilim Perker'dir.» Sonra birden kızkardeşine dönerek: «Peki sen Rachel, şu küçücük kafanda birazcık olsun akıl bulunması gereken bir yaşta, bir serseriyle kaçmaktan hiç utanmadın mı?!.» Diye devam etti. «Ailemizin şerefini beş paralık ettin. Haydi giy bakalım şapkanı! Gidiyoruz!»

Jingle:

— «O kadar da değil!»Diye müdahâle etti. «Derhal bu odadan çıkın! Burada ne işiniz var sizin? Rachel yirmibir

yaşını geçtiğine göre arzu ettiği gibi hareket etmekte serbesttir...»

Wardle nefretle:

— «Ne yirmibiri!» Diye söylendi. «Şuna kırkbir desenize!»

Yaşlı kızcağız:

— «Yalan! Hepsi iftira!» Diyordu. Neredeyse bayılmak üzereydi.

Wardle devam etti:

— «Ne yalanı! Tamamı tamamına elli!»

Kadıncağız tiz bir çığlık daha atarak kendini kaybediverdi.

— «Çabuk bir bardak su getirin!» Diye müdahâle eden yine bizim iyi kalpli Pickwick oldu:

Wardle öfkeyle bağırdı:

— «Bir bardak mı dediniz? Bir kova dolusu su getirin de başından aşağıya boşaltıverin!»

Ne var ki, dâva vekili bu duruma kesin bir hâl çaresi bulmak istiyordu.

Perker:

— «Her şey anlaşmayla hâlledilir,» dedi. «Mr. Jingle, bir sâniye bizimle beraber bitişik odaya gelir misiniz?»

Jingle'ın kabul etmesi üzerine dördü birden bitişikteki boş odaya geçtiler.

— «Bakın Mr. Jingle,» dedi Perker. «İkimiz de sizin bu kadını parası için kaçırdığınızdan eminiz. Yok, yok kaşlarınızı çatmayın öyle, biliyoruz. Şurasını bilmenizi istiyorum ki, Miss Rachel, ancak annesinin ölümüyle mirasa konduktan sonra servet sâhibi olacaktır. Annesinin de henüz sapasağlam olduğunu size hatırlatırım.»

Jingle:

— «Sapasağlam, ama bir hayli yaşlı!..» Diye mânâlı bir şekilde ilâve etti.

— «Şüphesiz yaşlı olmasına yaşlı, ama öylesine uzun ömürlü bir aileden geliyor ki, ecdadında yalnız tek bir kimse seksenbeş yaşına varmadan öbür dünyayı boylamış, ama o da eceliyle değil! Kaçıncısı olduğunu bilmiyorum ama Henry'lerden birinin emriyle başı vurularak öldürülmüş! Aziz dostum, Miss Rachel'in annesinin henüz yetmişüç yaşında olduğuna dikkatinizi çekerim. Bu durumda Miss Rachel'le ve birtakım ümitlerle geçirilecek upuzun yıllar yerine hürriyetinizi ve 50 İngiliz altınını tercih etmez misiniz?»

Jingle:

— «Çok az!..» Diye cevap verdi.

— «Hiç de az değil. Ufak çapta bir servet sayılır. Sizin gibi bir insanın bunu kısa bir zamanda üç misline çıkartması işten bile değil!»

Jingle:

— «Evet, ama bu iş bana çok pahalıya maloldu,» dedi. «Posta arabasına 9 altın verdim. Devlet kapısından aldığım evlenme müsaadesine de üç... Etti mi oniki! Zarar ziyan için de yüz... Toplam yüz on iki. Eğer Rachel'i kaybedersem, bunun benim için bir şeref meselesi olacağını da unutmayın.»

Dâva vekili hoşgörürlükle:

— «Peki aziz dostum,» diye devam etti. «Şeref meselesini bir kenara bırakalım. Ne kalmıştı? Yüzoniki. Gelin şuna yuvarlak hesap yüz diyelim de olsun bitsin.»

Jingle: «Yüzoniki!» Diye dirctti.

Wardle'ın belli belirsiz bir şekilde başıyla işaret vermesi üzerine dâva vekili bir çek yazıp uzattı, Jingle de acele cebine soktu.

Wardle:

— «Haydi, çabuk uzaklaşın buradan bakalım.» Dedi.

— «Merak etmeyin, gidiyorum,» diye cevap verdi Jingle. Sonra da aldığı evlenme ilâmını Pickwick'in ayaklarına doğru attı:

— «Üzerindeki ismi değiştirtebilirsiniz, böylece Tuppy'ciğin de işine yarar sanıyorum!»

Pickwick, filozof bir adamdı, ama bu son cümle kalbine öyle bir işledi ki, elinde olmayarak mürekkep hokkasını kaptığı gibi dolandırıcının başına fırlatıverdi.

Ertesi sabah Muggleton'un kocaman arabası, iki eski dostun getirdiği terkedilmiş yaşlı kızı; çiftliğe geri bıraktı.

Kendilerine büyük bir yakınlık ve nezâket gösteren ev sâhibelerinden gitmek için müsaade istemek gerçekten çok zor oldu. Pickwick iki genç kızı İsabelle ile Emilie'yi sanki kendi kızlarıymış gibi yanaklarından öptü. Yaşlı Büyükanneyle bir ana-oğul muhabbetiyle, kucaklaştılar, hizmetçilerin herbirinin cebine memnuniyetinin en belirli ifadesi olabilecek birkaç kuruşu koyarken, kıpkırmızı yanaklarını sıktı. Hele İsabelle'in nişanlısı Thrundle'la vedâlaşmaları çok daha uzun sürdü. Sonunda bizimkiler, kendilerini ev sâhiplerinin yakın misafirperverliğinden zar-zor kurtarma-

ya muvaffak oldular. Çiftlikten uzaklaşırken sık sık dönüp geriye doğru bakmaktan kendilerini alamıyorlardı. Tâ ki ilerdeki dönemeci dönüp çiftlik evi gözden kayboluncaya kadar...

Onuncu Bölüm

PİCKWİCK ARKEOLOG

Pickwick arkadaşlarının gurur duymalarına sebep olan İngiltere'deki, hattâ bütün dünyadaki arkeologları kıskançlıktan çatlatan ölümsüz keşfini o zaman yaptı. Dört arkadaş köy yolunda ilerliyorlardı ki, bir ara Pickwick'in bakışları bir samanlığın kapısının önünde duran, birazı kırık, bir kısmı toprağa gömülü olan bir taşa takıl-

dı. Bizimki hemen arabayı durdurup yere atladı, büyük bir coşkunluk içinde koştu, önünde yere diz çökerek cebinden çıkarttığı mendiliyle taşın üzerini silmeye başladı. Sonra da:

— «Bu taşın üzerinde birtakım yazılar var!» Diye heyecanla atıldı. «Bu bir kitabe!»

Tupman da heyecanlanmıştı:

— «Doğru mu söylüyorsunuz?» Diye seslendi.

Pickwick:

— «Elbette!» Diye devam etti. Gözlüklerinin arkasındaki gözlerini dört açmış, mendille taşı hızlı hızlı, bastıra bastıra temizlemeye çalışıyordu. «Gelin de görün dostum, Bakın, şurada bir 'B' var... Şurada da bir 'J'.» Dizlerine dayanarak doğrulurken de: «Bu taş çok eski olmalı...» Diye fikir yürüttü. «Kaybolması bilim adına gerçekten büyük günah olur!»

Sonra da gitti, samanlığın kapısını vurdu. Kapıyı açan köylüye:

— «Bakın dostum, size bir şey sormak istiyorum,» dedi. «Bu taşın buraya nereden geldiğini biliyor musunuz?»

Köylü:

— «Yoo,» diye cevap verdi. «Ben kendimi bildim bileli bu taş buradadır. Belki de daha ben doğmadan önce de buradaydı.»

Pickwick bu cevap üzerine arkadaşlarına zafer dolu bir bakış fırlattı:

— «Şey..» Diyerek köylüye döndü. «Bana kalırsa bunun sizin için pek büyük bir önemi olmasa gerek, değil mi? Yâni gerekirse satabilir misiniz, demek istedim de..»

— «Satmak mı?» Diye köylü şaşkınlıkla Pickwick'e baktı. «Satmak istesem bile kim alır bunu?»

Pickwick:

— «Ben!» Diye atıldı. «Eğer bunu buradan çıkartıp verirseniz, size hemen şurada tastamam on şiling ödeyebilirim!»

Ve sonra köylünün bir kürek darbesiyle yerinden çıkarttığı koca taşı Pickwick binbir güçlükle arabaya kadar taşıdı, sonra da kaldığı hana götürdü. Kendi elceğiziyle iyice yıkayıp temizledikten sonra masanın ortasına upuzun yatırdı. Ne var ki taşın üzerinde daha başka harfler de belirince bizimkilerin de sevinci o derece arttı. Taşın yüzü pürtüklüydü, üstelik bir kenarı da kırıktı. Harfler gayrımuntazamdı, üstelik satırlar da hizasızdı, ama yine de aynen şu şekilde bir harf dizisi apaçık görülüyordu:

B
EN
İMAD
IM
JEANN

OTD
U
R

Pickwick'ın sevinç ve heyecanına diyecek yoktu. Çok yorulmuştu, ama şu anda bütün yorgunluğunu unutturacak değerde bir kitabe keşfetmişti. Taşın çok eskiden kaldığına hiç şüphesi yoktu.. Belliydi ki bu kitabe bugüne kadar, kazılar yapan bilginlerin gözünden kaçmıştı.

— «Bakın, neye karar verdim,» dedi. «Yarın hemen Londra'ya dönüyoruz!»

Arkadaşları hayranlıkla:

— «Yarın mı?!» Diye bağırıştılar.

— «Evet arkadaşlar, yarın! Bu hazineyi en kısa zamanda inceleyebileceğimiz ve sırrını çözebileceğimiz bir yere götürmemiz gerek!»

Pickwick kulüb'ün kayıtlarından öğrendiğimize göre üstad arkadaşlarıyla beraber Londra'ya döndüğü gece, sıcağı sıcağına kulüpte bir konferans verdi. Taşı nerede ve nasıl bulduğunu en ince ayrıntılarına varıncaya kadar kulüp üyelerine bir bir anlattı. Sonra da, kitabe hakkında zekice ve bilimsel birtakım faraziyeler ileri sürdü. Bir sanatkârın gelip taşın üzerine hâkkedilmiş olan yazıların aynen çıkarttığı kopyesi, '*Kraliyet Arkeoloji Derneği*'ne ve diğer bilimsel derneklere yollanmak üzere çoğaltıldı. Bilginler arasındaki tartışmalar kıskançlıklara yol açtığı

gibi, birçoklarının onurlarını zedeledi. Bu arada Pickwick 96 sayfalık, hem de küçücük hurufatla dizili bir broşür yayınlayıp, bunda kitabenin 27 ayrı okunuşunu ve tefsirini yaptı. Yaşlı bilginlerden üçü, oğullarını, taşın eskiliğinden şüphe ettiklerini açıkça söyledikleri için evlâtlıktan red ve miraslarından mahrum ettiler. Taşı, yere, göğe koyamayanlardan biri de, kitabeye bir türlü vâkıf olamadığı için sonunda intihar etti. Ve Pickwick yerli ve yabancı 17 bilim derneği tarafından şeref üyesi olarak kabul edildi; bu şeref, kendisine okuyamamalarına rağmen çok ilgi çekici buldukları bu taşı keşfetmesinden ötürü verilmişti.

Bu sıralarda ortaya Blotton adında biri çıktı... Adı kıyamete kadar lânetle anılacak olan Blotton!.. Bu Blotton denen adam, gülünç olduğu kadar aşağılık bazı fikirlerin sâhibiydi. Pickwick'in ölümsüz adının şerefini lekelemek, şöhretini gölgelemek isteyen Blotton, kulüpte attığı nutukların birinde, taşın satın alındığını Jeannot Stumps'un gördüğünden bahsetti. Hani taşın, kendini bildi bileli orada durup durduğunu söyleyen köylü vardı ya, işte onu... Köylü, Blotton'a, taşı almaya gelen adamın kendisine çok kaba davrandığını, üstelik paydos saatinde uyurken uyandırdığını anlatmıştı. Kafası kızınca da köylü, Pickwick'e: O taşın üzerindeki yazının sadece *"BENİM ADIM JEANNOT'DUR"* olduğunu söylememiş, taşı çıkarttıktan sonra da paraları cebe atmıştı!

Fakat Pickwick kulüp gibi ciddî ve bilgili kimselerin

kulübü bu saçmalıkları nefretle karşıladı. Kendini beğenmiş ve fâsit fikirli Blotton'a da gereken cevabı verdi. Bu kadarla da kalmayıp, oylama sonucu şahsına duydukları saygı ve güvenin ifadesi olarak Pickwick'e bir altın çerçeveli gözlük hediye edilmesine karar verildi. Pickwick, bunun altında kalır mı hiç! O da nâzik hediyeye teşekkür etmiş olmak için kocaman bir resmini çerçeveleterek kulübün toplantı salonuna astırdı.

Blotton, klüpten kovulmasına kovuldu, ama bir türlü yenilgiyi kabul etmedi. O da onyedi yerli ve yabancı bilimsel derneğe göndermek üzere bir broşür kaleme aldı. Kulüpte anlattıklarını bir kere de orada tekrarladıktan başka, bütün bilimsel derneklerin şarlatanlarla dolu olduğunu ihsas etti. Ne var ki onyedi yerli ve yabancı bilimsel dernek, Blotton'a çok gücendiği için, onlar da kendi hesaplarına birer broşür yayınladılar. Yabancı bilimsel dernekler İngiltere'dekilerle haberleşmeye başlamıştı. İngilizler yabancıların gönderdiklerini İngilizce'ye tercüme ediyorlar, yabancılar da İngilizler'in yolladıklarını kendi dillerine çeviriyorlardı. Bilim dünyasında '*Pickwick Tartışması*' diye anılan ünlü tartışma işte böyle başlamış oluyordu.

Onbirinci Bölüm

PİCKWİCK UCUZ KURTULUYOR.

Pickwick'in, Goswell sokağında kaldığı ev yalnız temiz ve konforlu değil, aynı zamanda onun gibi dehâ sâhibi birinin oturması için gerçekten elverişli bir yerdi. Ev sâhibesi olan Bardell bir gümrükçünün dul eşiydi, hoş bir kadındı, üstelik iyi de yemek pişiriyordu. Evde, ikisinin dışındaki tek kimse de Bardell'in küçük oğluydu.

Bir sabah Pickwick, odanın tozunu almakta olan Bardell'e, «Şey... Miss. Bardell,» dedi.

— «Buyurun efendim, bir şey mi söyleyecektiniz?»

— «Evet... Diyecektim ki, bir kişi yerine iki kişinin ihtiyaçlarını karşılamak acaba çok masraflı olur mu?»

— «Allah'ım! Neler diyorsunuz Mr. Pickwick?!.» Diyerek Bardell başındaki hotozuna kadar kıpkırmızı kesildi. Niçin derseniz, kiracısının bakışlarında sanki kendisine evlenmekten bahsediyormuş gibi birtakım kıvılcımlar sezinlemişti de ondan. «Aman Allah'ım! Bu da nereden aklınıza geldi?»

— «Hiç.. Sahiden çok masraflı olur mu?»

Bardell yanından geçerken elindeki ucu tüylü sopanın ucuyla Pickwick'e hafifçe dokunarak:

— «Bu, o iki kişinin tutumuna bağlı,» diye cevap verdi: «Eğer bu kimse gerçekten dikkatli, hesabını kitabını bilen biriyse, olmaması gerekir!..»

Pickwick:

— «Çok doğru söylüyorsunuz,» diye kadının söylediklerini doğruladı. «Ama düşündüğüm kimse tıpkı söylediğiniz gibi biri.. Hem nâzik, hem kibar, üstelik de ev işlerini çekip çevirmesini gayet iyi biliyor.» Böyle derken de Bardell'in gözlerinin içine bakıyordu.

Kadıncağız, yine başındaki hotozuna kadar kızararak tekrar: «Neler söylüyorsunuz?» Diye mırıldandı.

— «Bakın Bardell. Yanılmadığımdan, çok isabetli bir karar aldığımdan eminim. Sizinle açık konuşuyorum: Bu kararımdan da caymayacağımı size söyleyebilirim.»

Kadıncağız şaşkınlıkla:

— «Aman Allah'ım!» Diye hafif bir çığlık attı.

— «Eee!.., siz ne diyorsunuz, söyleyin bakayım.»

— «Ne diyeyim bilmem ki?.. Doğrusu çok âlicenap bir insansınız. Mr. Pickwick...»

— «Böylece sizin de yükünüz bir hayli hafifleyecek, değil mi?»

— «Elbette efendim, elbette... Hem yük olmak da ne demek? Şimdiye kadar hiç böyle bir şey düşünmedim bile.. Sizi eskisinden daha çok memnun etmeye çalışacağım. Benim yalnızlığımın, zavallılığımın farkına vardığınız için size minnettarım. Bilseniz, öyle iyi bir insansınız ki, bir benzeriniz bile olamaz!»

— «Sahi, yalnızsınız değil mi? Bakın bunu hiç düşünmemiştim. Hem böylece gündüzleri ben çıkıp şehre indiğim zaman, evin içinde arkadaşlık edecek birisi olur.»

— «Sahiden de.. Bilseniz beni ne kadar sevindirdiniz Mr. Pickwick.»

— «Çocuğunuza gelince...»

Ama Pickwick daha söyleyeceğine başlamadan, Bardell,

— «Yavrum, evlâdım.. Tanrı korusun!» Diyerek göz-

yaşları dökmeye başlamıştı. Bunlar anne sevgisi gözyaşlarıydı.

Pickwick:

— «Ona da bir arkadaş gelecek, merak etmeyin,» diye devam etti. «Hem de candan, samimî bir arkadaş... Oğlunuza bir yılda öğreneceği bilgileri, bir haftada öğretecek biri!.»

Pickwick'in yüzü içten gelen bir tebessümle aydınlanmıştı.

Bardell birden:

— «Sevgilim, hayatımın erkeği!» Demesin mi!

Neye uğradığını şaşıran Pickwick oturduğu yerde top gibi sıçradı. Ama kadın:

— «Canım, hayatım, bir tanem,» diyerek Pickwick'in boynuna sarılıverdi bir kere... Gözlerinden seller gibi sevinç gözyaşları boşalıyordu.

Pickwick şaşkın:

— «Miss. Bardell, kendinize geliniz!» Diye bağırdı. «Bu ne hâl? Durun.. Düşünün biraz.. Rica ederim.. Ya biri girecek olursa...»

Kadın:

— «Girmezlerse hatırım kalır!» Diye cevap verdi. «Hiç sizi bırakır mıyım? Benim iyi kalpli, temiz yürekli efendim. Miss Bardell böyle diyerek kollarının arasındaki Pickwick'i biraz daha sıktı.

Kurtulmak için gittikçe daha kuvvetle debelenmeye başlayan Pickwick:

— «Rica ederim, mâkul olun Mrs. Bardell!» Diye âdeta yalvarıyordu! «Birinin merdivenlerden yukarı çıktığını duyuyorum. Yalvarırım, bırakın!»

O anda beklenmeyen bir şey oldu, bu kadar heyecana dayanamayan kadıncağız Pickwick'in kolları arasında birden bayılıverdi! Aksilik bu ya, Pickwick'ın kadıncağızı kanapeye uzatıp yatırmasına vakit kalmadan da kapı açıldı. Önden kadıncağızın oğlu, arkasından da Tupman, Winkle ve Snodgrass içeri girmesinler mi?

Pickwick, kolları arasında sevimli kadıncağızın baygın vücudu, arkadaşlarına bir hoşgeldiniz diyemeden, bomboş bakışlarla onlara bakakalmış, âdeta taşlaşmış gibi duruyordu.. Öte yanda onlar da, şaşkınlıktan gözleri yuvalarından uğramış, donakalmışlardı. Küçük oğlansa herkesin yüzüne teker teker bakıyordu. Ama yavaş yavaş birinin annesine kötülük yapmış olabileceği, ve bunun da Pickwick'ten başkası olamayacağı gelince, birden müthiş bir çığlık atıp başı önünde bütün gücüyle adamcağıza saldırdı. Vuruyor, yumrukluyor, çimdikliyordu.

Pickwick:

— «Bana yardım edin de kadını şuraya yatıralım.» Dedi.

— «Ah.. Şimdi biraz daha iyiyim..» Diye Bardell mırıldandı.

Tupman her zamanki kibarlığıyla:

— «Sizi yerinize kadar götürmeme müsaade eder misiniz?» Diyordu.

— «Teşekkür ederim!.. Çok teşekkür ederim!..»

Tupman kadını götürüp de geri döndüğü zaman Pickwick:

— «Bu kadıncağıza ne oldu anlayamadım,» diye anlatmaya başladı. «Kendisine, bir hizmetkâr almayı tasarladığımdan behsetmeye başlamıştım ki birden gördüğünüz gibi kollarımın arasına yığıldı kaldı... Doğrusu şimdiye kadar böylesini hiç görmemiştim!»

Arkadaşları da:

— «Çok doğru söylüyorsunuz!» Diyerek ona hak verdiler.

Pickwick:

— «Bir şey değil, beni de zor durumda bıraktı,» dedi

Arkadaşları aralarında mânâlı bir şekilde bakışarak, yarım ağızla:

— «Gerçekten çok doğru..» Diye mırıldandılar.

O sırada Tupman:

— «Dışarda, koridorda biri var galiba?» Diye irkildi.

Pickwick:

— «Tamam.. Tamam.. Size şimdi bahsettiğim hizmetkâr gelmiş olmalı..» Diye izah etti.

Gelen gerçekten de yeni hizmetkâr Samuel Weller'di Yâni Londra'daki handa rastladıkları ayakkabı boyacısı Sam.

Adam içeri girip kendini tanıttıktan sonra, Pickwick de:

— «Siz de herhalde bizleri hatırlamışsınızdır..» Dedi.

Sam:

— «Nasıl hatırlamam?!» Diye ona göz kırptı. «Elbet hatırladım.»

— «Buyurun, otursanıza..»

— «Teşekkür ederim.»

Sam fazla bir merasime ihtiyaç göstermeden başındaki

eski beyaz şapkayı kapının arkasına bıraktıktan sonra geldi, oturdu:

— «Şapkamın gösterişi pek yerinde değildir, ama kenarlarını kesmeden önce gerçekten çok muhteşemdi,» dedi. «Ama böyle daha hafif oldu. Üstelik deliklerinden de içerisi bol bol hava alıyor. Buna ne ad taktım biliyor musunuz? Havadar şapka!» Arkasından da nâzik bir şekilde güldü:

Pickwick:

— «Sadede gelelim dostum..» Diye adamın gülmesini yarıda kesti:

— «Sizi buraya ne için çağırttığımı biliyor musunuz?»

Oğlu, metelik yutmuş cimri İskoç'un dediği gibi Sam:

— «Ağzınızdaki bakla neyse çabuk çıkartın» diye atıldı: «Sizi dinliyorum.»

— «Güzel.. Düşündüm, taşındım ve sizi hizmetime almaya karar verdim.»

Sam:

— «Bütün hikâye bu muydu?» Diye sordu.

— «Buydu ya.»

— «Ücret olarak ne vereceksiniz?»

— «Yılda on iki İngiliz altını!»

— «Giyecek?»

— «İki elbise.»

— «İş olarak ne yapacağım?»

— «Bana hizmet edeceksin, benimle ve bu centilmenlerle birlikte seyahat edeceksin.»

— «Eğer elbiseler de, göreceğim iş gibi bana uyarsa; kabul ettim gitti.»

— «Bu gece başlayabilir misiniz?»

— «Elbette! Eğer elbiseler benden önce gelmişse, şimdi de başlayabilirim.»

Pickwick:

— «Bu akşam saat sekizde gelin, elbiseleriniz de o zamana kadar gelmiş olur.» Dedi.

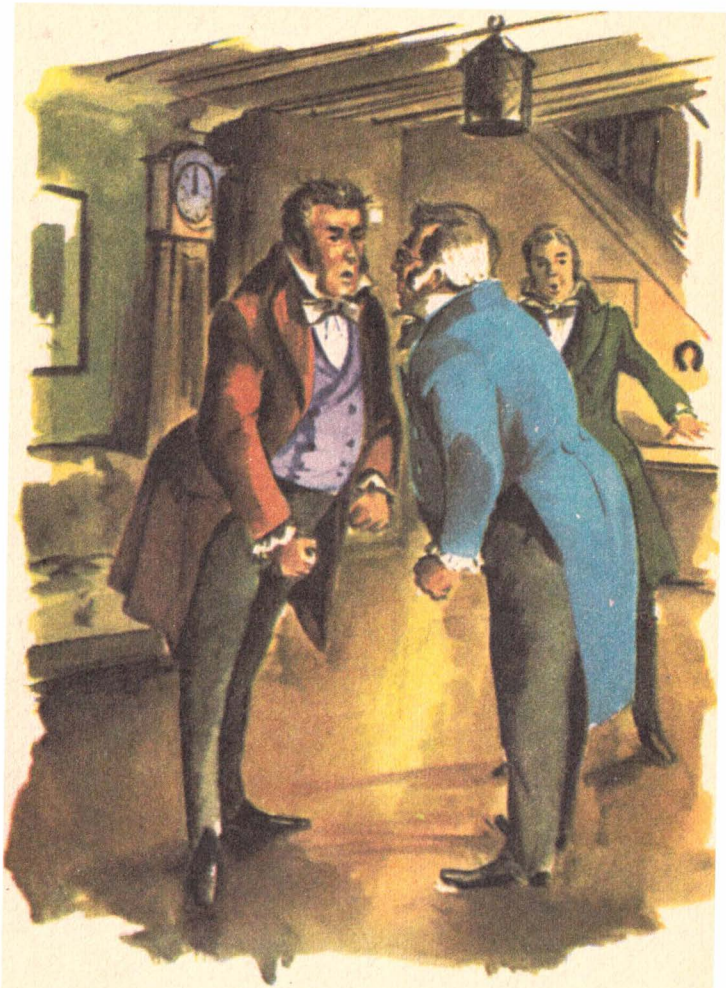

— «Mösyö, çok komiksiniz!..»

Onikinci Bölüm

PİCKWİCK MASKELİ BALODA

Pickwick'liler yeryüzünün meskûn köşelerini kendilerince keşfetmek için yeniden yola koyulmuşlardı. Eatanswille oteline henüz inmişlerdi ki Sam Weller efendisine üzerinde şunlar yazılı bir kartvizit getirdi:

MADAME DE LA CHASSAULION
Mağara Villası Eatanswille

Pickwick kartviziti görünce şaşırarak:

— «Sam, bunun gerçekten bana yollandığından emin misin?» Diye sordu.

Sam Weller:

— «Elbette size efendim,» diye cevap verdi. «Şeytan'ın kâtibi gelip de Dr. Faust'u aradığı zaman; *'Sizden başkasına olamaz efendim,'* dediği gibi, elbette size!»

— «Peki, yollayan erkek miydi?»

— «Eğer değilse, çok iyi erkek taklidi yapan biri efendim.»

Pickwick:

— «İyi ama bu bir kadının kartviziti galiba?» Diyecek oldu.

Sam:

— «Olabilir,» diye cevap verdi. «Ama bunu bana veren bir erkekti. Kendisi, eğer gerekirse sırf sizi görebilmek için bütün bir günü beklemekle geçirebileceğini söyledi.»

Pickwick, aşağıya salona indiği zaman ciddî görünüşlü birinin beklediğini gördü. Adam kendisini görünce hemen ayağa fırlayarak saygılı bir tavırla:

— «Yanılmıyorsam, Mr. Pickwick'le teşerrüf ediyorum galiba?» Dedi.

— «Rica ederim. Bahsettiğiniz kimse benim...»

— «Öyleyse müsaade edin de, bana elinizi sıkmak şerefini bahşedin.»

— «Rica ederim.»

— «Şunu belirtmek isterim ki, şöhretiniz tâ buralara kadar gelmiş bulunuyor Mr. Pickwick. Bilhassa arkeoloji konusundaki o bilimsel tartışmalarınız, zevcem madam Chassaulion'un kulaklarına kadar erişti. Tahmin ettiğiniz gibi ben de Mösyö Chassaulion'um. Yarın sabah, eserleri ya da kaabiliyetleriyle ün yapmış birçok şöhretin şereflendireceği bir gardenparti veriyoruz. Sizi de aramızda görmekle bizi memnun etmenizi bilhassa rica edeceğiz efendim.»

Pickwick:

— «Memnuniyetle...» Diye cevap verdi.

— «Yanılmıyorsam, arkadaşlarınız arasında güzel şiirler yazan bir centilmen varmış, değil mi?»

Pickwick:

— «Evet, dostum Snodgrass gerçekten çok ince bir zevkin mahsulü olan şiirler yazabilen bir kimsedir.» Diye cevap verdi.

— «Eşim de aynı ruh inceliğine maliktir efendim. Şiir diye âdeta ölür biter. Bu arada kendisi de gerçekten çok güzel birkaç şiir kaleme almıştır. Herhalde, *'Can çekişen Kurbağa'ya âğıt*'ını okumuşsunuzdur, değil mi?»

— «Pek sanmıyorum efendim.»

— «Doğrusu çok şaşırdım, bakın, o nefis şiiri aynen şöyle başlar:»

«Küçücük bir kurbağa
Batıvermiş çamura
Can çekişir, depreşir
Soluk soluğa!»

Pickwick:

— «Müthiş bir şiir!» Diye atıldı.

— «Bu bir şey mi? Bundan sonraki dörtlük daha müthiş! Onu da okuyayım ister misiniz?»

— «Rica edeceğim...»

— «Memnuniyetle. Bakın, dinleyin:

«Havlayan köpeklerden
Kaçtı küçük kurbağa
Can çekişir depreşir,
Çamura bata çıka!»

Pickwick:

— «Ne kadar güzel ifade edilmiş!.» Diye hayretini belirtti.

— «Siz bir de bunu eşimin ağzından dinleyin. Kendisi yarın bu şiiri özel kıyafet giymiş olarak söyleyecek!»

— «Özel kıyafet mi dediniz?»

— «Evet.. Sanat Tanrıçası Minerva kılığına girecek. Aa, size yarınki gardenpartiye özel kıyafetlerle gelineceğini söylemeyi unuttum, değil mi? Neyse, şimdilik bana

müsaade efendim. Sizin gibi ünlü birisiyle tanıştığım için gerçekten çok mutluyum.»

Böylece Chassaulion azametli bir şekilde yürüyerek Pickwick'in yanından uzaklaştı.

Pickwick de şapkasını alıp arkadaşlarını aramaya gitti. Winkle onlara daha önce kostümlü balonun haberini getirmişti bile...

Tupman, «Ben haydut kılığına gireceğim!» Diyordu.

Pickwick anlamamıştı:

— «Ne kılığına?» Diye sordu.

Tupman öncekinden daha yavaş sesle:

— «Haydut,» diye tekrarladı.

Pickwick arkadaşına sert sert bakarak:

— «Herhalde İtalyan korsanlarının giydiği yeşil kadife elbiselerden giymeye kalkışmayacaksınız, değil mi Tupman?» Diye sordu.

Tupman hararetle:

— «Şey... Tam o dediğiniz elbiselerden giymeyi düşünüyordum,» diye cevap verdi. «Neden giymeyeyim?»

Pickwick sinirli bir şekilde:

— «Çünkü o kılığa giremeyecek kadar yaşlısınız da ondan...» Diye cevap verdi.

Tupman bağırdı:

— «Çok mu yaşlı?»

— «Yalnız o kadar değil. Üstelik çok da şişmansınız!»

Tupman:

— «Evet, ama bana hakaret ediyorsunuz, Mr. Pickwick.» Diye diklenmek istedi.

— «Siz de o yeşil elbiseyi giyip karşıma geçerseniz, aynı şekilde bana hakaret etmiş olacaksınız!»

— «Biliyor musunuz, çok garip bir insansınız Mr. Pickwick!»

— «Merak etmeyin, siz de en azından benim kadar garipsiniz!»

Tupman bir iki adım ilerleyerek Pickwick'in yüzüne doğru yiyecekmiş gibi baktı. Pickwick de aynı bakışları gözlüklerinin gerisinden aynen iade etti. Kısa bir sessizlikten sonra Tupman, alçak fakat içten gelen bir sesle:

— «Bana ihtiyar dediniz, değil mi?» Diye sordu.

— «Evet, dedim.»

— «Şişko da dediniz?..»

— «Evet, onu da dedim, yine de derim!»

— «Sonra da beni acaip biri olmakla suçladınız!»

— «Suçlamadım, zaten öylesiniz!»

Dehşet verici bir sessizlik oldu.

Tupman kolkapaklarını çekiştirerek heyecandan titreyen sesiyle:

— «Şahsınıza olan bağlılığım çok büyüktür,» dedi. «Hem de çok büyük... Ama ne var ki en kısa zamanda sizden bunun hesabını soracağım.»

Pickwick:

— «Ben de zaten bunu bekliyordum...» Diye cevap verdi.

Kahramanımız o hâliyle kendini savunmaya hazırlanan yarı felçli bir ihtiyara benziyordu.

Snodgrass onun sözünü tamamlamasına fırsat vermeden ikisinin arasına girerek:

— «Daha da neler! Durun canım!..» Dedi. «Siz ki bütün dünyanın nazarlarını üzerinizde toplamış bir insansınız, siz ki taşıdığınız adın parlaklığıyla ün yapmış bir kişisiniz! Hiç yakışık alır mı böyle şey!»

Pickwick'in alnında öfkenin sebep olduğu derin kırışıklıklar, tıpkı lastikle silinen kurşunkalem çizgileri gibi gittikçe daha belirsiz hâl almaya başlamıştı.

— «Heyecanlı bir ânıma geldi, çok heyecanlı hem de,» diyerek elini uzattı. «Siz de elinizi verin Tupman!»

Böylece yüzündeki gölgeler siliniveren Tupman da hararetle arkadaşının elini sıktı:

— «Benim de sinirli bir ânıma rastgeldi...»

— «Hayır hayır!..» Diye atıldı Pickwick. «Haksız olan bendim. Elbette ki yeşil elbiseyi giymekte serbestsiniz.»

— «Hayır,» diye cevap verdi Tupman.

— «Beni kırmak istemiyorsanız, rica edeceğim giyin...»
— «Madem öyle, peki, giyerim!..»

*

O gün geldi çattı. Tupman'ı haydut kılığında görmek gerçekten çok zevkliydi. Üzerinde yeşil kadifeden bir kazak, bacağında şekilsiz bir külot, ayaklarında da sıkı sıkı sarılı şeritlerden meydana gelmiş bir çorap! Bütün haydutların severek giydikleri kıyafetti bu! Yanmış şişe mantarıyla çizili sözde bıyıkları, saf ve temiz bakışları, yakası açık gömleği, üzeri rengârenk kordelelerle süslü kelle şekerinden şapkasıyla Tupman, gerçekten görülmeye değerdi. Ne var ki hiç bir arabacı başında böyle bir şapka giymiş birini arabasına kabul etmediği için Tupman da şapkasını dizlerinin üzerinde tutmak zorunda kalmıştı.

Snodgrass'ın görünüşü de onunkinden daha az komik daha az eğlendirici değildi: Mavi satenden dizlere kadar inen ve vücuda yapışık duran elbisesiyle üzerine geçirdiği pelerini, beyaz satenden ayakkabıları ve başında da bir Eski Yunan miğferiyle, çok eski çağlardan tâ tarihe karıştıkları güne kadar saz ozanlarının giydikleri kıyafete bürünmüştü.

Winkle'e gelince, kırmızı renkte redingot biçimindeki asker cekediyle daha çok at uşaklarını andırıyordu, ama postacılara benzeyen tarafı da yok değildi.

Kadın, erkek, oğlan, kız, kundakta çocuklar, kısacası bu kıyafet karnavalını seyretmeye gelen herkes Pickwick'ın bir kolunu haydutun, ötekini saz ozanının omuzuna koymuş, geldiğini görünce neşe ve heyecanla bağrışmaya başladı. Hele başındaki kelle şekerinden kasketini yere düşürmeye çalışan Tupman'a yapılan gösterinin eşi benzeri görülmüş gibi değildi.

Hazırlıklar her bakımdan muhteşemdi. Malikâne bir sürü insanla hıncahınç dolmuştu. Londra sosyetesine mensup şöhretlerden bir düzine kadarı vardı, bir orduyu meydana getirebilecek kadar da ün sahibi kişi.. Bir orkestra, dört de şarkıcı yerini almıştı. Ortada da hizmet etmek için dolaşan bir düzineye yakın uşak.. Bütün bunların üzerinde de Sanat Tanrıçası Minerva kıyafetine girmiş Chaussaulion.. Şöhret sâhibi bunca kişiyi bir araya toplamış olmaktan gurur duyarak dâvetlileri karşılıyordu.

Bizimkinin şapkası elinde, haydutla saz ozanının arasında geldiğini gören uşaklardan biri:

— «Mr. Pickwick! Madam...» Diye ev sahibine haber verdi.

Chassaulion:

— «Ne? Mr. Pickwick mi?» Diye sordu «Nerede»

Pickwick bizzat kendi:

— «İşte burada.» Diye kendini tanıttı.

Chassalulion:

— «Gerçekten bizzat Pickwick'le mi teşerrüf ediyorum?!» Diye bağırarak atıldı. Gözlerine inanmamış gibi bir hali vardı.

Pickwick öne doğru eğilerek:

— «Bizzat kendisiyle!» Diye cevap verdi. «Müsaade ederseniz arkadaşlarım olan Tupman, Winkle ve Snodgrass'ı da ünlü *"Can çekişen Kurbağaya Ağıt"* şairiyle tanıştırayım.»

Pek az kimse, o da daha önceden denenmiş olmak şartıyla, üzerinde bacaklara yapışan bir pantolon, sımsıkı bir ceket ve başında sivri bir külahla, ya da ipek çorap veya uzun kasık çizmeleriyle öne eğilmenin ne demek olduğunu bilir. Hareketlerinin zarif ve tabiî olması için, zoraki bir şekilde kırılıp dökülen Tupman'ın hâli gerçekten görülmemiştir dense yeridir.

O sırada Chassulion, yakınlarından geçen uzun favorili, üzerinde yabancı bir üniforma olan birini görünce:

— «Kont! Kont!» Diye seslendi.

Kont dediği adam dönerek:

— «Bana mı söylüyorsunuz?» Diye sordu.

Chassaulion:

— «İki şöhreti birbirine tanıtmak istiyorum,» diye cevap verdi. «Bakın Mr. Pickwick, size Komerhadj Kontu'nu takdim etmekle şeref duyarım. Kendileri İngiltere üzerin-

deki ünlü eserleri için belge toplamakla meşguller. Komerhadj Kontu.. Mr. Pickwick.»

Pickwick, kontu ancak çok büyük kimselere gösterilen bir saygıyla selâmladı. Kont cebinden küçük bir defter çıkartmıştı.

— «Nasıl dediniz?» Diye zarif bir şekilde gülümseyerek sordu: «Pilleville mi, Yoksa, Pique - wick mi?»

— «Hayır, hayır Kont.. Pick - wick.»

— «Aa, şimdi anladım: Asıl adı Pique, soyadı da Vique! Tamam, tamam.. Pique Vique! Nasılsınız Mr. Vique?»

— «Teşekkür ederim.» Dedi Pickwick.

Chassaulion:

— «Kont!» Dedi.

— «Buyurun Madam Crassedelion?»

— «Bakın, Mr. Pickwick'ın arkadaşı Mr. Snodgrass sâirmiş,»

Kont:

— «Bir dakika müsaade edin,» diyerek yeniden defterini çıkardı.*«Şiir köşesi..»* Diye yazdı. *«Şiir dostları arkadaşlarla beraber.. Adı: Chauxgrasse.. Çok güzel.. Mr. Vique'in arkadaşı... Madam Chauxgrasse tarafından tanıştırıldım...»*

Görevi kapının yakınlarında bulunup içeriye giren ikinci derecede önemli kimseleri karşılamak olan Mösyö Chassaulion birden:

— «Sevgilim, bak Charles Fitz - Marshall geldi!» Diye sesleniverdi.

Chassulion:

— «Gerçekten onlar» Diye sevinçle bağırarak o tarafa döndü: «Bilemezsiniz ne büyük bir sabırsızlıkla bekliyordum. Çok rica ederim, derhal Fitz - Marshall'a yer göster. Sonra da kendisine bu kadar gecikmesinden ötürü sitemde bulunabilmem için gelip beni bulmasını söyle!»

Uzaklardan bir sesin:

— «Şimdi geliyorum, sevgili dostum,» diye bağırdığı duyuldu. «Hem de elimden geldiği kadar çabuk. Burası çok kalabalık.. İğne atsan yere düşmeyecek.. Aradan geçmek çok zor.. Hem de pek çok zor!»

Bu kesik kesik söylenen kısacık cümleciklerden sonra, denizci kıyafetindeki bir genç bizimkilerin önüne kadar gelerek durdu. Onu gören Pickwick'liler, şaşkınlıktan ne yapacaklarını bilemediler. Çünkü denizci kılığındaki bu genç adam, Jingle'den başkası değildi!

Genç adam Chassaulion'un uzattığı eli almak üzereydi ki, bakışları Pickwick'in kendisine tiksinerek bakan gözleriyle karşılaştı.

Hemen:

— «Ah, arabacıya bazı şeyler söyleyecektim, nasılda unuttum!» Dedi «Hemen gidip söyleyeyim, bir dakikaya kalmaz, dönerim.» Böyle diyerek tersyüzü döndü ve kalabalığın arasında gözden kayboldu.

Pickwick hemen ayağa kalkarak heyecan dolu bir sesle:

— «Bu genç adamın kim olduğunu, nerede oturduğunu sormama müsaade eder misiniz?» Dedi.

— «Kendisi servet sâhibi bir gençtir. Ben de onu sizinle tanıştırmak üzereydim. Şimdilik Bury'de, Melek Oteli'nde kalıyor. Ama... Durun Mr. Pickwick... Gidiyor musunuz hemen?»

Kadın daha sözlerini tamamlamasına fırsat bulamadan Pickwick kalabalığın arasına karışıvermişti bile.

Pickwick:

— «Şu anda onun birini dolandırmakla meşgul olmadığından nasıl emin olabilirim?» Diye öfkeli öfkeli söyleniyordu. «Herifi hemen yakalayıp, maskesini indireceğim!» Durdu, sonra, «Sam!» Diye bağırdı. «Nerede benim uşağım?!.»

O sırada tenha bir köşede duran masanın üzerinden kaldırdığı nefis Madera şarabının tadına varmaya çalışmakta olan Sam, adını işitince hemen efendisinin karşısına çıkıverdi:

— «Buyurun. Uşağınız burada, bir emriniz mi var?» Dedi. Uşağınız derken, bundan gurur duyduğu açıkça belli oluyordu.

Pickwick:

— «Hemen hareket ediyoruz,» dedi. «Bury'ye doğru yola çıkacağız!»

Onüçüncü Bölüm

PİCKWİCK PANSİYONDA

Sam Weller ertesi sabah erkenden Bury'deki Melek Oteli'nin avlusundaki çeşmede yüzünü gözünü yıkamakla meşguldü ki, bakışları bir kenardaki sıraya oturmuş, üzerinde uşak ya da hizmetçilerin giydikleri üniformaması mor kıyafet olan, elindeki ilâhî kitabına dalmış olan birine takıldı.

Sam: *'Garip birine benziyor.'* Diye düşündü. Ama adam sanki bir konuşma fırsatı bulmak istermiş gibi kâh elindeki kitaba, kâh Sam'a bakıyordu. Bu böyle uzayıp gidince sonunda Sam adama başıyla selâm vermek zorunda kaldı. Sonra da

— «Ne haber? İşler nasıl?» Diye sordu.

Adam elindeki kitabı kapatarak:

— «Gayet iyi olduğumu söylemekle mutluyum,» diyerek cevap verdi. «Temenni ederim ki siz de aynı durumdasınızdır.»

Sam:

— «Nerede kalıyorsun?» Diye sordu. «Burada mı?»

— «Burada ya... Efendimle beraber kalıyorum.»

— «Adı ne efendinin?»

— «Fitz-Marshall,» diye cevap verdi mor elbiseli yabancı:

Sam Weller'in yüzü, işittiği bu şaşırtıcı haber ve sıkı sıkıya kuruladığı havlunun da tesiriyle kıpkırmızı kesiliverdi.

— «Peki, senin adın ne hemşerim?»

— «Benim adım mı? Job.»

— «Doğrusu güzel bir isim. Niçin dersen, kısa olduğu için... Daha da kısaltmaya lüzum yok da ondan... Peki soyadın ne?»

— «Soyadım mı? Trotter.»

— «Peki, yerinden memnun musun?»

— «Aslında hiç memnun değilim. Bundan daha kötüsü olmaz.»

— «Sâhi mi söylüyorsun?»

— «Elbette ya... Kötülüğü şurada ki, efendim yakında evleniyor!»

— «Yok canım?»

— «Dahası da var: Evleneceği kimse zengin bir mirasyedi! Üstelik onu kaldığı yatılı okuldan kaçırıp, öyle evlenecek!»

— «Peki, efendinin bu haltı karıştırmasına göz yummakla, aynı suçu sen de paylaşmış olacağını düşünemiyor musun?»

— «Düşünüyorum, düşündükçe de yerin dibine batıyorum, ama ne yapayım bilemiyorum ki!»

— «Ne demek bilemiyorum! Gider her şeyi okulun müdürüne haber verirsin, olur, biter.»

— «Haber versem bile bana kim inanır? Kaçıracağı genç kız namus ve fâzilet timsali bir kimse. Durumu ciddiyetle ele alabilecek bir kişizâde tanısam, belki zavallıcığın başına bu felâketin gelmesini önleyebilirim. Ama bu şehirde de böyle birini tanımıyorum ki!»

Sam:

— «Gel buraya,» dedi. «Benim efendim, tam senin aradığın gibi biridir.»

Sam, bütün direnmelerine rağmen Job'u alıp Pickwick'ın odasına götürdü ve ona takdim etti.

Job Trotter elindeki kırmızı kareli mendilini gözlerine tuta tuta:

— «Bilmezsiniz, efendime ihanet ettiğim için ne kadar üzgünüm,» diye gözyaşı döküyordu.

Pickwick:

— «Hayır hayır, çok dürüst, çok namuslu bir insansınız,» demek zorunda kaldı.

Yeni arkadaşının gereğinden fazla gözyaşı dökmesinden sabırsızlanmaya başlayan Sam:

— «Yeter ağladığın artık,» diye söze karıştı. «Bundan fazlası ancak şehir sokaklarını sulayan arabalara yakışır.»

— «Sam!» Diye Pickwick, sitemle karışık çıkıştı. «Bu genç adamın hissiyatına bu derece saygısız davranmana göz yumamam.»

Sam:

— «Efendim, arkadaşımın hissiyatı o kadar asîl, o kadar güzel ki böyle boşuboşuna kendini üzmesi gerçekten yazık,» diye cevap verdi: «Bunları içinde kendine saklasa, herhalde, boşuboşuna gözyaşı döküp gitmesine müsaade etmesinden çok daha iyi olur. Gözyaşları ne işe yarar ki! Ne bir saatin kurulmasına ne de bir makineyi işletmeye yarar!..»

Pickwick:

— «Uşağımın hakkı var!.. Delikanlı,» diye devam etti. «Halbuki çoğu zaman fikirlerini ya çok pespâye bir şekilde ifade ederdi, ya da çok karmakarışık bir şekilde!»

Job Trotter:

— «Efendinin hakkı var,» diye söylendi. «Bir dahaki sefere kendimi tutmaya çalışacağım.»

Pickwick:

— «Çok güzel,» dedi. «Neyse, bırakalım şimdi bunları, bahsettiğin bu yatılı okul nerede? Onu söyle şimdi...»

— «Okul mu? Şehrin tam dışında, kocaman tuğla bir ev var ya, orası işte.»

— «Peki bu sefilce hazırlanmış plân ne zaman gerçekleşecek?»

— «Bu gece efendim.»

Pickwick:

— «Demek bu gece ha?!.» Diye bağırmaktan kendini alamadı. «Hemen gidip okulun müdiresini göreceğim!»

Job:

— «Efendim, o yaşlı kadının öylesine zihnini karıştırmış, onu öylesine avcunun içine almıştır ki, kadın size inanmaz bile!»

— «Eee ne yapacağız öyleyse?»

Job Trotter:

— «Bakın beni dinleyin efendim,» diye sesini alçalttı. «Efendimle ben, okuldaki iki hizmetçinin öylesine güveni-

ni kazandık ki, bu gece saat ona doğru ikimizi de içeri alıp mutfağa gizleyecekler. Bütün ev halkı uyuyunca mutfaktan çıkacağız. Genç kız da odasından çıkıp aşağıya inecek. Tabii o sırada dışarıda da bir kira arabası bizi bekleyecek. Ondan sonra Allah'ını seven bizi tutmasın!»

Pickwick:

— «Eeee, sonra?» Diye sordu.

— «Düşündüm ki, eğer dışarıda tek başınıza beklerseniz, ben de sizi tam saat onbirbuçukta arka kapıdan içeriye alabilirsem, bu kötü niyetli adamın oyununu bozmuş oluruz.»

Pickwick şöyle bir düşündükten sonra:

— «Doğrusu bu plân pek benim hoşuma gitmedi,» dedi. «Ama başka bir plân da aklıma gelmiyor... Ne yapalım ki, namus ve fâzilet timsali olan bu genç hanımın istikbâli bahis konusu... Çâresiz, sizin plânınızı kabul ediyorum.»

Sonra da, Trotter'in yanından ayrılmasına meydan vermeden avcuna bir miktar para sıkıştırarak:

— «Dürüst bir gençsiniz, delikanlı,» dedi. «Temiz kalpliliğinizi takdir ediyorum. Sakın unutma olmaz mı: Saat tam onbirbuçukta!»

*

Saat onbuçuğa yaklaşıyordu. Yâni Pickwick'ın o nâzik görevine gitmesi için tam zamandı. Hava güzel olmasına

güzeldi, ama hava esrarlı bir şekilde de karanlıktı. Patikalar, yollar, çitler, tarlalar, evler ve ağaçlar derin bir karanlıkla çivriliydi. Hava da bir hayli ağırdı hani... Sıcaklıktan ufukta her şey titreşiyor gibi görünüyordu. Şüpheci bir köpeğin uzaktan uzağa duyulan havlamaları dışında hiç ses sedâ işitilmiyordu.

Bizimkiler karanlıkta evi farkedip, bahçeyi çeviren duvarın dibinde durdular.

Pickwick:

— «Sam; duvarı atlamam için bana yardım ettikten sonra hemen otele döneceksin, anlaşıldı mı?» Dedi. «Önce tut bakayım şu bacağımdan. Hop! Dediğim zaman beni yavaşça kaldıracaksın.»

Ama Sam, verilen bu emri öylesine görülmemiş bir enerjiyle yerine getirdi ki, şişman bir insan olan Pickwick, buna rağmen bir top gibi duvarın üzerinden aşıp, bahçeye boyluboyuna uzanıp kalıverdi. Üstelik de üç frenk üzümü fidanıyla bir de gülü yamyassı ederek!

Sam:

— «Bir tarafınız kırılmadı ya?» Diye duvarın gerisinden seslendi.

Pickwick:

— «Birkaç sıyrık ve çizikten başka önemli bir şey yok,» diye cevap verdi. «Haydi, dediğim gibi... Doğruca otele!»

Sam Weller, efendisini bahçede tek başına bırakarak ayaklarının ucuna basa basa oradan uzaklaştı.

Böylesine bir durum pek çok kimsenin cesaretini kırabilir, ama Pickwick görevinin şerefli olduğuna inanıyor, aynı zamanda Job'un ruh asâletine güveniyordu. Kendi iç âlemine dalmayı seven kimseler, her fırsatta tefekküre dalmadan edemezler. Tefekküre dalması sonucu uyuklamaya başlayan Pickwick de yakındaki kilisenin çanının sesiyle kendine geldi: Saat tam onbirbuçuğu vurmuştu.

Pickwick etrafı kollayarak doğrulurken, *'İşte, tam zamanı!'* Diye düşünüyordu.

Önce dikkatle eve baktı. Işıklar söndürülmüş, panjurlar kapanmıştı. Belliydi ki bütün okul halkı yatmıştı. Pickwick ayaklarının ucuna basa basa kapıya kadar gitti ve güç işitilecek şekilde kapıyı şöyle bir tıkırdattı. İki, hattâ üç dakika kadar beklediyse de içeriden hiç bir cevap gelmemişti. Bunun üzerine ikinci bir kere, öncekinden biraz daha kuvvetlice vurdu. Sonra biraz daha kuvvetli! Derken merdivenlerden doğru bir ayak sesi işitildi, aynı anda da anahtar deliğinden dışarı sızan bir mumun titrek ışığı belirdi. Önce zincir şakırdadı, sonra da sürgü gıcırdayarak çekildi ve kapı açıldı.

Garipti ama, kapı dışarıya doğru açılıyordu. İçerden dışarıya doğru itildikçe, Pickwick de kapıyla birlikte geriye doğru gidiyordu. Pickwick kapının arkasına doğru şöyle

bir göz attığı zaman gelenin Job Trotter olmadığını gördü. Kapıyı açan genç hizmetçi kızlardan biriydi!

Kız, içerde birine doğru:

— «Herhalde kedi olsa gerek.» Dedi. «Gel bakayım içeri; pisi pisi pisi!»

Ama dışardan hiç bir hayvan cevap vermediği için, kız da kapıyı kapatıp, sürgüyü itti.

Pickwick çok şaşırmıştı. *«Garip şey...»* Diye düşündü. Sonra da duvarın köşesinin arkasına çekilerek, işareti daha teklikesiz bir sırada tekrarlamak için beklemeye koyuldu.

Aradan daha beş dakika kadar geçmemişti ki önce müthiş bir şimşek etrafı gündüz gibi aydınlattı, sonra da korkunç bir gökgürültüsü yeri göğü inletti. Hemen arkasından da bardaklardan boşanırcasına yağan bir yağmur başladı. Sular daha şimdiden derecikler hâlinde akıyor ve önüne ne gelirse sürükleyip götürüyordu.

Pickwick, *«Ne korkunç bir durum...»* Diye düşünmekten kendini alamadı. Sonra yeniden kapıyı tıklattı ve nefesini tutarak kulağını anahtar deliğine dayadı. Garipti, ama yine ses sedâ çıkmıyordu. Bir daha kapıyı tıklattı. Bu sefer içerden birtakım fısıldaşmalar duyuldu. Arkasından da bir ses:

— «Kim var orada?» Diye seslendi.

Pickwick yine duvara yapışmak için yamyassı bir hâl almaya çalışırken, *«Bu da Job değil,»* diye düşündü. *«Bu da bir kadın sesi!»*

Böylesine isabetli kararı henüz vermişti ki, zincirler şakırdadı, sürgü çekildi ve kapı hafifçe aralandı. Pickwick yine duvarın köşesine çekilmişti, ama daha fazla çekilemediği için kapıyla duvar arasında sıkışmış kalmıştı.

İçeriden merdivenlerden doğru hep bir ağızdan koro hâlinde incecik sesler:

— «Kim var orada?» Diye seslendiler.

Bu garip koro, müdire hanımdan, üç sofracıdan, beş hizmetçi kızdan ve yatılı okulun birbiri üzerine yığılmış gibi sıkışmış duran otuz öğrencisinden meydana geliyordu.

Tabii, Pickwick yine hiç sesini çıkartmadı.

İçerdekiler hep bir ağızdan:

— «Aman Allah'ım, çok korkuyoruz...» Diye bağırdılar.

En üstteki basamakta durmak için özel bir dikkat sarfettiği belli olan müdire aşçı kıza dönerek:

— «Kızım, burada böyle duracağına bahçeye çıkıp etrafa bir baksana,» dedi.

Aşçı kız titreyen sesiyle:

— «Aman efendim, ne olursunuz böyle bir şeyi benden istemeyin...» Diye sızıldandı.

İçerideki otuz kız:

— «Aman Allah'ım, bu aşçı kız da amma korkak!» Dediler.

Ama müdire şiddetle ısrar etti. Otoriter sesini daha da yükselterek:

— «Bak kızım!» Dedi. «Sana emrediyorum! Bahçeye çıkıp, ne olup bittiğini anlayacaksın!»

Bunun üzerine aşçı kız ağlamaya başladı. Ama müdire devamlı, ayağını öfkeyle yere vurarak:

— «Ne dediğimi duyuyor musun?» Diye daha hızlı bağırdı: «Sana emrediyorum dedim!»

Üç Öğretmen de:

— «Müdirehanımın ne söylediğini işitmiyor musun?» Diye çıkıştılar.

Öte yanda otuz kız birden:

— «Bu kız da amma küstahmış hâni!» Diyorlardı.

Çâresiz kalan aşçı kız, elinde şamdan, şöyle dışarıya çıkar gibi yapıp, sözüm ona bir iki adım attı. Her tarafı zangır zangır titriyordu, üstelik şamdanı da öyle bir tutmuştu ki etrafını görmesine imkân yoktu. Acele içeri girip, hiçbir şey görmediğini söyledi. Tam kapıyı kapatacaklardı ki, kızların en meraklılarından biri, kapının menteşelerinin bulunduğu tarafındaki aralıktan gözünü uydurup bakmış olacak ki, akabinde, dehşet içinde bir çığlık attı:

— «Yetişin! Kapının arkasında biri var!»

Müdire bu korkunç çığlığı işitir işitmez hemen yukarı çıkıp odasına sığındı, bu kadarla da kalmayıp içerden üstüste iki kere kilitledikten sonra düştü, bayıldı. Yalnız o

mu? Öğretmenler, hizmetçiler ve öğrenciler panik içinde merdivenlere saldırarak kaçışmaya başladılar. Böylesine çığlık çığlığa bağırışma, böylesine itişip kakışma şimdiye kadar hiç görülmemişti. Bu kargaşalık arasında Pickwick de gizlendiği yerden çıkarak kapının önüne geldi.

— «Sevgili kızlarım, bir sâniye durun, beni dinleyin!» Diyecek oldu.

Öğretmenlerin en yaşlısı ve en çirkini:

— «Aman Allah'ım, bizlere sevgili dedi!» Diye bağırdı. «Sefil yaratık!»

Durumun tehlike arzetmesi sonunda ümitsizlikten cesaret alarak:

— «Bayanlar,» diye tekrar etti. «Lütfen beni dinleyin. Ben hırsız filân değilim. Sadece müdireyi görmek için buraya gelmiştim.»

Ama öteki öğretmenlerden biri:

— «Canavar!» Diye ciyak ciyak bağırdı. «Demek görüşmek istediği kimse Tomkins'miş!»

Genel bir bağırışma daha oldu.

Bir düzine kadar ses:

— «Ne duruyorsunuz, imdat zilini çalsanıza!» Diye bir ağızdan bağırdı.

— «Hayır, sakın ha!» Diye Pickwick atıldı. «Bir kere baksanıza bana! Hiç bende hırsıza benzer bir hâl var mı? Sevgili kızlar, isterseniz ellerimi ayaklarımı sımsıkı bağlayın, ama ne olursunuz, önce söyleyeceklerime bir kulak verin!»

Hizmetçilerden biri korkudan kekeleyerek:

— «Peki, bahçeye nasıl girdiniz?» Diye sordu.

— «Müdire hanımı çağırın, ona her şeyi anlatacağım.»

Sonunda Tomkins'le görüşmek için oradakileri razı edebilen Pickwick, güdüzlü öğrencilerin yemek sepetlerini koydukları, tavanarasındaki küçük odaya çıkartıldı ve üzerinden iyice kilitlendi. Ayılıp kendine gelen Müdire güç belâ odasından çıktı, Pickwick'in yanına girerek, korkudan zor işitilen sesiyle sordu:

— «Bahçemde ne işiniz vardı gece yarısı, önce onu söyler misiniz?»

Pickwick:

— «Hiç, sadece öğrencilerinizden birinin bu gece birisi tarafından kaçırılacağını haber vermeye gelmiştim..» Diye cevap verdi.

Başta Tomkins olmak üzere üç öğretmen, beş hizmetçi ve otuz kız hep bir ağızdan:

— «Kaçırılacak mıymış?» Diye çığlığı bastılar. «Peki kimmiş kaçıracak olan?»

— «Dostunuz olan. Charles Fitz - Marshall.»

— «Dostum mu? Böyle birini hiç tanımıyorum.»

— «Peki, ya Jingle dersem?»

— «Bu adı hayatımda ilk defa duyduğumu söyleyebilirim.»

— «Şu hâlde âşağılık ve bayağı bir tertibin kurbanı oldum!» Dedi Pickwick. «Eğer bana inanmıyorsanız Melek Oteli'ne birini gönderin, sordurun. Kim gidecekse, Pickwick'in uşağı Sam'ı görmek istediğini söylesin, soracaklarınızı ona sorun.»

İki hizmetçi hemen Melek Oteli'ne Sam Weller'i bulmaya gönderildi. Bu arada da Pickwick küçücük odada, kızların yiyecek torbalarının arasında eşi görülmemiş bir tevekkül içinde gelecek haberleri beklemeye koyuldu.

Bir saat kadar sonra Sam yanında Wardle'la damadı Trundle'la birlikte çıkageldi. Bu iki centilmen Sam'a yol-

da rastlamışlar ve Pickwick'i temize çıkarmak için kalkıp buralara kadar gelmişlerdi.

*

Sonunda Pickwick'in suçsuz olduğu anlaşıldı.. Okuldakiler bir olay çıkarmadan onu salıverdiler.. Pickwick otele geldiği zaman bitkin hâldeydi. Hemen yattı, sonra da çıngırağı çalarak uşağını çağırdı.

Sam Weller:

— «Buyurun...» Dedi.

Pickwick başını örtülerin altından çıkartarak sordu:

— «Sen misin Sam?»

— «Benim efendim. Buyurun.»

— «O Trotter dediğin adam nerede?»

— «Gitti efendim.»

— «Yoksa efendisiyle beraber mi?»

— «Evet efendim. Beraber gittiler. Zaten birbirlerinden hiç ayrılmıyorlar.»

— «Jingle ne yapmak istediğimi sezinlediği için bu adamı mahsus bize gönderdi. Maksadı bizi şaşırtmaktı, sonunda başardı da...»

— «Bana da öyle geliyor efendim.»

— «Hepsi yalan, hepsi sahteydi, değil mi?»

— «Hepsi efendim. Bizi tongaya bastırdılar!»

Pickwick yatağının içinde doğrulup öfkeyle yastığına bir yumruk indirerek:

— «Bu Jingle denen herifi bulup da kepaze etmezsem bana da Pickwick demesinler!» Dedi.

Sam da:

— «Ben de o gözü kararmış, mor elbiseli uşağı görür de burnundan fitil fitil getirmezsem, bana da Sam Weller demesinler,» diye ilâve etti.

Ondördüncü Bölüm

SİNEK KÜÇÜKTÜR AMA MİDE BULANDIRIR!..

Sam Weller içeri girip de bir mektup getirdiğini söylediği zaman bütün arkadaşları, bu arada Wardle da dahil, otel odasında yatağının etrafında toplanmışlardı. Bir önceki gece başından geçenlerden sonra Pickwick'ın romatizmaları azmış, müthiş azap vermeye başlamıştı...

Pickwick zarfı açarken:

— «Bu yazıyı tanımıyorum,» diyordu. «Garip şey! Sakın bu da soğuk bir şaka olmasın!»

Arkadaşları:

— «Ne varmış?» Diye hep bir ağızdan sordular.

Wardle da dostunun yüzünde beliren dehşet ifadesi karşısında telâşlanarak:

— «Sakın ölen biri filan olmasın?» Demekten kendini alamadı.

Pickwick cevap vermedi, sadece Tupman'a dönerek mektubu ona verdi ve yüksek sesle okumasını işaret etti. Endişe verici bir şekilde yatağına yığılmış, kalmıştı.»

Tupman'ın titreyen sesiyle okuduğu mektup aynen şöyleydi:

«Samuel, Pickwick'e yazılmıştır.

Bardell tarafından Pickwick'e açılan dâvâ dilekçesi:

Sayın Mister... Bizler, Martlıe Bardell tarafından, evlilik vaadinin bozulması sebebiyle aleyhinize dâvâ açmakla görevlendirilmiş bulunuyoruz. Dâvalı, zararının 150 İngiliz lirası tutarında olduğunu beyan etmektedir. Bunun tahsili için, Sulh Yargıçlığı'nda açılan dâvaya, dâvet edilmiş olduğunuzu bildiriyoruz. Bu münasebetle Londra'daki dâva vekilinizin adını bildirmenizi rica eder en derin saygılarımızın kabulünü dileriz.

DODSON VE FOGG»

Pickwick daha fazla dayanamayıp:

— «Buna düpedüz kepazelik denir!» Diye haykırdı. «Bu, Dodson ve Fogg adındaki iki sahtekâr dâva vekilinin başlarının altından çıkan bir tertip! Bardell'le aramdaki ilişkinin bir ev sâhibiyle kiracının arasındaki münasebetlerden daha ileri gittiğini kim söyleyebilir? İkimizi bir arada hiç gören oldu mu, sorarım size?»

Tupman:

— «Sadece bir kere...» Demek cesaretini gösterebildi.

Winkle da, hemen ilâve ediverdi:

— «Hani onu kollarınızın arasında tuttuğunuz gün...»

— «Aman Allah'ım!..» Diye haykırdı Pickwick. «Doğru! Öyle ya, onu kollarımın arasında tutuyordum! Ama olsun!.. Her şeyin açıklanıp gün ışığına çıkmasını istiyorum. Bu Dodson'la Fogg'u görüp, onları bu yaptığına pişman etmek için hemen Londra'ya gideceğim. Hem de yarın sabah, erkenden!»

Wardle:

— «Ama bize ne söz vermiştiniz?» Diye itiraz etti. «Yarın eylülün ilk günü olduğunu unuttunuz galiba? Ava çıkmasanız bile, bizlerle yemek yiyeceğinize söz vermemiş miydiniz?»

Pickwick razı olmasına oldu, ama yine de başını ellerinin arasına alarak bitip tükenmek bilmeyen düşüncelerine dalmaktan kendini alamadı.

Onbeşinci Bölüm

PİCKWİCK EL ARABASI İÇİNDE AVA ÇIKIYOR

Bir Eylül sabahıydı. Hava açıktı. Açık bir araba gelip yolun kenarında durdu. Arabada, Wardle, damadı Trundle ve öteki üç Pickwick'li arkadaş vardı. Snodgrass çiftlikte kızlarla beraber kalmayı tercih ettiğinden gelmemişti. Sam Weller de arabacının oturmasına mahsus sıraya kurulmuştu.

Parmaklığın önünde biri zayıf, uzun boylu; öteki ufak tefek, gençten iki av bekçisi duruyordu. İkisinin de omuzunda birer av çantası asılıydı, ellerinde de av köpeklerinin kayışları vardı.

Adamlardan biri arabanın basamağını indirirken Winkle, Wardle'ın kulağına doğru eğilerek:

— «Bu adamlar yoksa bu çantaları tıkabasa dolduracak kadar av mı avlayacağımı sanıyorlar?» Diye fısıldadı.

Wardle:

— «Elbette,» diye heyecanla bağırdı. «Birini siz dolduracaksınız, ötekini de ben. Hattâ sığmayanları da ceketlerimizin ceplerine dolduracağız.»

Winkle hiçbir şey demeden arabadan indi. Ama eğer bu çantayı doldurıncaya kadar avlanacağını sanıyorlarsa, bütün buradakilerin akıllarını oynatmış olacaklarını düşündü...

Wardle:

— «Hey Junon! Dur kızım!.. Lâf dinle... Çek ayağını üzerimden Daphné! Ne diyorsam onu yap,» diyerek köpekleri okşuyordu.

Av bekçilerinin uzun boylu olanı Winkle'ın sanki ayağıyla ateş edecekmiş gibi silâhını tutmasına, Tupman'ın da silâhını sanki tutmaktan korkuyormuşçasına taşımasına hayretle bakakalmıştı.

Bunu farkeden Wardle:

— «Arkadaşlarım henüz avcılığa pek alışamadılar...» Demek lüzumunu hissetti. «İşleyen demir ışıldar. Avcılık da ava çıkıla çıkıla öğrenilir. Göreceksin, yakında hepsi usta birer avcı olacak. Ama, Winkle'dan özür dilerim, kendisinin bu alanda biraz tecrübesi var sayılır.»

Winkle belli belirsiz tebessüm etti, ama şaşkınlığından ayakları tüfeğinin kayışına dolaştığı için az kalsın düşüyordu. Eğer silâh dolu olsaydı, bir kaza kurşunuyla yere yığılması işten bile değildi.

Av bekçisi:

— «Silâhınız dolu olduğu zaman sakın bu şekilde tutmayın,» demekten kendini alamadı. «Yoksa hepimiz birden öbür dünyayı boylarız.»

Böylece paylandığını anlayan Winkle, silâhını doğrultmak için öylesine bir kaldırdı ki, namlusunun ucuyla istemeyerek Sam Weller'ın başına çarptı.

— «Oha!» Dedi Sam... Eğildi yere düşen şapkasını aldı, sonra da başını ovuşturarak:

— «Bu gidişle çantanızı bir seferde dolduracaksınız, ama çantanız bana küçük gelir, ayaklarım dışarda kalır.» Diye söylendi.

Bunun üzerine, av bekçilerinden ufak tefek ve genç olanı kendini tutamayıp gülmeye başladı, ta ki Winkle ona doğru sert bir şekilde bakıncaya kadar...

— «Öteki adam avlanmayacak mı?» Diye sordu.

Wardle:

— «Hayır, avlanmayacak!..» Diye cevap verdi. «Romatizmaları tuttuğu için kendini iyi hissetmiyor.»

Öteki adam diye bahsedilen kimse, Pickwick'ten başkası değildi:

— «Evet, ama,» diye atıldı. «Sizlerle gelmeyi ben de arzu ediyorum.»

Oradakilerin hepsi sessizlik içinde merhamet dolu bakışlarını Pickwick'e çevirdiler. Av bekçilerinden ufak tefek, genç olanı:

— «Şurada, çitin arkasında bir el arabası var,» dedi. «Eğer uşağı efendisini arabaya oturtarak çekmeyi kabul ederse ne âlâ...»

Sam:

— «Güzel konuştun doğrusu delikanlı!» Dedi ve. «Doğrusu çok akıllısın!»

Böylece kafile, Wardle'la uzun boylu av bekçisi önde, ötekiler ortada, Pickwick de Sam'ın kollarının tutup ittiği el arabasının içinde yola koyuldu.

Çok geçmemişti ki, el arabasının içinden Pickwick'ın bağırdığı duyuldu:

— «Dur Sam! Dur diyorum sana.»

— «Ne var? Ne oldu?» Diye Wardle sordu.

Pickwick kesin karar vermiş kimselerin ses tonuyla:

— «Eğer Winkle tüfeğini bu şekilde tutarak yürümek-

te devam ederse, bir adım bile ilerlemem...» Diye kesip attı.

Zavallı Winkle sordu:

— «Peki, tüfeğimi nasıl taşımamı istiyorsunuz?»

— «Namlusu aşağıya gelecek şekilde taşıyın!»

— «Ama avcılar silâhlarını bu şekilde taşımazlar ki!»

Pickwick:

— «Avcı ol, olma umurumda değil!» Diye söylendi. «Sizin gönlünüzü yapacağım diye, bir el arabasının içinde pisi pisine ölmek istemem!»

Av bekçisi de:

— «Bu adam bana da birini haşlayacakmış gibi geliyor.» Diye homurdandı.

Zavallı Winkle:

— «Peki, nasıl isterseniz öyle olsun,» diyerek silâhını çevirdi, dipçiği yukarıya gelecek şekilde omuzuna astı.

Daha birkaç adım atmamışlardı ki Pickwick'ın yine sesi duyuldu.

— «Dur Sam! Dur diyorum sana! »

Wardle:

— «Yine ne oldu?» Diye sordu.

— «Ne olacak! Tupman'ın tüfeği tehlike arzediyor!»

Korkudan yüreği ağzına gelen Tupman:

— «Ne? Kim? Neymiş tehlikeli olan?» Diye endişeyle bir şeyler kekeledi.

— «Eğer siz de Winkle gibi silâh taşımakta devam ederseniz, fazla yol katetmeden vurulmuş olacağınızdan korkuyorum!»

Tupman da telâşından eli ayağına dolaşarak tüfeğini başaşağı çevirip omuzuna asmak zorunda kaldı. Bu iki amatör avcının, omuzlarında, namluları yere çevrili tüfekler, yüzlerinde endişeli ve üzgün bir ifadeyle yürüdüğünü görenler, onların ava değil de bir kralın cenaze törenine gittiklerini sanırdı.

O sırada birden köpekler durdu!

Winkle çok meraklanmıştı.

— «Bunlar böyle ön ayaklarını ne diye kıvırıp duruyorlar?» Diye sormaktan kendini alamadı. «Ne garip bir duruşları var!»

Wardle:

— «Susun bakalım,» diye fısıldadı. «Ferma durduklarını görmüyor musunuz?»

Winkle:

— «Ferma demek!» Diyerek, hayvanların baktığı tarafa doğru bakışlarını gelişigüzel gezdirmeye başladı. «Ne için ferma duruyorlar?»

Wardle:

— «Gözünü açsana!» Diye söylendi. «Tam sırası işte!..»

Önce ânî birtakım kanat çırpışları duyuldu, arkasından da üstüste iki silâh sesi! Derken barut dumanı yukarıya doğru yükseldi.

Winkle heyecan içinde:

— «Neredeler bunlar?» Diye dönüp durmaya başlamıştı. «Neredeler, söylesenize? Hem ne zaman ateş edileceğini haber vermediniz ya!»

Wardle, köpeklerin ayaklarının dibine bıraktığı iki kuşu eğilip yerden alırken:

— «Ne demek nerede?» Diye söylendi. «Burada işte!»

Av bekçilerinden biri:

— «Beş dakika, sonra belki bir başka sürü daha havalanır,» dedi. «Eğer silâhınızı şimdiden omuzlayıp beklerseniz, belki tetiğe basmakta gecikmezsiniz!»

Sam Weller:

— «Ha! Ha! Ha!» Diye gülmekten kendini alamadı.

Pickwick arkadaşını korumak için sert bir sesle, «Sam!» Diye çıkıştı.

— «Buyurun efendim?»

— «Gülme diyorum sana!»

— «Rica ederim efendim.»

Ama buna rağmen el arabasının arkasına geçip efendisine göstermeden peşpeşe öyle komik hareketler yaptı ki, av bekçilerinden âdeta çocuk yaşta olanı katıla katıla

gülmekten kendini alamadı. Ama uzun boylusu gelip hemen tokadı yapıştırıverdi.

O sırada bir silâh sesi daha işitildi.

Wardle, Tupman'a dönüp:

— «Bravo dostum!..» Diyerek onun gönlünü almaya çalıştı. «Hiç olmazsa siz tetiğe dokunabildiniz!»

— «Ya, evet,» diyerek Tupman böbürlendi. «Gerçekten tetiğe dokundum.»

— «Çok güzel! Eğer gözünüzü de açacak olursanız, gelecek sefere belki bir şeyler vurabilirsiniz. Kolaymış, değil mi?»

— «Hem de çok kolay!» Diye cevap verdi Tupman. «Ama biraz omuzumu acıtır gibi geldi. Doğrusu bu küçük silâhların bile böylesine şiddetli geri tepmesi olacağını hiç sanmazdım.»

Yaşlı centilmen:

— «Yâ, öyledir işte...» Diyerek gülümsedi. «Ama zamanla alışırsınız. Tamam mıyız? Herkes hazır mı? Arabanın içinde de işler yolunda mı dostum?»

Cevap veren Sam oldu:

— «Yolunda efendim.»

— «Öyleyse, haydi bakalım.»

Sam, el arabasının iki koluna yapışırken:

— «Sıkı durun efendim,» diye efendisini ikaz etti.

— «Tamam, tamam... Haydi bakalım.»

Yaşlı centilmen:

— «Beni tâkibedin dostum,» dedi. Winkle'a, «bu sefer geç kalmayın, olmaz mı?»

— «Merak etmeyin siz. Köpekler ferma mı?»

— «Hayır! Daha değil,» diye cevap verdi Wardle: «Yavaş olun... Dikkat edin!..»

Eğer tüfeğiyle acaip hareketler yapan Winkle, kazara tetiğe dokunup da ateş etmeseydi, bizimkiler yavaşça öne doğru ilerleyeceklerdi. Bereket ki kısa boylu, ufak tefek av bekçisinin yerinde uzun boylu av bekçisi bulunmamıştı. Yoksa kaza çıkacağı muhakkaktı.

Kuşlar telâşla sağa sola kaçışırlarken ihtiyar centilmen:

— «Hay Şeytan götüresi!» Diye bağırmaktan kendini alamadı. «Niçin böyle yapıyorsunuz, bilmem ki!»

Zavallı Winkle silâhın kundağını muayene ederek:

— «Doğrusu hiç böyle bir tüfek görmedim,» diye mırıldanıyordu. «Kendi kendine ateş alıyor demek?!.»

Wardle biraz kızmış gibi:

— «Kendi kendine mi?» Diye çıkıştı! «Duâ edin ki, birini vurmadınız!.»

Av bekçilerinin uzun boylu olanı, alçak sesle:

— «Merak etmeyin, birazdan o da olur!» Diye söylendi.

Winkle da kızmaya başlamıştı:

— «Ne demek istiyorsun?» Dedi

Av bekçisi:

— «Hiç birşey, benim ailem, hiç kimsem yok. Ama eğer bu çocuk da Mr. Wardle'ın arazisi üzerinde Allah'ına kavuşursa, annesi Wardle'dan epey bir para alır. Onun için hiç çekinmeden doldurun silâhınızı efendim. Doldurun!»

Av bekçisinin bu şekilde konuşmasından işkillenen Pickwick de el arabasının içinde, oturduğu yerden:

— «Canım ne duruyorsunuz, alsanıza silâhı elinden!» Diye bağırmaya başladı.

Ama nedense hiç kimse bu emri yerine getirmeyi üzerine almadı, Winkle da Pickwick'e doğru isyankâr bir

bakış fırlattıktan sonra, tüfeğini doldurdu, sonra da ötekilerle birlikte yürümeye başladı.

Tupman'a gelince, daha önceki davranışları gibi, avcılık konusundaki hareketleri de oldukça basitti. Her zamanki kolay anlayışıyla silâh kullanmayı çabucak kavrayıvermişti. Önce silâhı kendine zarar vermeden boşaltmak, sonra da orada bulunanlar için tehlikeli bir durum yaratmamak! Bunun için de en iyisi - ilk seferinde başına gelenleri iyi bildiği için - gözlerini sımsıkı yummak, sonra da havaya ateş etmekti.

Bu şekilde ilk atışını yapan Tupman gözlerini açtığı zaman yerde ne görsün? Yaralı kocaman bir keklik yatmıyor mu?!. Bu kuşu vuranın olsa olsa Wardle olduğunu düşünerek, onu tebrik etmek için yürümek üzereydi ki, Wardle'ın da kendine doğru gelip hararetle elini sıktığını şaşkınlık içinde seyretti.

Wardle:

— «Sizi candan tebrik ederim dostum,» diyordu. «Bu kuşa nişan almanız gerçekten hârikulâdeydi!»

Tupman:

— «Şey... Hayır, ben sadece...» Gibilerden bir şeyler kekeleyecek oldu.

— «Çok mütevazisiniz, ama nişan aldığınızı gözlerimle gördüm.» Dedi, öteki:

— «Önce bu hayvanı gözünüze kestirdiniz, sonra tüfe-

ği kaldırıp omuzunuza dayadınız. Kalıbımı basarım ki, dünyanın en iyi atıcısı bile bu işi bu kadar yapardı! Sandığımdan çok daha ustaymışsınız Mr. Tupman!»

Tupman, yüzünde mütevazi bir tebessümle itiraz etmekte devam ettiyse de boşuna! Wardle onun bu tebessümünü kaabiliyetinin bir isbatı olarak kabul ediyordu. O andan itibaren Tupman'ın adı usta avcıya çıkmakta gecikmemişti.

Ne var ki, öte yanda Winkle'ın etrafı ateş, alev ve dumandan geçilmiyordu, ama sonuç: sıfır! Bazen çok yukarılara ateş ediyordu. Bazen de köpeklerin hayatını tehlikeye atacak kadar toprak hizasına!.. Winkle için bütün bunlar eğlenceli olmasına eğlenceliydi, ama isabet kaydetmek bakımından da sonuç başarısızdı.

O sırada Wardle dostça gülümsedi. Kıpkırmızı kesilmiş yüzünün terini silerek el arabasının yanına doğru yaklaştı:

— «İşte böyle aziz dostum,» dedi. «Şurada, ilerideki yemyeşil tepeyi görüyor musunuz?»

— «Elbette...»

— «Yemeğimizi orada yiyeceğiz dostum. Yemekleri getiren çocuk da bir saat intizamıyla vaktinde gelmiş bulunuyor!»

Tepeciğin üstünde, altına koyu bir gölgelik veren yaşlı bir meşe vardı. Etrafta da göz alabildiğine sürülü tar-

lalar, parmaklıklarla yer yer kesilmiş yemyeşil otlaklar uzanıyordu. Doğrusu oraları tam yemek yenecek, dinlenilecek bir yerdi.

Yemek sırasında Winkle, çakısıyla kestiği domuz sucuğunu kocaman bir lokma ekmekle birlikte ağzına sığdırmaya çalışırken:

— «Size iyi bir atıcı olmak için elimden geleni yapacağıma dair söz veriyorum Mr. Wardle,» dedi. «Bir sırığın üzerine içi saman doldurulmuş bir keklik koyacağım, önce yakın mesafeden, sonra gitgide uzaklaşarak oraya nişan alıp ateş ederek çalışacağım. Bunun gerçekten mükemmel bir atış tâlimi olduğunu duymuştum.»

O sırada Sam lâfa karıştı:

— «Ben, bu dediğiniz tâlime iki metreden başlayan birini tanıyorum. Ama yazık ki tâlime devam edemedi. Niçin derseniz, daha ilk atışta kuş darmadağın olmuştu da ondan!.. Öyle ki tek bir tüyünün bile nereye gittiğini bulamamışlar!»

Pickwick, «Saaam!» Diye uşağına çıkıştı.

— «Buyurun efendim.»

— «Bu gibi hikâyelerini kendine saklasan ve sorulmadıkça da ağzını açmasan iyi edersin.»

— «Hay hay efendim.»

Pickwick'ın bakışları bir kenarda duran toprak testiye takılmıştı:

— «İşte nefis bir punç, hem de buz gibi!» Dedi. «Hava da çok sıcak. Tupman, sevgili dostum, bir bardak punç içer miydiniz?»

Tupman:

— «Memnuniyetle.» Diye cevap verdi.

Pickwick ona bir bardak, verdi, sonra kendi içti. Bir bardak daha devirdi. Bu ikinciyi sırf içinde limon kabuğu kalmış mı, kalmamış mı diye bakmak için içmişti. Çünkü limon kabuğu onu fena yapıyordu. Kalmamış olduğunu görünce bir bardak da orada, onlarla beraber bulunmayan arkadaşlarının şerefine devirdi. En son olarak da punçu icât eden kimse, onun şerefine bardağını kaldırdı..

Üstüste tekrarladığı bu bardaklar, Pickwick'ın üzerinde etkisini göstermeye başlamıştı bile. Gözlerinin içi iyimserlik ve neşeyle pırıldıyordu. O sırada çocukluğunda söylediği bir şarkıyı hatırlamaya heveslendiyse de, hatırlayamadı... Zihnini açmak için bir bardak daha doldurup içmek istedi. Ama nedense bu içtiği bardağın da hatırlamasına hiç bir etkisi olmadı. En son olarak ayağa kalkıp uzun bir nutuk atmak istediyse de sonunda el arabasının içine düşerek derin bir uykuya daldı..

Arkadaşları onu daldığı bu derin uykudan uyandıramayacaklarını anlayınca, arabanın içinde bıraktılar, uyandığı zaman gelip almaya karar verdiler. Böylece yarıda kalan av partisi yeniden başlamış oldu.

Eğer arkadaşları kendi hâline bırakacak olsalar Pickwick hava kararıncaya kadar horul horul uyumaya devam edecekti. Ama öyle olmadı.

Pickwick'ın uyuyup kaldığı toprakların sâhibi Yüzbaşı Boldwig ufak tefek, öfkeli bir adamdı. O gün üzerinde mavi ceket vardı, boynunda dimdik duran siyah bir kravat takmıştı. Arada bir arazisini gezmek tenezzülünde bulunduğu zamanlar, ucu bakır topuzlu bastonunu eline alır, her hâlinden korkuları belli olan bahçıvanıyla yamağını da peşine takar, onlara sert emirler verir, bağırıp çağırırdı.

Pickwick uykuya dalalı henüz yarım saat kadar olmamıştı ki, bizim ufak tefek Yüzbaşı Boldwig, peşinde iki bahçıvanıyla, boyunun ve müsaadesi nisbetiyle kocaman adımlar atarak o tarafa doğru ilerliyordu. Yaşlı meşenin bulunduğu tepeye geldiği zaman duraladı, derin bir nefes aldı, sonra da elindeki ucu topuzlu bastonuyla yere vurarak bahçıvanı çağırdı.

— «Hunt! Gel buraya!»

— «Buyurun efendim.»

— «Yarın sabah buradan yol silindirini geçireceksiniz, anlaşıldı mı!»

— «Evet efendim.»

— «Şuraları da her zaman temiz tutulacak, anladın mı?»

— «Hay hay efendim.»

— «Sonra bana hatırlat, burada gezininen yabancılar için bir tabela ısmarlıyayım, unutma?»

— «Merak etmeyin, unutmam efendim.»

Bahçıvan yamağı, şapkasını öne doğru eğerek:

— «Size karşı olan saygısı hariç tabii!..» Diye mırıldandı.

Yüzbaşı:

— «Ne o Wilkins? Bir şey mi dedin?» Diye sordu.

— «Size karşı olan saygısı hariç,» dedim efendim. «Bana kalırsa bugün buralara yabancı birileri gelmiş!»

Yüzbaşı haşin bakışlarını etrafta gezdirerek:

— «Nereden anladın?» diye sordu.

— «Bakın efendim, hattâ burada yemek bile yemişler.»

— «Allah kahretsin! Bu ne cüret! Ama korkarım ki doğru! Yüzbaşı Boldwig yerde otların üzerindeki yemek kırıntılarını farketmişti.

— «Ah şu serseriler! Oturmuş, burada yemek yemişler demek! Şunları bir elime geçirebilsem!» Böyle diyerek ucu topuzlu kocaman bastonunu kuvvetle sıktı.

Wilkins:

— «Size karşı olan saygıları..» Diyecek olduysa da, Yüzbaşı:

— «Yine ne diyorsun?!.» Diye kükredi. Ve Wilkins'in bir yere doğru ürkek ürkek baktığını görünce, el arabası-

nı ve içinde uyumakta olan Pickwick'ı fark etti. Birden dehşet içinde kaldı! Bu ne cüret aklı almamıştı! Hemen el arabasının yanına giderek elindeki kocaman bastonun ucuyla Pickwick'in böğrünü dürtükledi. «Kimsiniz? Söylesenize, kimsiniz siz?»

Ama Pickwick:

— «Soğuk bir içki olsa..» Diye mırıldanıp sustu, yeniden dalmıştı.

Yüzbaşı:

— «Ne?» Diye sordu.

Ama ötekinde hiç bir cevap yok.

— «Adı neymiş, anlayabildin mi?»

Wilkins ürkek:

— «Bilmem, galiba bir içki der gibi geldi bana,» diye cevap verdi.

— «Bu adam sefil bir küstahtan başka bir şey değil! Diye Yüzbaşı tekrar gürledi. «Şimdi de tutmuş bana uyku numarası yapıyor! Üstelik körkütük de sarhoş! Evet bu, pis, âdi bir ayyaştan başka biri değil! Wilkins! Hemen bunu al, buradan götür! Anlaşıldı mı!»

Wilkins korka korka:

— «Nereye götüreyim efendim?» Diye sormak cesaretini gösterebildi.

— «Hangi cehenneme götürürsen götür!»

— Peki efendim.»

Yüzbaşı birden:

— «Dur bakayım!» Dedi.

Wilkins durdu.

— «Şunu ahıra kadar götür de oraya kapat! Bakalım. Kendine geldiği zaman hâlâ adının bir içki olduğunu söylemekte devam edecek mi!

Bizimkiler avdan dönüp de Pickwick'ın, içinde bulunduğu el arabasıyla birlikte sırra kadem bastığını farkettikleri zaman uğradıkları şaşkınlığı târif çok zor olsa gerek. Böylesi görülmüş şey değildi doğrusu.. Sakat birinin ayaklarına basa basa yürüyüp gitmesi olmayacak şey değildi, ama hem yaya yürümesi, üstelik de el arabasını ite ite ortadan kaybolması mucize değil de neydi?! Ve arkadaşları onu her köşede bucakta aradılar, bağırıp çağırdılar, ıslık çaldılar ama, boşuna.. Pickwick ortalarda yoktu! Nihayet birkaç saat süren boşuna arayıp taramalardan sonra, onsuz geri dönmeye karar verdiler.

Öte yanda Pickwick kendinden geçmiş bir hâlde el arabasının içinde ahıra götürülüp bırakıldığı zaman, yalnız köyün çocukları eğlence olsun diye değil, köy nüfusunun dörtte üçü meraklarından Pickwick'in etrafını çevirmişler, sabırla uyanmasını beklemeye başlamışlardı. Doğrusu Pickwick'ın yavaş yavaş kendine gelirken uşağı Sam'a seslenmesi, sonra da el arabasının içinde doğrulup oturarak me-

raklı bakışlarını etrafını çevirenlerin üzerinde dolaştırmaya başlaması görülecek şeydi.

Oradakiler onun uyanışını hep bir ağızdan yuhalayarak selâmladılar!

Pickwick hâlâ ne olup bittiğini anlayamamıştı.

— «Ne oluyor kuzum burada?» Diye soracak oldu.

— «Aman şuna bak!» Diye oradaki halk hep bir ağızdan bağırdı.

— «Peki neredeyim ben?»

— «Ahırda!»

— «Peki, buraya nasıl geldim?»

Oradakilerin tek cevabı:

— «Boldwig,» demek oldu. «Yüzbaşı Boldwig.»

— «Bırakın çıkayım buradan! Uşağım nerede? Arkadaşlarım nerede?»

— «Burada kimse yok!. Yuuhhh!»»

Havada önce bir şalgam uçtu, sonra bir patates, daha sonra da bunu yumurta ve halkın çok keyifli olduğu sıralarda fırlatıp attığı öteki sebzeler tam bir liste hâlinde izledi.

Eğer kapının önünde olanca hızıyla gelip bir araba durmasaydı, bu sahne daha ne kadar sürerdi, hiç kimse bilmiyordu, hattâ Pickwick'ın kendisi bile! Arabanın içinden Wardle'la Sam indiler. Wardle kaşla göz arasında ka-

labalık arasında yol açarak Pickwick'ı kaptığı gibi arabaya taşıdı, Sam da bu kadar kısa zaman içinde orman bekçisiyle yaptığı boks maçının son raundunu kazandı.

Bir grup seyirci:

— «Bu işi yargıç temizler! Yargıca!» Diye bağırışıyordu.

Sam arabanın ön sırasına atlarken:

— «Defolun gidin!» Diye cevap verdi. «Gidin de yargıcınıza Sam Weller'in selâmlarını götürün! Üstelik ona orman bekçisini de yere yıktığımı söylemeyi unutmayın sakın! Merak etmeyin, gerekirse daha da dövmek için yarın da geleceğim. Haydi arabacı! Yolcu yolunda gerek!.»

Onaltıncı Bölüm

MANGUS POSTA ARABASINDA, PİCKWİCK GECE TAKKESİYLE!

Pickwick, mahkemede hazır bulunmak için henüz Londra'ya varmıştı ki, Jingle'la uşağı Trotter'ın küçük bir kasaba olan Ipswich'te görülmüş olduğunu haber aldı. Bu fırsatı kaçırmamak için yanında sâdık adamı Sam'la ertesi sabah erkenden Ipswich posta arabasında yerini aldı.

Kırmızı saçlı, her işe burnunu soktuğu belli olan mavi gözlük takmış bir adam:

— «Ne güzel bir gün, değil mi?» Dedi. «Yanılmıyorsam Ipswich'e gidiyorsunuz, değil mi?»

Pickwick:

— «Evet efendim,» diye cevap verdi.

— «Ne mutlu bir tesadüf! Ben de Ipswich'e gidiyorum!»

Pickwick çâresiz başını eğmekle yetindi.

— «Yoksa yolculuğunuzu posta arabasının üst katında mı yapacaksınız?» Dedi kırmızı saçlı adam.

Pickwick evet der gibi tekrar başını eğdi.

— «İnanın, gerçekten şaşılacak şey! Ben de üst kattayım! Demek ki yolculuğumuzu birarada yapacağız!»

Her sözünde bir kuş gibi kafasını sallayarak konuşan kırmızı saçlı adam keşiflerin en inanılmazını yapmış gibilerden sırıttı.

Pickwick de:

— «Yolculuğumuzun beraber geçeceğine gerçekten ben de çok memnun oldum!..» Demek zorunda kaldı.

— «Ah!» Diye adam içini çekti: «Arkadaşlık, yalnızlıktan apayrı, bambaşka bir şeydir. Şey... Adınızı sorabilir miyim?»

Böylesine âni bir şekilde sorulan bu soru karşısında

keyiflenen Pickwick hemen kartvizitini çıkartıp adama uzattı:

— «Buyurun size kartımı vereyim.» Dedi.

Karşısındaki, kartı cebine koyarken:

— «A... Demek Pickwick?..» Diye karttaki yazıyı okudu: «Mükemmel! Biliyor musunuz, insanların adlarını çok merak ederim. Durun, ben de kendi kartımı takdim edeyim. Buyurun: Magnus! Güzel bir ad değil mi?»

Pickwick gülümseyerek cevap verdi:

— «Gerçekten çok güzel adınız var!»

Magnus:

— «Kendi buluşum...» Diye bıraktığı yerden devam etti. «Ama bu kadar değil. Magnus soyadım. Önünde bir de kendi adım var. Müsaade eder misiniz? Kartı biraz daha eğik tutarsanız daha iyi okursunuz. Çünkü güneş çok dik geldiği için parlıyor. Bakın: Amadée Magnus. Söylenmesi ne kadar ahenkli, değil mi?»

— «Gerçekten öyle!»

O sırada seyislerden biri:

— «Beyler, araba hazırdır. Lütfen binin!» Diye bağırdı.

Magnus:

— «Bütün bavullarım arabaya kondu mu?» Diye sordu.

— «Hepsi kondu efendim.»

— «Kırmızı çanta?»

— «İçerde efendim.»

— «Üstü çizgili çanta?»

— «Öndeki dolapta.»

— «Ya kahverengi kâğıda sarılı paket?»

— «Sıranın altında efendim.»

— «Şapka kutusu?»

— «Hepsi tamam efendim.»

Pickwick:

— «Öyleyse binelim,» dedi.

Magnus birden:

— «Özür dilerim,» diye cevap verdi: «Böylesine şüpheli bir durumdayken arabaya binemem. Bu adamın hâlinden, şapka kutusunun noksan olduğunu anlıyorum.»

Seyisin elleriyle kollarıyla hareketler yaparak teminat vermesi hiç bir işe yaramadığı için bahsi geçen şapka kutusunun dolabın dibinden çıkartılıp gösterilmesi gerekti. Ama bu endişelerinin yersiz olduğunu anlayan Magnus bu sefer de aynı endişeleri kırmızı çanta için hissetti, daha sonra üstü çizgili çantanın çalınmış, en sonra da kahverengi kâğıda sarılı paketin çözülmüş olacağını ileri sürdü. Sonunda bütün endişelerinin yersiz olduğunu gözüyle gördükten sonra yanıldığını söyleyerek arabanın üst katındaki yerine çıkmayı kabul etti. Artık kendini tamamen rahat hissettiği belliydi.

Bütün bir gün süren yolculuktan sonra, posta arabası

Ipswich'teki *'Büyük Beyaz At'* Hanının önünde durduğu zaman, üstü çizgili çantası, kahverengi kağıda sardığı paketi ve şapka kutusu yere yanyana dizilmiş olan Magnus:

— «Burada mı iniyorsunuz?»

Pickwick:

— «Burada ya,» diye cevap verdi

— «Aman Allah'ım! Böylesine tesadüf hiç görmedim!» Dedi. «Ben de burada iniyorum! Yanılmıyorsam akşam yemeğini beraber yiyeceğiz! »

Pickwick:

— «Memnuniyetle,» diye cevap verdi. «Hattâ belki de burada randevu verdiğim arkadaşlarımla..» Sonra döndü, «Garson!» Diye seslendi. «Burada Tupman adında biri var mı?»

— «Hayır, yok efendim,»

— «Peki, Snodgrass diye biri?»

— «O da yok.»

— «Ya Winkle diye biri?»

— «Hiç tanımıyorum.»

Pickwick bunun üzerine dönüp:

— «Arkadaşlarım bugün gelmemişler.» Dedi. «Şu hâlde yemeğimizi sadece ikimiz yiyeceğiz.» Garsona döndü.«Garson! Bizi, özel salona götür bakalım.»

Sofrada Amadée Magnus'un neşesi Pickwick'e de geçti. Magnus kendi hakkında, ailesi, tanıdıkları, arkadaşları, işleri hakkında bol nükteyle karışık bilgi verdikten sonra bir an mavi gözlüklerinin ardından Pickwick'i seyredip, tevâzu dolu bir sesle:

— «Buraya ne için geldiğimi tahmin edersiniz?» Diye sordu.

Pickwick:

— «Hiç tahmin edemem,» diye cevap verdi. «Herhalde iş içindir.»

— «Hem bildiniz, hem bilemediniz. Biraz gayret edin, bilmeye çalışın»

— «Hiç yapamayacağım şey,» diye Pickwick cevap verdi. «Rica etsem de siz söyleseniz?»

Magnus bir tavuk gibi gıdaklayarak

— "Hi, Hi, Hi," diye güldü. «Ne dersiniz, buraya bir Lady'ye evlenme teklifi yapmak için geldim,» dedi.

Pickwick tatlı tatlı gülümseyerek:

— «Başarma şansınız var!» Dedi:

— «Sahi mi söylüyorsunuz?»

— «Elbette ya!»

— «Hayır, benimle alay ediyorsunuz!»

— «Rica ederim, sizi temin ederim ki sahi söylüyorum!»

— «Öyleyse size bir sırrımı açabilirim: Ben de tıpkı sizin gibi düşünüyorum. Hattâ dahası da var.. Korkunç kıskanç olmama rağmen evleneceğim hanım bu taraflardan!..» Magnus, bu söz üzerine gözlüğünü çıkarttı, Pickwick'e göz kırptıktan sonra tekrar yerine taktı.

Pickwick muzipçe gülerek:

— «Bunun için mi yemekten önce sık sık salondan çıkıyordunuz?» Diye sordu.

— «Şşşşşt! Doğru tahmin ettiniz! Ama şimdi hemen gidip de kendisini görmek gibi bir aptallıkta bulunmayacağım.»

— «Yok canım! Neden?»

— «Uzun ve yorucu bir yolculuktan sonra olmaz! Onun için yarın sabaha kadar sabredeceğim.. Yarım şansım iki misli fazlalaşmış olacak. Mr. Pickwick, şu çantada bir kostüm, bu kutuda da nefis bir şapka var. Onları giydim mi, öyle sükse yapacağım ki, bilemezsiniz!»

— «Doğru mu!?»

— «Elbette ya! Bu hususta bugün ne kadar titiz davrandığımı farketmişsinizdir herhalde. Bütün dünyada böylesine bir kostüm, böylesine bir şapka daha bulamayacağımdan eminim!»

Pickwick böylesine şâhane bir elbisesi ve şapkası olduğu için yol arkadaşını tebrik etti.

Birkaç dakika kadar düşündükten sonra, Magnus:

— «Evlenme teklif edeceğim kadın, gerçekten eşi bulunmaz biridir.» Dedi.

— «Bundan hiç şüphem yok.»

— «Yapayalnız bir bayana evlenme teklifinde bulunmak için en elverişli yerin bir han odası olacağı kanısındayım. Niçin derseniz, kadınlar yolculuktayken kendilerini evlerindekinden çok daha yalnız hissederler de ondan. Ne dersiniz?»

— «Bana da makul geldi.»

— «Peki Mr. Pickwick, şimdi size niçin buraya geldiğinizi sormama müsaade eder misiniz?»

— «Elbette. Buraya gelişimin sizinki kadar hoş bir sebebi yok,» diye cevap verdi. Pickwick. «Bütün kalbimle güvendiğim bir kimsenin ihanetini yüzüne vurmak için burada bulunuyorum.»

Magnus:

— «Aman Allah'ım! Ne can sıkıcı şey!» Dedi. «Eh, artık yatma zamanı geldi. Eğer geç yatarsam, yarın yüzüm sapsarı uyanırım. Onun için erken yatayım!»

Amadée böylesine müthiş bir duruma meydan vermemek için elinde şamdan, odasına çekildi. Pickwick de elinde başka bir şamdan, dolambaçlı koridorlardan geçerek odasına yollandı. İçeri girip de saatini aşağıda, masanın üzerinde unuttuğunu hatırladığı zaman soyunmaya başlamıştı bile. Pickwick bu saatini çok severdi, kulağında onun tik-

taklarını duymadan gözüne uyku girmezdi. Vakit çok geç olduğundan ve zili çalıp birini çağırmayı istemediğinden elbisesini yeniden giyindi. Sonra da, eline şamdanı alıp ses çıkarmamaya gayret ederek merdivenleri inmeye başladı.

Pickwick basamakları indikçe, önüne daha çok basamaklar çıkıyor, merdiven bir türlü bitmeyeceğe benziyordu. Kaç kere alt kata geldiğini sanarak sevindiyse de, karşısına yine merdivenler çıkmıştı. Nihayet zemini taşlarla döşeli giriş aralığına vardı. Burasını hana girerken gördüğünü hatırlıyordu. Koridorlardan geçti, salonların kapılarını açıp içeriye göz attı, ama nafile! Sonuncu kapıyı açıp da içerde aradığını bulamasaydı, vazgeçmek zorunda kalacaktı. Baktı, saati masanın üzerinde duruyordu.

Pickwick zafer kazanmış gibi mağrur, saatini aldı, odasına çıkmak üzere dışarı çıktı. Aşağı iniş ne kadar zor geldiyse, geri dönüşü de o derece kolay oldu. Koridor boyunca uzanıp giden kapıların önünde her biçimden, her boydan ayakkabılar sıralanmış, duruyordu. Pickwick kendi odasının kapısına benzeyen bir kapının tokmağını on, oniki kere çevirip durduysa da, içerden gelen seslere hiç bir mânâ veremedi içerden:

— «Kim var orada?» Ya da «Ne işiniz var burada?» Diye sesler geliyordu. Pickwick de ayaklarının ucuna basa basa oradan uzaklaşmak tedbirliliğini gösterdi. Tam ümitsizliğe kapılmak üzereydi ki açık duran kapılardan biri

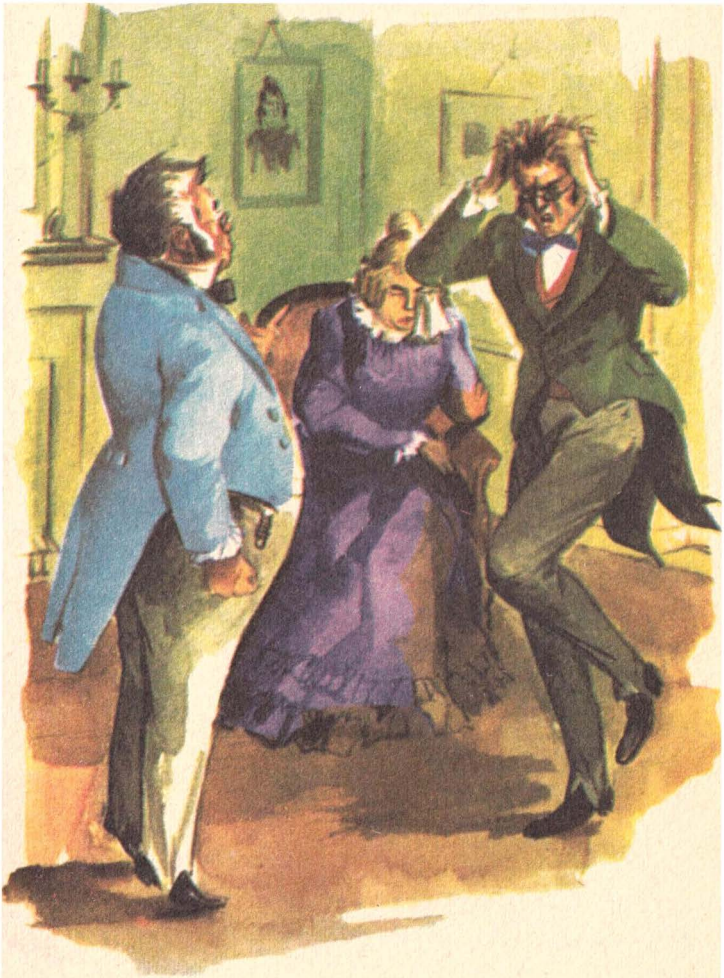

Magnus saçlarını yolmaya başladı.

dikkatini çekti. İçeriye şöyle bir göz attı. Hele şükür, odadaki eşyayı tanımıştı. Ocaktaki ateş henüz sönmemişti. Rüzgârdan zaten bir hayli titreşen mumun alevi, kapıyı kapatırken büsbütün söndü.

— «Zararı yok,» diye söylendi. «Ateşin ışığında da soyunabilirim.»

Yatakla duvar arasındaki boşlukta bambu bir koltuk vardı. Pickwick karyolanın dış tarafındaki perdeleri itinayla çektikten sonra bambu iskemleye oturdu, acele etmeden ayakkabılarını tozluklarını sonra da elbisesini, yeleğini çıkardı, kravatını çözdü, daha sonra da başına gece takkesini geçirip, ucu ponponlu kordonlarını çenesinin altından bağladı.

Soyunmasına daha devam edecekti ki, içeriye hiç beklenmedik bir anda elinde mum tutan birinin girmesiyle kalakaldı. Yabancı, tuvalet masasına kadar ilerleyip elindeki mumu üzerine koymuştu.

Bu o kadar âni, o kadar beklenmedik bir şekilde olmuştu ki, Pickwick ne bir ses çıkartabildi, ne de bir şey yapabildi! Acaba bu kim olabilirdi? Hırsız mıydı? Kimbilir belki de merdivenden elinde o güzelim saatiyle yukarı çıktığını gören kötü niyetli biri de olabilirdi pekâlâ. Ne yapmalıydı acaba?

Pickwick için kendini göstermeden yabancıyı gözetleyebilmesi ancak yatağın üzerine çıkmak ve perdenin aralığından bakmakla mümkündü. O da öyle yaptı. Perdenin iki

kanadını, yüzünü ve başındaki gece takkesini göstermeyecek kadar birbirine yaklaştırdı, sonra da gözlüklerini takıp bütün cesaretini toplayarak gözetlemeye koyuldu.

Ama o anda da gördükleri karşısında kalbinin duracağını sandı! Karşıda, aynanın önünde, saçını kıvırmak için sarı kurdeleler sarmış, ensesinin saçlarını tarayan bir kadın duruyordu! Belliydi ki kadın kendini, kendi odasında sanıyordu. Pickwick:

— «Allah beni korusun!» Diye kendi kendine söylendi. «Ne müthiş şey!»

O sırada kadın. «Hımmm...» Diye kendi kendine mırıldandı. Pickwick'ın başı da o anda birden perdenin aralığından içeri çekildi. *«Şimdiye kadar kendimi hiç böylesine berbat bir durumda bulmamıştım!»* Diye düşündü. Başındaki beyaz gece takkesi buz gibi terden başına yapışmıştı.

— «Ne korkunç!» Diye söylendi. Ama buna rağmen olup bitenleri görmek için, içinde önüne geçilmez bir arzu duyuyordu. Perdeyi aralayarak başını tekrar dışarı çıkardı. Kadın başına etrafı plili muslinden bir kukuleta geçirmişti ve dalgın dalgın ateşe bakıyordu.

Pickwick, *«Durum gerçekten kötü,»* diye düşündü. *«Bu kadının sükûnetine bakılacak olursa, onun değil, asıl benim odayı şaşırdığım gün gibi aşikâr. Eğer sesimi çıkartırsam, kadın bütün hanı birbirine katar, ama burada da böyle durursam, bunun sonucu çok daha kötü olacak,»*

Pickwick'ın çok utangaç ve çok nâzik olduğunu belirtmeye hacet yok: Üzerinde gecelik, başında beyaz takke, bir kadının karşısına çıkmak düşüncesi onu kahrediyordu. Ama şu Allah'ın cezası kordonları da öylesine sıkı bağlamıştı ki, açmanın imkânı yoktu. Başını perdelerin arkasına çekip hafifçe öksürdü.

— «Öhö... Öhö...»

Bu beklenmedik sesi işiten kadın tepeden tırnağa titreyiverdi! Ama yanılmış olabileceğini düşünmüş olmalı ki, Pickwick perdeyi yeniden aralayıp baktığı zaman onun yine dalgın bakışlarıyla ateşi seyrettiğini gördü ve. *«Ne eşi bulunmaz bir kadın,»* diye düşündü.

— «Öhö... Öhö...»

— «Aman Allah'ım!» Diye kadın irkildi. «Bu da ne!»

Pickwick, perdelerin arkasından:

— «Hiç, sadece bir erkek!..» Dedi

Kadın korkunç bir çığlık atarak:

— «Bir erkek mi?!.» Diye bağırdı. Bu gidişle bütün bina bir anda ayağa kalkacaktı. Pickwick durduğu yerden, kadının elbisesinin hışırtısını işitiyordu. Perdenin arkasından başını göstererek:

— «Lady!..» Diye seslendi...

Perdenin aralığından başını göstermekle hiç bir belirli maksadı olmayan Pickwick bu hareketinin ne derece etkili olduğunu görerek şaşırdı. Kadın, kapının hemen yanıbaşındaydı. Merdiven başına gitmesi için ayağını dışarı atması yeterdi. Ama atmadı. Perdenin aralığından Pickwick'ın kendisine bakıp durduğunu görünce, o da odanın bir köşesine çekilip kıpırdamadan ona bakmaya başladı.

Kadın elleriyle yüzünü örterek:

— «Sefil adam!» Dedi. «Buraya ne yapmaya geldiniz?»

— «Hiç Lady, inanın ki hiç!»

Kadın şaşkın bir hâlde:

— «Hiç mi?» Diye sordu.

Pickwick:

— «Hiç ya...» Dedi. Bunu söylerken başını öyle kuv-

vetli sallamıştı ki başlığının tepesindeki ponpon danseder gibi gidip geldi:

— «Başımda uyku takkemle, bir Lady'nin karşısına çıkmak zorunda kaldığım için bilseniz ne kadar mahcubum.» Bu söz üzerine kadın kendi başındaki takkeyi acele çekip çıkardı.

Pickwick:

— «Ama ne yapayım ki bağlarını çözüp de çıkartamıyorum.» Söylediklerinin doğru olduğunu isbat etmek için takkeyi tepesinden tutup olanca kuvvetiyle çekti. Ama nafile! «Şimdi kesinlikle anlıyorum ki sayın Lady, odamı şaşırmış olmalıyım.»

Kadın, hıçkıra hıçkıra ağlamaya başlamıştı. «Eğer bu söylediklerinizi yalan değilse hemen odamdan çıkın!»

— «Peki efendim, memnuniyetle...»

— «Derhal şimdi!..»

— «Elbette Lady... Şey... Böyle bir duruma sebebiyet verdiğim için çok pişmanım.»

Pickwick karyolanın ayak kısmından inerken:

— «Ne kadar müteessir olduğumu bilemezsiniz.» Dedi.

Kadın eliyle kapıyı gösterdi. Pickwick'ın ne kadar üstün karakterli olduğunu bu hâliyle daha iyi anlamak mümkündü. Şapkasını başına, uyku takkesinin üstüne koymuş, ayakkabılarını ve tozluklarını eline almış, elbisesiyle yeleğini de koluna takmıştı. Bütün bunlara rağmen kibarlığını da elden bırakmıyordu. Tâ yerlere kadar eğilerek:

— «Gerçekten çok müteessirim efendim.» Diye tekrar etti.

— «Eğer gerçekten müteessirseniz, bu odada daha fazla durmazsınız!..»

Pickwick:

— «Derhal efendim,» diyerek kapıyı açtı, bu sırada elindeki pabuçları gürültüyle yere düşürdü. Yere eğilerek düşürdüklerini toplarken bir kere daha:

— «Beni anladığınız için size ne kadar teşekkür...»

Fakat daha cümlesini bitirmesine meydan vermeden kadın, Pickwick'ı hızla dışarı itip kapıyı da üzerinden kapattı ve sürgüyü çekti...

Pickwick bilmediği bir binada, gece yarısı, yarı giyinik, tek başına koridorda kalakalmıştı. Karanlıkta yolunu bulmasına imkân yoktu. Yapılacak tek şey sabaha kadar öylece beklemekti. Bunun için koridorda el yordamıyla birkaç adım atıp, kapıların önünde dizili ayakkabıları çiğnedikten sonra kendine gün ışıyana kadar büzülüp oturacağı ve felsefi konular üzerinde kafa yorabileceği bir köşe bulabildi.

Onyedinci Bölüm

PİCKWİCK'IN KRALİYET POLİSİYLE BAŞI DERDE GİRİYOR

Pickwick ertesi sabah kahvaltıda, yol arkadaşı Magnus'u, iki bavul, şapka kutusu ve kahverengi kâğıda sarılı paketlerini üzerine giymiş buldu. Doğrusu Magnus'un şıklığına diyecek yoktu.

— «Günaydın efendim,» dedi Magnus. «Ne dersiniz?»

Pickwick, Magnus'un kıyafetini yüzünde iyimser bir tebessümle inceleyerek:

— «Doğrusu çok yakışmış.» Diye cevap verdi.

— «Yanılmıyorsam, o dediğim iş olacak gibi gözüküyor. Nereden anladığımı sorarsanız, kartımı gönderdim.»

— «Doğru mu söylüyorsunuz?»

— «Elbette ya! Garson cevabı getirdi bile. Kendileri beni saat onbirde kabul edeceklermiş. Tam onbirde!.. Yâni bir çeyrek saat sonra!»

Beraberce kahvaltı masasına oturdular. Magnus, iştahsızlıktan pek bir şey yemiyor, çay fincanlarını deviriyor, ikide birde dönüp dönüp duvardaki koca saate bakıyordu.

Bir ara neşesinden:

— «Hi! Hi! Hi!» Diye güldü. «İki dakika sonra her şey tamam! Acaba sararmış mıyım?»

Pickwick:

— «Pek sayılmaz,» diye cevap verdi.

Kısa bir sessizlik oldu.

— «Affınızı dilerim Mr. Pickwick, acaba siz de vakti zamanında aynı şeyleri yaptınız mı diyecektim.»

— «Yâni evlenme teklifi mi demek istiyorsunuz?»

— «Evet.»

Pickwick son kalan enerjisiyle:

— «Aslâ!» Diye cevap verdi. «Aslâ!»

— «Sizce söze başlamak için en iyi usul hangisidir acaba?»

— «Bu hususta benim de bazı fikirlerim var, ama bunları tatbik sahasına koymadığım için herhangi bir şey söylemem doğru olmaz.»

Magnus, onbiri beş geçeyi gösteren saate kaçamak bir şekilde baktıktan sonra, «Olsun, yine de bana bazı tavsiyelerde bulunursanız çok memnun olurum.» Dedi.

Pickwick hâline pek yaraşan mübalağalı hareketlerle:

— «Mâdem ki öyle dinleyin.» Dedi. «Önce karşımdaki kadının güzelliğini ve üstün taraflarını methetmekle işe başlarım. Sonra da kendi beceriksizliğime geçerim.»

— «Çok güzel!»

— «Ama sadece ona karşı olan cesaretimden bahsederim tabii... Bütün bütün cesaretsiz olmadığımı göstermek için de, kısaca bütün geçmişimi anlatır, biraz da şimdiki durumumdan söz ederim. Bu arada ondan başka herhangi birine karşı da pek istekli olmadığımı hissettiririm. Sonra aşkımın ne kadar ateşli ve ne kadar sâdık olduğuma geçerim. Belki de o sırada ellerini ellerimin arasına alırım.»

— «Anlıyorum...» Dedi. Magnus. «Gerçekten mükemmel!»

Pickwick de heyecanlanmıştı:

— «Sonra,» diye devam etti. «Sonra sadede gelir, o sor-

mak istediğim şeyi, gayet kısa ve basit bir şekilde sorarım: *'Benimle evlenmeyi kabul ediyor musunuz?'* Diye! İşte o zaman kadının başını hafifçe öte yana çevireceğini sanıyorum.»

— «Peki onun bu hareketini teklifimi kabul ettiği mânâsına alabilirmiyim? Çünkü tam o anda bu hareketi yapmazsa çok can sıkıcı bir durum olur, değil mi?»

Pickwick:

— «Yanıldığımı hiç sanmıyorum,» dedi. «Bunun üzerine avuçlarımın arasındaki elini biraz sıkarım. Sonra da yavaşça yüzündeki mendili elinden alırım. - Mütevazi tecrübelerimle kadının o sırada yüzüne bir mendil götürmesi gerektiğini biliyorum. - Elinden alınca da, kaçamak bir şekilde onu öpmeye çalışırım. Bunda da muvaffak olacağımdan eminim. Eğer teklifimi gerçekten kabul etmişse, kadının kulağıma hafifçe *'evet'* diye fısıldayacağından hiç şüphe etmem.»

Magnus baştan aşağı titredi, kısa bir süre Pickwick'ın zekâ akan yüzüne baktı. Sonra onun, - ki o sırada saat onbiri on geçiyordu - hararetle eline sarılıp saygıyla sıktı ve heyecan içinde dışarı fırladı...

Pickwick kapının açıldığını işittiği zaman saat onbirbuçuğa gelmişti. Dönüp bakınca Tupman'ın neşeli, Winkle'ın sâkin ve Snodgrass'ın da düşünceli çehresiyle karşılaştı. Onlara hoş geldin diyecekti ki, Magnus'un top gibi içeriye girdiğini gördü.

— «Beni tebrik edebilirsiniz Pickwick!» Diye bağırıyordu. «Tavsiyelerinizi harfi harfine yerine getirdim!»

Pickwick de, yeni arkadaşının elini samimî hisleriyle sıkarak:

— «Bütün kalbimle tebrik ederim...» Diye cevap verdi.

— «Gelip sizin de onu görmenizi istiyorum.» Ötekilere döndü: «Bizi affediyorsunuz, değil mi?» Dedi. «Hemen döneceğiz.»

Magnus telâşla Pickwick'ı salondan dışarı çıkarttı. Bitişikteki kapının önünde durup, kapıya hafifçe dokundu.

İçeriden bir kadın sesi:

— «Girin,» diye seslendi. İçeri girdiler...

Magnus:

— «Miss Teintflétry,» dedi. «Müsaade ederseniz, sizi çok yakın dostum Mr. Pickwick'le tanıştırayım.» Sonra ötekine döndü. «Mr. Pickwick, sizi Miss Teintflétry'le tanıştırıyorum...»

Ama Pickwick karşısındaki kadına dikkat edince şaşkınlık dolu bir çığlık atarak birkaç adım gerilemekten kendini alamadı. Kadın da, - çünkü o geceki kadından başkası değildi - tiz bir çığlık atarak elleriyle yüzünü örttü ve kendini koltuklardan birinin üzerine koyuverdi.

Magnus hiçbir şey anlamamıştı. Öfke dolu bir sesle:

— «Mr. Pickwick!..» Diye bağırdı. «Bütün bunlar ne demek oluyor, söyler misiniz?»

Pickwick bu kadar kısa zamanda olup bitenlerden şaşkına dönmüştü, «Bu sorunuzu cevaplandırmayı reddederim...» Diye cevap verdi.

— «Red mi ediyorsunuz?»

— «Evet, reddediyorum. Hattâ bu kadını şüphe altında bırakmak pahasına bile olsa!»

Amadée Magnus, kadına dönerek:

— «Bu adamı daha önceden tanıyor muydunuz?» Diye sordu.

Kadın tereddüt içinde:

— «Tanıyor muyum?» Diye sorulan suali tekrarladı.

Magnus:

— «Evet, onu tanıyor musunuz?..» Diye hırsla bağırdı.

— «Şey,» diye cevap verdi kadın... «Eh tanıyor sayılırım. Daha önceden de gördüm.»

Magnus:

— «Nerede?» Diye sordu.

Kadın ayağa kalkıp başını öte tarafa çevirerek:

— «İşte bunu size hiç bir zaman söyleyemem!..» Diye cevap verdi.

Pickwick:

— «Sizi anlıyorum hanımefendi.» Diye atıldı. «Bu ince düşüncenize karşı da saygı duyuyorum. Benim bu konuda hiç bir açıklamada bulunmayacağıma güvenebilirsiniz.»

Magnus:

— «Bakın Mr. Pickwick,» dedi. «Dün akşamki sözlerinizi iyi hatırlıyorum. Buraya bütün güvenle inandığınız bir kimsenin ihanetini yüzüne vurmak için geldiğinizi söylemiştiniz. Şimdi cevap verin bakalım!..»

Pickwick:

— «Ne cevap vermemi istiyorsunuz?» Dedi.

Magnus da:

— «Demek öyle!» Diyerek odayı arşınlamaya başladı. Öfkeyle soluyordu. Birden: «Öyleyse görüşürüz.» Diye bağırdı...

Pickwick gidip kapıyı açtı ve hemen seslendi:

— «Tupman... Buraya gelir misiniz?»

Tupman hemen koşup gelmişti ve hâlinden ne kadar şaşırdığı belli oluyordu.

Pickwick:

— «Tupman,» dedi. «Bu hanımı yakından ilgilendiren bir sır, bu beyle benim aramın bozulmasına sebep oldu. Bu sırrın onun şahsıyla hiç bir ilgisi olmadığını sizin huzurunuzda da tekrarlarım ve eğer şüphelerinde devam etmekte ısrar ederse, bu şüpheleri şahsıma bir hakaret saydığımı da ilâve ederim.»

Magnus, Pickwick'ın bu açıklamasını kabul edecek yerde, saçını başını yolarcasına dövünerek yumruğunu Pickwick'ın o canayakın yüzüne doğru uzatıp sıkarak daha

yüksek perdeden bağırıp çağırmakla mukabele etti. Söylenen sözler gittikçe daha şiddetleniyor, ses tonları yükseliyordu. Sonunda Magnus; Pickwick'e bütün bu yaptıklarına pişman olacağını söyledi. Pickwick de ona asıl pişman olacak biri varsa, onun da kendisi olacağını haber verdi. Bu sırada dehşet içinde kalan kadın kendini zor dışarı attı, Tupman da Magnus'u düşünceleriyle başbaşa bırakarak Pickwick'ı dışarı çıkarttı. Ne var ki Teintflétry; Pickwick'le Magnus'u yakalamaları için hemen şehrin Polis Müdürü'ne koştu...

George Nupkins - ki bu zat şehrin Polis Müdürüydü - bir kadının gelip acele kendisini görmek istediğini haber verdikleri zaman masanın önünde oturmuş, kaşını çatmış, düşünmekle meşguldü.

Polis Müdürü:

— «Muzzle!» Diye bağırdı.

Muzzle cılız, kansız cansız, upuzun gövdeli, buna karşılık kısacık bacaklı bir uşaktı.

— «Buyurun efendim,» diye koştu, geldi.

— «Bir iskemle getir, sonra da dışarı çık.»

— «Başüstüne efendim.»

Polis Müdürü o sırada içeri girmiş olan kadına baktı.

— «Buyurun» dedi. «Söylemek istediğiniz şey neyse söyleyin bakalım.»

Miss Teintflétry:

— «Şey,» diye kekeledi «Çok nâzik bir meseledir de...»

Polis Müdürü:

— «Ben de öyle tahmin etmiştim zaten..» Dedi

— «Bunları söylemek bana çok ağır geliyor, ama korkarım ki burada bir düello yapılacak!»

Polis Müdürü:

— «Burada mı? Yâni Ipswich'te bir düello yapılacak mı demek istiyorsunuz?» Diye bağırdı. Böyle bir şeyi düşünmek bile adamın nefesini kesmişti. «İmkânsız!..» Diye devam etti. «Burada böyle bir şeye cesaret edebilecek kadar gözüpek iki kişinin bulunabileceğine ihtimal veremiyorum!»

— «Söylediklerim maalesef doğru efendim. Öyle ki, az önce müthiş bir kavgaya şahit oldum!»

Polis müdürü:

— «Olacak şey değil!» Diye bağırdı. «Muzzle! Gel buraya!»

— «Buyurun efendim.»

— «Hemen buraya Mr. Jinks'ı gönder. Sallanmadan derhal gelsin, anlaşıldı mı!»

— «Evet efendim.»

Muzzle'nin dışarı çıkmasıyla soluk yüzlü, zayıflıktan iskeleti çıkmış, bitkin tavırlı bir kâtibin içeri girmesi bir oldu.

Polis Müdürü:

— «Mr. Jinks,» dedi.

— «Buyurun efendim.»

— «Bu hanım buraya bize bu şehirde bir düello yapılacağını ihbar etmeye gelmiş!»

Bu soru üzerine ne yapması gerektiğini pek kestiremeyen Jinks aşağılık bir şekilde güldü...

Polis Müdürü:

— «Ne gülüyorsunuz Mr. Jinks?» Diye bağırdı. «Bu ihbarda belki komik bir taraf bulmuş olabilirsiniz, ama size şu kadarını söyleyebilirim ki ben hiç bulmadım. Kısacası, bunda gülecek hiçbir şey yok!»

Jinks önce bir iç çekti, sonra kadının söylediklerini not etmesi kendisine emredildiğinden, elindeki kâğıda bir şeyler yazmaya başladı.

Neden sonra ihbar sona erince Polis Müdürü:

— «Anladığım kadarıyla burada asıl suçlu o Pickwick dediğiniz kimse olmalı...» Diye fikir yürüttü.

Kadın:

— «Mükemmel efendim...» Diye Polis Müdürü'nün söylediklerini canıyürekten doğruladı.

— «Öteki bozguncunun adı neydi Jinks?»

— «Tupman, efendim.»

— «Yâni, yardakçısının adı değil mi?»

— «Evet efendim.»

— «Peki, öteki şehri terkedecek mi dersiniz?»

Teintflétry öksürüklü sesiyle:

— «Evet,» diye cevap verdi.

— «Mükemmel! Demek tâ Londra'dan kalkıp majestenin sâdık tebaasını kesip biçmeye gelmiş iki haydutla karşıkarşıyayız! Bu adamlar, başkentten bu kadar uzakta adâletin gücünü kaybetmiş olduğunu sanıyorlar. Ama onlara öyle bir ders vereceğiz ki, şaşıp kalacaklar! Mr. Jinks, onlar için birer tutuklama müzekkeresi hazırlayın... Muzzle!»

— «Buyurun efendim.»

— «Söyle, Grummer çabuk buraya gelsin.»

Polis Müdürü'ne karşı aşırı saygı gösteren Muzzle, gidip acele Komiser Grummer'i çağırdı. Komiserin kocaman burnu, kir içindeki elbisesi ve şaşı gözü hemen dikkati çekiyordu.

Polis Müdürü:

— «Grummer.» Dedi.

— «Evet efendim?»

— «Kendinize acele yardımcı bulun ve bu tutuklama müzekkeresini mümkün olduğu kadar çabuk uygulayın Hey! Muzzle!»

— «Buyurun efendim?»

— «Hanımı götürebilirsin.»

Teinflétry, Polis Müdürü'ne hayran, dışarı çıktı. Ötekiler de peşinden çıktılar. Nupkins yemek yiyecekti, Jinks'-

in yapacak bir işi yoktu, Grummer de verilen emri yerine getirecekti.

*

Halkın güvenliğini sağlamak için hazırlıklar yapıladursun, bütün bunlardan habersiz olan Pickwick'le arkadaşları huzur içinde sofraya oturmuş, yemek yemeye hazırlanıyorlardı. Kapı açılıp da insana ürküntü veren bir surat göründüğü zaman, Pickwick arkadaşlarının, özellikle Tupman'ın keyifli bakışları karşısında geceki macerasını ballandıra ballandıra anlatmakla meşguldü.

Grummer'in yaptığı ilk hareket kapıyı içeriden sürgülemek oldu! İkinci olarak elindeki mendille başını ve yüzünü sildi, üçüncü olarak da içine mendilini koyduğu şapkasını en yakın iskemlelerden birinin üzerine bıraktı, son olarak da iç cebinden tepesinde bakırdan küçücük bir taç bulunan kısacık çubuğu çıkartıp Pickwick'e doğru sallayarak çınğıraklı bir sesle:

— «Kanunun verdiği yasama ve yürütme kuvvetini şahsımda toplamış bulunuyorum. Kralımızın kanunlarına karşı gelmek suçundan adları Tupman ve Pickwick olan kişileri, şu anda tutuklamak göreviyle geldiğimi bildiririm.»

Tupman öfkeyle birden:

— «Bu ne küstahlıktır?!.» Diye yerinden fırlayıverdi. «Çabuk buradan dışarı çıkın!»

Komiser Grummer:

— «Heeyyy!» Diye bağırarak selâmeti kapıyı açıp dışarıya seslenmekte gördü:

— «Hey! Dubbley!»

Koridordan boğuk bir sesin:

— «Ne var yine?» Diye bağırdığı duyuldu.

Grummer:

— «Buraya gel, Dubbley!» Diye seslendi.

Akabinde yüzü gözü birbirine karışmış, iki seksen boyunda ve eni de boyuna orantılı bir adam kapının aralığından içeri süzülüverdi.

Grummer:

— «Öteki memurlar da burada mı?» Diye sordu.

Dubbley başıyla evet işareti yaptı.

— «Öyleyse emir ver de manga içeriye girsin!» Dedi.

Dubbley itaat etti, az sonra yarım düzine kadar insan, her birinin ellerinde, üstünde bakır bir taç bulunan çubuklar olduğu hâlde içeriye doluverdiler.

Grummer kendi taçlı sopasını cebine soktu ve Dubbley'e baktı. Dubbley de kendininkini cebine sokup mangaya baktı, mangadakiler de kendininkileri ceplerine sokup Tupman'la Pickwick'e baktılar.

Pickwick'le arkadaşları yekvücut hâlde, ayağa kalktılar.

Pickwick:

— «Bu ne usulsüz hareket böyle!» Dedi.

Tupman da:

— «Beni tutmak isteyen kimmiş, bir görelim!» Diye dikildi.

— «Burada ne işiniz var sizin?» Diye Snodgrass mırıldandı. Winkle hiçbir şey söylemedi, ama bakışlarını Grummer'e doğru öyle bir dikti ki, eğer adamın histen yana biraz nasibi olsaydı, bu bakışların beynini delip öteye giçtiğini hiç şüphesiz hissederdi. Ama bu bakışların Grummer üzerinde göze çarpan hiçbir etkisi olmadı.

Kanunun yürütme yetkisini şahsında toplayan kimseler, Pickwick'le arkadaşlarının kanunun otoritesine karşı koymaya niyetli olduklarını görünce, suçluları önce yere yıkmak, sonra sımsıkı yakalayıp götürmek istediklerini belli eden hareketlerle kollarını sıvamaya başladılar. Bu, Pickwick'ın gözünden kaçmamıştı. Tupman'la kısa bir görüşmeden sonra, oradakilere, Belediye Reisi'nin evine gitmeye razı olduklarını bildirdi. Ama serbest bırakıldıktan sonra da şerefli birer Britanya vatandaşı olan kendilerine karşı girişilen bu haksızlığın hesabını soracaklarını söylemeyi de ihmal etmedi. Ne var ki bizimkiler, tıpkı âdi bir karmanyolacı gibi, iki yanında polislerle sokaklardan geçerek Polis Müdürü'nün evine gitmeyi reddediyorlardı. O zaman ayaklarında damla hastalığı olan bir akar sâhibi için bir zamanlar yapılmış siyah bir tahtıravanın durduğu akıllarına geldi de onu yakalayıp kapının önüne getirdiler. Pick-

wick'le Tupman onun içine girip perdelerini indirdiler. Tahtıravanı taşıyacak iki hamal bulmak bereket fazla vakitlerini almadı ve kafile çok geçmeden yola koyulabildi... Jandarmalar tahtıravanın iki yanını sarmıştı. Grummer'le Dubbley de zafer kazanmışcasına gururla önde yürüyorlardı. Snodgrass'la Winkle' da kolkola girmişler, arkadan geliyorlardı. En arkadan da, neşe dolu çığlıklar ile Ipswich'in çocukları koşuyorlardı.

İşte, o sırada çıktığı bir gezintiden dönen Sam Weller, karşıdan gelen bu alayı görmüş, çocukların çığlıklarını işitmişti. O da onlara katılarak alayı bütün kuvvetiyle alkışlayarak teşyi etmeye koyuldu.

En önden Grummer geçti, arkasından da Dubbley. Sonra iki hamalın taşıdığı tahtıravan, daha sonra da jandarma mangası. Sam hâlâ alayı alkışlamakta devam ediyordu. Tâ ki Snodgrass'la Winkle'ı farkedinceye kadar! Sam:

— «Bu ne iştir?» Diye bağırarak sormaktan kendini alamadı. «Bu tabuta benzeyen nöbetçi kulübesi içinde taşıdıkları nedir?»

İki arkadaş da aynı anda cevap verdiler. Kelimeyi gürültü arasında anlamamasına rağmen dudaklarının kıpırdanış şeklinden Sam, efendisine bir şeyler olduğunu anladı. onlar sadece:

— «Pickwick!» Diyebilmişlerdi...

Ama bu kadarı bile, Sam için kâfiydi! Göz açıp kapatıncaya kadar Sam Weller kalabalık arasından kendine yol

açarak koştu, kestirmeden giderek iriyarı bir adam olan Grummer'in karşısına çıktı:

— «Dur bakalım arkadaşım,» diye sesini yükseltti. «Şu arabanın içindeki nedir, söyle bakalım.»

Dubbley:

— «Çekin şunu önümüzden!» Diye bağırdı.

Sam:

— «Dur canım, o kadar acele etmeyin,» dedi. «Önce sualime cevap verin. Nasılsınız? Afiyettesiniz ya?»

Bu son sual, pencerenin arasından dışarıya bir göz atan Pickwick'e söylenmişti.

Komiser, Sam'ı ensesinden tutup çekerek;

— «Kaç önümden!» Diye gürledi.

Ama Sam Weller, adamın kendisine gösterdiği bu nezâketi daha nâzik bir şekilde karşıladı ve yumrukla cevaplandırdı. Grummer vuruşun şiddetiyle yere düşerken bir tarafı incinmesin diye hammallardan birini de yere çekti onun üzerine düştü.

Winkle, Grummer'in düştüğünü görür görmez hemen yanındaki çocuklardan birine saldırdı. Bunu gören Snodgrass da aynı şefkat dolu hislerin etkisiyle kendi yanındakilerin üzerine yürüdü. Ortalık bir anda karışıvermişti. Ama Sam'ın etrafı hemen Jandarmalarla çevrilmişti ve kimseye zarar veremez hâle getirilmişti. Bu kargaşalıkta kendisini kurtarmak için en küçük bir harekette bile bu-

lunmayan Winkle'le, Snodgrass Sam'ın yüzüne bile bakmıyorlardı.

Çok geçmeden kargaşalık bastırıldı, ortalık yatıştı, Grummer'in üstü başı süprüldü, hamallar tekrar tahtıravanı kaldırdılar, ve kafile yeniden yola koyuldu...

Bütün bunlar olup biterken Pickwick'ın öfkesine diyecek yoktu! Perdenin aralığından sadece Sam'ın Jandarmalarla itiştiğini görebiliyordu, o kadar. Çünkü ne kapılar açılıyor, ne de perdeler kalkıyordu! Nihayet sonunda, Tupman'ın yardımıyla tahtıravanın tavanını açmayı başardı da, oturak tahtasının üstüne çıkıp, başını dışarıya uzatıp etrafı görebildi.

Ve kafile, işte böyle, hamallar pabuçlarını sürüyerek, çocuklar da peşlerinden takip ederek, Pickwick uzun uzadıya birşeyler söyleyerek, halk bir ağızdan bağırıp çağırarak Polis Müdürü'nün evine vardı.

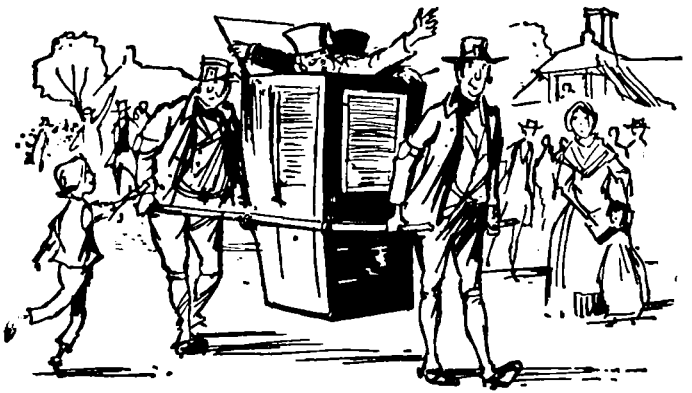

Onsekizinci Bölüm

ADALET YERİNİ BULUYOR, JİNGLE DA ORTALARDA GÖZÜKÜYOR

Kafile nihayet, Polis Müdürlüğü binasından içeri girdiği sırada Sam Weller, eski düşmanı Job Trotter'i sanki kendi evinde dolaşıyormuş gibi serbest bir tavırla mutfakların bulunduğu yere girdiğini görmüştü. Üzerindeki mor mor uşak üniforması onun Jingle'in, yâni sözde Yüzbaşı Fitz - Marshall'ın uşağı olduğuna hiç şüphe bırakmıyordu.

Az sonra da Pickwick'le arkadaşları, Nupkins'in yüce huzuruna çıkartıldılar.

Polis Müdürü, karşısında aşırı bir nezâket gösterisi yaparak yerlere kadar eğilen Pickwick'ı işaret ederek:

— «Bak hele!» Diye adamına döndü. «Kim bu Grummer?»

Grummer:

— «Bu mu? Pickwick adında biri efendim,» diye cevap verdi.

Ama Sam Weller, onu bunu iteleyerek en öne geçip:

— «Sen hele biraz dur bakalım,» diye çıkıştı. Sonra Polis Müdürü'ne dönerek:

— «Beyefendi,» diye en tatlı sesiyle ona hitabetti. «Size Sir Samuel Pickwick, Mr. Tupman, Mr. Snodgrass ve daha ilerdeki Mr. Winkle'ı takdim ederim. Kendileri her bakımdan yeryüzünün en mükemmel insanlarıdır. Onlarla tanışmaktan memnun kalacağınızı umarım... Onun için önce dinleyin, sonra vurun! Tıpkı Londra Kalesi'nde, çocukları boğazlamadan önce öteki kralı hançerleyen Üçüncü Richard'ın dediği gibi: *'Önce iş, sonra zevk!'*»

Bu parlak başlangıçtan sonra Sam Weller şapkasını çıkartıp kolunun tersiyle tozunu aldı ve kendisini târifi imkânsız bir korkuyla dinlemiş olan Jinks'e de gülümseyerek göz kırptı.

Polis Müdürü:

— «Bu adam kim Grummer?» Diye sormaktan kendini alamadı.

Grummer:

— «Tehlikeli bir bozguncu efendim,» diye cevap verdi. Jandarmaları yere yıkıp suçluları kaçırmaya teşebbüs ettiyse de, hemen yakalayıp zararsız hâle koyduk ve kıskıvrak buraya sürükleyip getirdik.

— «Çok iyi yapmışsınız. Öfkeden gözü dönmüş bir haydut olduğu muhakkak!»

Ama Pickwick öfkeyle:

— «Benim uşağımdır!» Diye cevap verdi.

Nupkins meraklanmıştı:

— «Adını söyle bakalım!..» Diye sordu.

Sam:

— «Weller, Sam Weller...» Diye cevap verdi.

Nupkins:

— «Mahkeme Koridorları Gazetesi için gerçekten eşi bulunmaz bir isim!..» Diye fikir yürüttü. Bunu komiklik olsun diye söylemişti. Nitekim Jinks, Grummer, Dubbley, jandarmalar, hattâ Muzzle öylesine bir kahkaha krizine tutuldular ki beş dakika geçmeden kendilerine gelemediler.

Polis Müdürü Jinks'e dönerek:

— «Adını kaydedin bakalım.» Diye ikaz etti. «Weller'i iki 'l' ile yazacaksınız.»

Burada zavallı jandarmalardan biri yine kendini tutamayıp gülüverince Polis Müdürü onu hemen oracıkta tutuklatmakla tehdit etti. Bu gibi durumlarda gülmek, gerçekten tehlikeli olabildirdi.

Polis Müdürü sordu:

— «Nerede oturuyorsun?»

Sam:

— «Nerede olursa!..» Diye cevabı yetiştirdi.

Polis Müdürü:

— «Kaydedin Bay Jinks!» Dedi.

— «Altını da çizmeyi unutmayın sakın...» Bunu söyleyen yine bizim Sam'dan başkası değildi.

Polis Müdürü:

— «Bu adam serseriden başka bir şey değil!» Diye bağırdı. «Bunu kendi de gizlemiyor zaten. Öyle değil mi Jinks?»

— «Evet, öyle efendim.»

— «Şu hâlde ben de onu serseriliğinden ötürü tutuklatacağım!»

Sam:

— «Bizim ülkemizde adalet her yerde, herkes için aynıdır.» Dedi.

Ama onun bu sert çıkışı üzerine bir başka jandarma kendini tutamayıp gülüverdi, sonra da Polis Müdürü'nün öfkeden kuduracakmış gibi baktığını görünce, gülenin kendisinin olduğunu anlamaması için hemen kaşlarını çatıp ciddî bir tavır takınmak istedi. Fakat boşuna! Polis Müdürü gülenin o olduğunu anlayıvermişti!

— «Grummer!» Diye öfkeden yüzü kıpkırmızı kesilerek haykırdı: «Bunun gibi âciz ve böyle bir şerefli işe lâyık olmayan birini, nasıl oluyor da hizmetinize alabiliyorsunuz, şaşıyorum!»

Grummer:

— «Çok özür dilerim!..» Diye bir şeyler kekeledi, ama hem korkmuş, hem de bozulmuştu.

Polis Müdürü:

— «Bu ihmalinizin cezasını göreceksiniz!» Diye bir daha bağırdı. «Jandarmalık timsali olan ucu taçlı alâmetini elinden hemen alacaksınız! Görmüyor musunuz, bu adam körkütük sarhoş!»

Ama adam:

— «Ben sarhoş değilim efendim!..» Diye itiraz etti.

— «Sana sarhoş olduğunu ben söylüyorum. Sen nasıl olup da itiraz edersin be adam!» Grummer'e döndü. «Leş gibi ispirto kokmuyor mu?»

Grummer:

— «Hem de nasıl?!.» Dedi. Neredeyse burnumun direği kırılacak efendim!»

— «Bakın Jinks, onu derhal tutuklayıp, mesleğin şerefini lekelemekten ötürü hapse yollayacaksınız!»

Jandarmaya işten el çektirilmesi pek uzun sürmediği gibi, merasim aynı zamanda sükûnet içinde geçti. Sonra sıra bizimkilerin suçlarının tesbitine geldi. Polis Müdürü, Sam Weller'ı iki defa etrafa saldırdığı, Pickwick'ı devlet memurlarını tehdit ettiği, Snodgrass'ı da zora başvurarak oradakilere gözdağı vermek istediği için suçlu buluyordu. Bunun üzerine Jinks'le aralarında alçak sesle bir şeyler konuşmaya başladılar.

Durumun müzakeresi aşağı yukarı on dakika kadar sürdü. Sonra Jinks masanın öteki ucuna çekilerek Polis Müdürü'nü yalnız bıraktı. O da, önce şöyle bir öksürerek boğazını temizledikten sonra kararı bildirmek için doğruldu. Ama o sırada da Sam'ın yaklaşıp Pickwick'ın kulağına bir şeyler fısıldadığı, sonra Pickwick'ın gülümseyerek söz istediği görüldü.

— «Sayın Polis Müdürü beni mazur görsünler ama, kendilerine özel olarak bir şey sormak istiyorum. Kendileriyle çok yakından ilgili ve önemli bir konu üzerinde...»

Polis Müdürü şaşırmıştı. Ancak:

— «Nee?» Diyebildi.

Pickwick isteğini bir kere daha tekrarladı. Polis Müdürü, Jinks'e baktı, Jinks, Polis Müdürü'ne baktı, jandarmalar ürküntüyle kendi aralarında bakıştılar. Nupkins bir anda sapsarı kesildi. Acaba bu Sam Weller, şimdi de ne

yumurtlayacaktı? Yoksa aleyhine bir komplo mu hazırlanmıştı. Kendisi bir devlet adamı olduğundan, Jül Sezar'ın başına gelenleri hatırlayınca daha da sapsarı kesildi. Yeniden Pickwick'e baktı ve Jinks'e işaret etti:

— «Bu istek hakkında acaba ne düşünüyorsunuz Mr. Jinks?» Diye mırıldandı.

Jinks şüpheli bir şekilde tebessüm ettikten sonra yavaşça başını sallamakla yetindi.

Polis Müdürü gayet ciddî bir ifadeyle:

— «Jinks, siz bir eşeksiniz!» Dedi. Sonra birkaç sâniye süren bir tereddüt geçirdi, Nupkins, Pickwick'ı odanın tâ öteki köşesine götürmeyi uygun buldu. Ona söyleyeceklerini dinlemeye hazır olduğunu bildirdi.

Pickwick:

— «Birazdan tekrar olaya temas edeceğim.» Dedi. «Ama size şimdi şu kadarını söyleyeyim ki, bu çatının altında bir sahtekârı barındırdığınızı bilmenizi isterim.»

Sam:

— «Bir değil, iki!» Diye bağırdı.

Pickwick:

— «Saaam!» Dedi. «Sana hislerine mağlûp olmamanı hatırlatırım.»

— «Çok afedersiniz efendim, ama bu Job denilen adamı hatırladıkça elimden başka türlüsü gelmiyor.»

Pickwick:

— «Tek kelimeyle söylemek gerekirse, uşağımın Yüzbaşı Fitz-Marshall diye birinden şüphe etmekte hakkı var!..» Diye devam etti. «Uşağım, adı geçen bu şahsın burada bulunması gerektiğini söylüyor. Ve bu bahsi geçen şahıs düpedüz bir...»

Polis Müdürü:

— «Biraz daha alçak sesle söyleyin,» diye atıldı. «Ne diyordunuz? Düpedüz bir...»

— «Ahlâksız bir mâceraperest!.. Şerefsiz bir sahtekâr! Saf kimseleri dolandıran pis bir dolandırıcı!»

Pickwick bunları söylemişti, ama çok da heyecanlanmıştı.

Nupkins, yüzü kıpkırmızı, birden tutumunu değiştirerek:

— «Aman Allah'ım!» Diye şaşkınlığını belirtti. «Demek öyle ha? Neydi adınız?»

— «Pickwick!» Diye fısıldadı Sam.

Bu sefer de Polis Müdürü:

— «Demek öyle ha!» Dedi. «Rica ederim, oturun Mr. Pickwick, rahatınıza bakın. Ne diyordunuz? Neydi bahsettiğiniz adamın adı? Yüzbaşı Fitz-Marshall mı dediniz?»

Sam atıldı:

— «Yüzbaşı diye ona pâye vermeye kalkmayın sakın! Asıl adı da Fitz-Marshall değil, Jingle.. Bana kalırsa sıyyar dolandırıcının biri... Mor üniformalı uşağının da adı Job Trotter.»

Uzunca bir sessizlikten sonra Nupkins dili dolaşarak:

— «Ama bütün bunlar ne ifade eder ki?» Dedi. «Bu, sizin şahsî görüşünüz de olabilir.»

Pickwick:

— «Beni kendisiyle pekâlâ yüzleştirebilirsiniz!» Diye cevap verdi. «Zaten benim de sizden isteğim bundan başka bir şey değil.»

Nupkins:

— «Doğrusunu isterseniz, bunu yapmak pekâlâ mümkün,» dedi. «Bu gece kendisi buraya gelecek... Ama bunun için de bu meseleyi gizli tutmak gerek... Olup biten-

leri duyarsa, her şey suya düşer! Ama, şey... Bununla beraber bir kere de eşimle görüşmeyi istiyorum. Ama ne olursa olsun, bu konudaki şikâyetinizi önce yazılı olarak yapmanız gerekir. Grummer!..»

Grummer emre âmade olduğunu belirten bir tebessümle:

— «Buyurun efendim,» diye cevap verdi.

Polis Müdürü, ciddî bir sesle:

— «Size tekrar hatırlatırım ki böyle gülümsemenize hiç sebep yok, yapacağınız tanıklığın doğruluğundan eminsiniz değil mi? Yoksa!..»

Grummer yine dili dolaşarak:

— «Aman efendim,» diye bir şeyler kekeledi.

— «Bakın nasıl diliniz dolaştı! Siz de farkındasınız ya! Değil mi Jinks?»

— «Evet efendim...»

— «Ve şimdi, istifânızı tekrarlayın bakalım.» Diye Polis Müdürü devam etti. «Bundan sonra da ağzınızdan çıkacaklara dikkat edin. Haydi Jinks yazın bakalım...»

Zavallı Grummer yeniden itiraz edecek olduysa da, birbirini tutmayan söz söylemek tabiatında olduğundan üç dakika boyunca karmakarışık ve birbiriyle tezat hâlinde olan birtakım laflar söyledi durdu. Sonunda Nupkins ona inanmadığını belirterek tâkipsizlik kararı yazmak zorunda kaldı.

Nupkins bu gülünç durumu eşiyle kızına anlattığı zaman, ikisi de *'Yüzbaşı Fitz-Marshall'*ı eşe dosta takdim et-

tikleri için ağlamaklı oldular ve öfkelerinden dişlerini gıcırdatmaya başladılar. Anlaşılan *'Yüzbaşı'*nın kızlarına evlenme teklifini olumlu karşılamışlardı.

Hele kızı:

— «Bu durumda insan içine nasıl çıkacağız?» Diye ağlıyor, eşi Mrs. Nupkins ise:

— «Dostumuz Pié de Porcq'a ne yüzle bakacağız?» Diyordu.

Mrs. Nupkins'le kızı gözyaşlarını sildikten sonra Pickwick ve arkadaşlarıyla tanıştırıldı. Nupkins'in eşi bizimkileri derhal akşam yemeğine dâvet etti. Polis Müdürü de o harikûlâde sezgisiyle Sam Weller'ın dünyanın en iyi insanı olduğunu anladı ve ona yardım etmesi için Muzzle'ı tâyin etti...

Merdivenlerden mutfağa inerlerken Muzzle:

— «Şimdi nasılsınız efendim?» Diye sordu.

Sam da:

— «Doğrusunu isterseniz, patronunuzun arabasının peşinden koştuğumdan beri salık durumumda hiç bir değişiklik olmadı» Diye cevap verdi.

Muzzle:

— «Affedersiniz, size o zaman pek fazla dikkat edememiştim,» dedi. «Ne yapalım, hem patron hâlâ ikimizi birbirimize tanıştırmadı, ama zararı yok!..» Böylece Muzzle aşırı bir nezâketle Sam'a yol göstererek onu mutfağa indirdi aşçı kadın ve oda hizmetçisiyle tanıştırdı.

Sam, onların hatırlarını sordu.

— «Sizlerle karşılaştığım için gerçekten çok mutluyum ve dostluğumuzun uzun bir süre devam etmesini temenni ederim.» Dedi.

Sam Weller'ın serbest konuşması ve rahat hareketleri yeni arkadaşları üzerinde dayanılmayacak bir etki yapmıştı. Daha yemeğin ortasına gelmeden, misafirle oradakilerin arasında kırk yıllık bir samimiyet hüküm sürmeye başlamıştı bile... Orada bulunan herkes Job Trotter'in sahtekârlıklarını bir bir öğrenmiş bulunuyordu.

Tam Sam Weller genç hizmetçi kızın dikkatini üzerine çekmek ve Muzzle sofrayı methetmek, aşçı kadın da kocaman bir lokmayı ağzına tıkmak üzereydi ki, mutfağın kapısı açıldı, içeri Job Trotter girdi. Daha doğrusu içeri girmek niyetindeydi ve girmek üzereydi, ama Sam Weller'ı görünce bir iki adım gerileyip, taşlaşmış gibi hareketsiz kaldı:

— «İşte!» Diye Sam sevinçle ayağa fırladı. «Biz de tam şu sırada senden bahsediyorduk. Nasılsın? Nereden geliyorsun? Girsene içeriye!»

Ve Job'u yakasından yakaladığı gibi içeri çekip kapıyı kapattı, kilitledikten sonra da anahtarı Muzzle'a uzattı. O da anahtarı, soğuk bir tavırla cebine koydu.

Sam:

— «Burada, bayanların huzurunda bana bazı şeyler

hakkında izahat vermek zorunda kalacağın için çok üzgünüm!..» Dedi. «Ama işin ne derece acele olduğunu gözönüne alırsan bana hak verirsin dostum. Mutfak arkası boş. Eğer oraya geçmeyi kabul ederseniz, Mr. Muzzle ikimize hakemlik eder sanırım. Buna benim kadar sizin de memnun olmanız gerekir. Buyurun...»

Sam bunları söyledikten sonra kapıya doğru bir adım attı ve zaman kazanmak için işe önce ceketini çıkarmakla başladı.

Ama aşçı kadın, bu öldüresiye meydan okuma karşısında önce tiz bir çığlık attı, sonra da o sırada ayağa kalkmakta olan Job Trotter'in üzerine yürüdü, yüzünü tırmıkladı, sonra da yamyassı suratına ancak azmış kadınların atabileceği şiddetle müthiş bir tokat aşketti. Sonunda da ellerini uzun saçlarının arasına sokarak öfkesinden beş altı tutam saç yoldu.

O anda da zil çaldı.

Sam:

— «Bu muhakkak sanadır, Job,» dedi. Ama onun itiraz etmesine, ya da cevap vermesine meydan vermeden bir kolundan yakalayıverdi, Muzzle de hemen öteki kolundan!.. Job böylece kıskıvrak biri önden çekerek, öteki arkadan iterek salona götürüldü.

Manzara gerçekten görülmeye değerdi. Sözde *'Yüzbaşı'* Fitz-Marshall, elinde şapkası, dudaklarında bir tebessüm, kapının yanında duruyordu. Karşısında da, bir elini yele-

ğinin altına sokmasından karşısındakine nasihat etmeye hazırlandığı belli olan Pickwick vardı. Biraz arkasında da, yüzünde tiksindiğini belli eden bir ifadeyle Tupman duruyordu. Arkadaşları kollarına girmişler onu frenlemeye çalışıyorlardı. Odanın gerisinde tepeden bakan tavırları, öfkeli bakışlarıyla Polis Müdürü'nün eşi ve kızı görülüyordu.

Nihayet Nupkins'ın gösterişli ve saygı telkin eden sesiyle:

— «Bu sahtekârları tutuklamak için bana engel olan nedir, bilmiyorum ki...» Dediği duyuldu.

Jingle:

— «Ne olacak, kibiriniz.» Diye cevap verdi. «Hani yakışıklı bir yüzbaşıydım? Hani müstakbel damadınızdım? Bütün bunlar üstelik kulaktan kulağa yayıldı da, değil mi? Ne aptalca şey! Aman Allah'ım, gerçekten çok aptalca şey!»

— «Sefil!» Diye atıldı Nupkins'in eşi. «Aşağılık adam dolaplarınızdan öyle nefret ediyoruz ki!»

Kızı:

— «Ben de zaten hep tiksinmiştim ondan...» Dedi.

Jingle:

— «Elbette,» diye devam etti. «Eski hayranınız Sydney Pié de Porcq'u kapıdışarı ettinizdi değil mi! Varsa, yoksa hep yakışıklı Yüzbaşıydı! Bütün arkadaşlarınız kıskançlıklarından çatlıyorlardı. Öyle değil miydi Job?»

Mrs. Nupkins:

— «Hizmetkârların önünde böyle konuşmamızın yeri mi?» Diye kocasına çıkıştı. «Bu sefilleri kovalım buradan!»

— «Elbette sevgilim.» Dedi. «Hey! Muzzle!»

— «Buyurun efendim?»

— «Açın kapıyı.»

— «Emredin efendim.»

Nupkins gösterişli bir hareketle elini sallayarak:

— «Çabuk terkedin burasını,» dedi.

Jingle pis pis sırıttı, sonra da kapıya doğru yöneldi:

Pickwick:

— «Bir sâniye,» diye seslendi.

Ve Jingle durdu.

— «Sadece şunu ilâve etmek istiyorum ki, şu mor elbiseli kepaze hariç, hayatım boyunca rastladığım en alçak, en namussuz en korkunç yaratıksınız!»

Jingle:

— «Ha! Ha! Ha!» Diye güldü. «Şu Pickwick gerçekten iyi bir adam... Ama merak etmeyin, elbet tekrar karşılaşacağız! Sakın moralinizi bozmayın. Haydi Job... Sallanma bakalım!»

Jingle böyle diyerek âdeti olduğu üzere şapkasını başına kadar çekip indirdi, peşinde Job'la birlikte dışarı çıktı. İkisi dışarı çıkadursun, kurnaz Muzzle, kapının arkasına saklandığı yerden birden çıkarak ikisini de merdivenlerden tâ aşağıdaki kaktüslere kadar tepetaklak yuvarlayıverdi.

Pickwick:

— «Bakın Nupkins!» Dedi. «Görevimizi yerine getirmiş bulunuyoruz, hepimiz sizin misafirperverliğinize teşekkür etmeyi borç biliriz. Böyle olmakla beraber, bizi maruz bıraktığınız zor durumdan kendi imkânlarımızla kurtulduğumuzu da hatırlatmama müsaade buyurun. Yarın sabah Londra'ya hareket edeceğiz. Sırrınızı da beraberimizde götüreceğimizden ve titizlikle saklayacağımızdan emin olun!»

Ondokuzuncu Bölüm

WİNKLE PATEN YAPIYOR, PİCKWİCK DE BUZDA KAYIYOR!

İki sahtekârın hakkından geldikten sonra, Pickwick'le arkadaşları, kendilerini çiftliğe dâvet eden Wardle'ın yanına gittiler. Düğün bir bayram havası içinde yapıldı. İçkiler içildi, şarkılar söylendi, danslar edildi. Snodgrass Emilie'yle, Winkle Emilie'nin arkadaşlarından biri olan Arabella Allen'le, Pickwick de büyükanneyle!..

Bu fırsat çıkınca, Wardle da arkadaşlarına çiftlikte bir ya da iki hafta daha kalmaları için ısrar etti. Aralık ayının güzel sabahlarından birinde Pickwick, uşağı kendisine sıcak suyunu getirdiği zaman:

— «Söyle bakalım Sam,» dedi. «Yine don yapıyor mu?»

— «Hem de nasıl, testideki su, bütünüyle buz kesecek kadar!»

Pickwick:

— «Peki öyleyse,» dedi. Sonra uyku takkesinin bağlarını çözerek: «Bir çeyrek saate kalmaz, aşağıya inerim...» Diye devam etti.

— «Peki efendim. Gelmişken şunu da haber vereyim: Aşağıda bir çift kibar kasap bulacaksınız efendim.»

Pickwick:

— «Neee?» Diyerek bir fırlayışta kaidesinin üzerine oturdu. «Ne bulacakmışım?»

— «Bir çift kibar kasap, efendim.»

— «O da nenin nesi?»

— «Garip şey,» dedi Sam.'*kibar kasab*'ın cerrah mânasına geldiğini bildiğini sanıyordum.»

— «Cerrah mı?»

— «Cerrah, ama sâhicisi değil. Buradakiler henüz çırak efendim.»

— «Sakın tıp öğrencisi iki genç olmasın?»

Sam '*evet*' der gibilerden başını salladı. Pickwick başındaki takkeyi yatak örtüsünün üzerine atarak:

— «Bak, buna memnun oldum işte,» dedi. «Okumakla zevkleri incelmiş, müşahedeyle muhakeme kaabiliyetleri gelişmiş gençlerle karşılaşmaktan zevk alırım...»

Sam:

— «Mutfakta, ocağın kenarında puro içiyorlar...» Dedi.

Pickwick:

— «Benim de en sevdiğim şey!» Diye ellerini ovuşturdu. «Bundan iyisi can sağlığı!»

— «Dahası var,» diye Sam devam etti. «Biri, ayaklarını masanın üzerine koymuş, saf ispirtoyla karışık içki içiyor. Ötekinin de dizlerinin arasında istiridye dolu bir varil var! İstiridyeleri açmasıyla içindekini ağzına atması bir oluyor! Sonra da, kabuklarıyla, ocağın bir kenarına büzülüp uyuyan bizim zavallı Joe'yu bombordımana tutuyor! Hâni vücuduna su toplanmış şişko Joe var ya, onu işte!»

— «Dâhilerin bu gibi garip tarafları olabilir. Çekilebilirsin.»

Sam çekildikten bir çeyrek saat geçmeden Pickwick de aşağıya, yemek salonuna indi.

Yaşlı Wardle onu görünce:

— «Hele şükür!» Diye neşeyle bağırdı. «Pickwick, işte Miss Allen'in erkek kardeşi Benjamen Allen. Bu da onun en yakın dostu Mr.....»

Allen:

— «Bob Sawyer...» Diye sözünü kesti. Bunun üzerine iki genç katıla katıla gülmeye başladılar.

Pickwick:

— «Ne güzel bir gün değil mi efendiler?» Dedi.

Bob başıyla evet işareti yaptı, sonra da Benjamen'e hardalı uzatmasını rica etti.

Pickwick:

— «Uzaklardan mı geldiniz efendiler?» Diye sordu.

Allen kısaca:

— «Muggleton'dan Mavi-Aslan'dan!..» Diye cevap verdi.

Pickwick:

— «Asıl dün gece gelmiş olacaktınız siz...» Dedi.

Bob Sawyer:

— «Yok canım!» Diye cevap verdi. «Ama içki o kadar nefisti ki, oradan ayrılmakta hiç acele etmedik.»

Allen:

— «Öyleydi ya,» diye arkadaşının söylediklerini doğruladı. «Yalnız içkiler mi? Purolar, o nefis pirzolalar fena mıydı?»

Bob:

— «Fena olur mu? Elbette güzeldi.» Dedi.

Böylece iki arkadaş, yemek sofrasına saldırılarını bir ke-

re daha tekrarladılar. Sanki önceki gecenin hâtırası birden iştahlarını açmış gibiydi.

Benjamen:

— «Sıkı çalış Bob...» Diye öğüt verdi.

— «Ben de öyle yapıyorum zaten!..» Gerçekten de söyledikleri çok doğruydu.

Bob Sawyer:

— «Biliyor musun, ne zaman teşrih yapsam, iştahım açılıyor!..» Dedi.

Bu söz üzerine Pickwick tepeden tırnağa ürpermekten kendini alamadı.

Benjamen:

— «Teşrih dedin de aklıma geldi Bob,» dedi. «Şu senin bacağı bitirdin mi?»

— «Eh, hemen hemen bitirdim sayılır.» Bob böyle diyerek bir av kuşunun yarısını hakladı: «Bir çocuk bacağı için çok adaleli!»

Allen kayıtsızca:

— «Doğru!» Dedi.

Bob Sawyer ağzı dopdolu:

— «Hem de nasıl!» Diye cevap verdi.

Benjamen:

— «Ben kol için yazıldım...» Dedi. «Bir kadavra için tâlip olduk. Liste hemen hemen hazır, herkes kadavranın

bir tarafına sâhip çıktı, ama hiç kimse kafayı istemiyor. Sen almak istemez misin?»

Bob:

— «Hayır, istemem,» diye cevap verdi. «Böyle fuzulî yere verecek param yok!»

Pickwick:

— «Şişşşş! Beyler...» Dedi. «Galiba kadınlar geliyor.»

Gerçekten de kadınlar, yanlarında nâzik bir şekilde kendilerine refakât eden Snodgrass, Winkle ve Tupman'la sabah gezmesinden dönüyorlardı.

Wardle:

— «Madem ki herkes burada,» dedi. «Bir saat kadar buz üzerinde paten yapmaya ne dersiniz?»

Benjamen:

— «Mükemmel...» Dedi.

Bob da:

— «Müthiş bir fikir!» Diye atıldı.

Wardle:

— «Winkle, patenle kaymasını biliyorsunuz, değil mi?» Diye sordu.

Winkle:

— «Şey... Evet...» Diye cevap verdi. «Sadece bir süreden beri hiç kaymadığım için belki biraz unutmuşumdur.»

Arabella:

— «Aa, ne olursunuz, kırmayın,» diye yalvardı. «Paten yapanları seyretmeye bayılırım!..»

Bir başka genç kız da:

— «Gerçekten çok güzel olur,» diye ilâve etti.

Bir üçüncüsü de:

— «Ne zaman paten yapan birini görsem, gözlerimin önüne kuğu kuşları gelir...» Diye fikrini açıkladı.

Winkle:

— «Ben de isterim, ama,» dedi. «Ne yazık ki patenlerim yanımda değil.»

Bu itiraz derhal hükümsüz hâle getirildi. Çünkü Trundle'ın bir çift pateni vardı. Ve pateni olmadığına hayıflanan Winkle'ın endişeleri böylece giderilmiş oluyordu.

Wardle, misafirlerini üstü buz tutmuş gölcüğe götürdü. Sam'la, vücudu su toplamış zavallı Joe önceki gece yağan karları bir güzel süpürmüşlerdi. Bob Sawyer, patenlerini öylesine bir ustalıkla ayaklarına göre ayarladı ki, Winkle'ın gözüne bu hareket gerçek bir mûcizeden farksızmış gibi geldi. Bob, sol ayağının üzerinde dâireler hâlinde dönerek kaymaya başladı, sonra da buz üzerinde üstüste birkaç kere sekiz çizdi. Durup dinlenmeden peşpeşe öylesine maharetler gösteriyordu ki, Pickwick, Tupman ve kadınlar onu zevkle seyrediyorlardı. Hele Wardle, Benjamen, Allen ve Bob Sawyer'le beraber dördü birlikte buz üzerinde kadril yapmaya başladıkları zaman bu zevk, hayranlık hâlini almakta gecikmedi.

Bu süre içinde Winkle'ın yüzü ve elleri soğuktan buz kesilmiş, mosmor olmuştu. Bir Hintli patenden ne kadar anlarsa o da ancak o kadar anlıyordu. Ona kıyasla usta sayılan Snodgrass'in yardımıyla ökçesinin altına pateni vidalamaya ve kayışlarını bağlamaya çalışıyordu. Uzun süren çalışmalardan sonra Sam Weller'in de yardımıyla patenlerin takılması sona erdi de, Winkle nihayet patenlerin üzerinde ayağa kalkıp doğrulabildi.

Sam, gayret vermek için:

— «Haydi Winkle,» dedi. «Şöyle ortaya çıkın da, patenle nasıl kayılırmış, şunlara bir gösterin bakalım!..»

Tıpkı suda boğulan biri gibi Sam Weller'in bileğine sımsıkı yapışmış olan Winkle:

— «Durun Sam!, Durun diyorum!» Diye bağırdı. «Yer ne kadar da kaygan!»

Sam:

— «Üzerinde kaymayacak mısınız? Elbette ki kaygan olacak!» Dedi. «Haydi, doğru durun biraz..»

Ama Sam'ın bu tavsiyesi; Winkle'ın âni olarak ayaklarını havaya kaldırma ve ensesiyle de buzu kırma hareketi gerçekleşemedi.

— «Bunlar.. Ne acaip paten böyle!» Diye Winkle sendeleyerek sordu:

Sam:

— «Bana kalırsa patenler değil de, patenci bir acaip efendim!»

Pickwick:

— «Hey! Winkle!» Diye uzaktan seslendi. «Gelseniz buraya! Lady'ler sizi bekliyor!»

Winkle iç karartıcı bir tebessümle cevap verdi:

— «Geliyorum. Şimdi geliyorum.»

Sam da onu doğru tutmaya çalışarak seslendi:

— «Şimdi geliyor efendim.»

Winkle, Sam'a gittikçe artan bir muhabbetle sarılarak, nefes nefese:

— «Sam, bir dakika,» diye atıldı. «Şimdi aklıma geldi. Evde bana küçük gelen iki kat elbisem vardı. Onları sana veriyorum!..»

— «Teşekkür ederim efendim.»

— «Bunun için elini şapkana götürmene hacet yok. Sakın bunun için beni bırakayım deme.. Bu sabah da sana, beş şiling bahşiş verecektim. Bugün öğleden sonra veririm, olmaz mı?»

— «Çok iyi bir insansınız efendim.»

— «Beni başlangıçta biraz tut, olmaz mı Sam? Tamam.. Şimdi daha iyi... Çok sürmez alışırım. Yavaş ol Sam... Yavaş diyorum sana!»

Winkle, vücudu sanki ortasından kırılmış gibi öne eğik Sam Weller'in kolunda buz üzerinde ilerlerken, doğrusu ya insana hiç de kuğu kuşunu hatırlatmıyordu!

O sırada hiç bir şeyden haberi olmayan Pickwick'ın:

— «Sam!» Diye seslenerek sâdik uşağını çağıracağı tuttu.

— «Buyurun efendim.»

— «Biraz buraya gelsene..»

Sam:

— «Bırakın beni,» diye Winkle'e döndü. «Duymadınız mı, patron çağırıyor. Canım bıraksanıza beni!.»

Sonunda Sam Weller kendini zavallı Winkle'dan öyle bir kurtarış kurtardı ki, bunu yapayım derken onu şiddetle ileri itmiş oldu. Winkle'ın buz üzerinde hızla kayarak kadril yapmakta olanların üzerine gidişi gerçekten görülecek şeydi... Tesadüfe bakın ki; tam o sırada da Bob Sawyer ve eşi, görülmemiş güzellikte bir dans figürü yapmakla meşguldü. Winkle'ın şiddetle çarpması sonucu büyük bir gürültüyle ikisi de yere düştü. Düşüş çok hızlı olmuştu... İlk koşup gelen Pickwick oldu. Bob kendiliğinden kalkmıştı, ama Winkle ayaklarındaki patenlerle ayağa kalkmak gibi bir tedbirsizlikte bulunacağa pek benzemiyordu. Yerde oturup duruyor ve gülmek için kendini zorluyordu, ama yüzünden neler hissettiğini anlamak hiç de zor değildi.

Benjamen Allen:

— «Bir tarafınız kırılmadı ya?» Diye sordu.

Winkle sırtını kuvvetle ovuşturmaya çalışarak:

— «Eh, pek fazla sayılmaz.» Diye cevap verdi.

— «Durun da sizi kaldırıp bir muayene edelim... Gerekirse kan alalım.»

Winkle:

— «Hayır, teşekkür ederim, istemem!..» Diye cevap verdi.

Allen:

— «Ama çok iyi gelir.» Dedi.

— «İstemem... İstemem...»

Bob Sawyer:

— «Siz ne dersiniz Mr. Pickwick?» Diye sordu.

Pickwick'ın müthiş öfkelenmiş olduğu görülüyordu. Sam'a işaret ederek yüksek sesle:

— «Önce ayaklarından patenleri çıkar.» Diye emretti.

Winkle:

— «Durun canım, o kadar acele etmeyin,» diyordu. «Daha henüz başladımdı.»

Pickwick daha sert bir sesle:

— «Ayaklarından patenleri çıkar dedim!..» Diye tekrar etti.

Bu emire karşı gelinemeyeceği için Winkle ayaklarından patenleri çıkarması için Sam'a uzatmak zorunda kaldı.

— «Ayağa kaldırın onu!»

Sam hemen Winkle'ın koluna girerek ayağa kalkmasına yardım etti.

Pickwick birkaç adım uzaklaştı, sonra eliyle arkadaşına yaklaşmasını işaret etti. Delip geçici bakışlarını gözlerinin içine dikerek, alçak sesle, fakat uzaktan anlaşılacak şekilde tane tane olarak, şu unutulmayacak cümleyi söyledi:

— «Maskaranın birisiniz!»

Winkle titreyerek sordu:

— «Neyin biriyim?»

— «Maskaranın biri! Eğer arzu ederseniz daha açık konuşayım: Şarlatanın tekisiniz!» Böyle dedikten sonra yavaşça dönüp arkadaşlarının bulunduğu yere yürüdü.

Pickwick yukarıda belirttiğimiz fikrini açıklamakla meşgulken Sam Weller'la Şişko Joe, kendilerine kızak kayma yeri yapmışlar, ustalıkla kaymaya başlamışlardı.

Onları gören Pickwick, Wardle'a:

— «Bakın, ısınmak için mükemmel bir idman şekli.» Diye işaret etti.

Wardle:

— «Kaymasını bilir misiniz?» Diye sordu.

— «Küçükken, dereler donduğu zaman kayardım.»

— «Arzu ederseniz bir deneyin bakalım...»

Oradaki kadınlar:

— «Ne olur kayın!..» Diye hep bir ağızdan bağrışmaya başladılar.

Pickwick:

— «Eğer sizi oyalayabileceksem, kendimi şimdiden mutlu hissediyorum,» dedi. «Ama otuz yıldan fazla var ki hiç kaymadım.»

Wardle ayaklarından patenleri çıkartarak:

— «Olsun, olsun,» dedi. «Ben de sizinle beraber kayarım. Haydi!..»

Sevimli ihtiyar, kızak kayma yerine doğru atılarak daha şimdiden Sam Weller'ın hızına yaklaşacak bir süratle kaymaya başlamıştı bile...

Pickwick önce tereddüt etti, belliydi ki düşünüyordu. Sonra eldivenlerini çıkarttı, şapkasının içine koydu, bir iki kere hız alır gibi yaptıktan sonra birden durdu, sonra ağır ağır kızak kayılan yere indi. İnmesiyle de kendisini seyredenlerin neşe dolu çığlıkları arasında ayaklarını iki yana açarak kaymaya başladı.

— «Bravo! Yaşasın Mr. Picwick!»

Böylece Wardle bir daha gitti geldi, arkasından Pickwick, sonra da Bob Sawyer, Şişko Joe, daha sonra da Snodgrass. Herbiri bir öndekinin izinden kayıyor, gidiyor, geliyor, sanki hayatın kendilerine bahşettiği en büyük zevk buz üzerinde kaymakmış hissini veriyordu.

Bu gösteri boyunca hiçbir şey, Pickwick'ın hâli kadar öğretici olamazdı. Kendisini devirecekmiş gibi hızla üzerine doğru gelenleri endişelenerek izliyor, kayılan yerin sonuna gelince de yüzünü tatlı bir tebessüm aydınlatıyordu. Sonra da yine yerini almak için aceleyle geri dönüyordu.

Siyah tozlukları bembeyaz karları süpürüyor, gözlüklerinin arkasından gözlerinin neşeyle pırıldadığı görünüyordu. Bir başkası çarparak onu geçtiği zaman da - ki ortalama olarak bu her üç seferde bir oluyordu - yerden şapkasını, eldivenlerini ve mendilini azimle alıyor, sonra yepyeni bir heyecan ve arzuyla tekrar yerini almaya koşuyordu.

Heyecan son haddine varmıştı. Hepsi de gittikçe daha hızlı kayıyor, daha kuvvetle, daha içten gülüyordu ki birden bir çatırdama işitildi! Akabinde de iki kıyıya doğru bir koşuşmadır başladı. Önce kadınlardan birinin tiz bir çığlık attığı duyuldu, arkasından da Tupman'ın:

— «İmdat!» Diye bağıran sesi:

Ortada geniş bir buz parçası yok olmuştu; yok olduğu yerde de sular fokurduyordu; suyun üzerinde Pickwick'ın şapkası, eldivenleri ve mendili yüzmeye başlamıştı bile!.. Ünlü bilginimizden arta kalan sâdece bunlardı işte...

Bütün yüzlerde dehşet ve ümitsizlik okunuyordu. Erkeklerin yüzleri sarardı, kadınlar bayılıverdiler. Snodgrass'la Winkle elele tutuşmuşlar, şaşkın bakışlarını üstadın kaybolduğu noktaya dikmişlerdi. Tupman da diğerlerinin bütün kuvvetiyle:

— «Yetişin, yangın var!» Diye bağırarak tarlalara doğru koşmaya başlamıştı...

O sırada ihtiyar Wardle'la Sam Weller ihtiyatla ortadaki deliğe yaklaştılar. Öte yanda Benjamen Allen'le, Bob Sawyer, tartışa dursunlar, suyun üzerinde önce bir yüz, sonra

bir baş ve omuzlar çıkmakta gecikmedi. Yüzdeki çizgiler ve gözlük Pickwick'ınkinin tıpatıp aynıydı!

Snodgrass heyecanla:

— «Ne olursunuz, suyun üzerinde durmaya çalışın!» Diye haykırdı. «Hiç olmazsa sadece bir sâniyelik olsun durun!»

Winkle de târifi imkânsız bir heyecan içinde:

— «Yalvarırım, bir sâniyecik, durun!..» Diye tekrar etti. «Benim hatırım için hiç olmazsa!»

Ama onun hatırı kâfi gelmemiş olmalı ki, Pickwick bir sâniyecik bile olsun suyun üzerinde durmayı reddetti.

Wardle:

— «Ayaklarınız dibe değdi mi?» Diye bağırarak sordu. Tekrar su yüzüne çıkmış olan Pickwick nefes almaya çalışarak:

— «Elbette.» Diye cevap verdi. «Ne yapayım ki sırtüstü düştüm, yere basıncaya kadar da uğraştım, durdum!»

Neyse, Pickwick'ı kolundan tutup dışarı çektiler. O çıkarılırken çevresinde nasıl bir kalabalık toplandığını tahmin edersiniz!.. Ama şimdi herkes rahat nefes almıştı...

Pickwick'ın elbisesinin üstü kum içinde kalmıştı. Şişko Joe derenin derinliğinin çok çok birbuçuk metre olduğunu hatırlayıp söylediği zaman oradakilerin heyecanı biraz olsun yatıştı. Pickwick birara yere uzanmıştı...

Emilie:

— «Zavallı, bu onun sonu olacak galiba!..» Diyordu.

Arabella da:

— «Zavallı ihtiyarcık!..» Diye ilâve etti. «Müsaade edin de sizi şalımla sarayım.»

Snodgrass:

— «Zatürree geçirmişti. İkincisine dayanamaz!» Dedi. Bob da:

— «Eğer yaşlı olmasaydı, herhalde yaşardı!..» Diye ilâve etti... «Biçârenin romatizması da varmış!..»

Wardle:

— «Daha iyisi, eve kadar koşa koşa gitmesi!..» Dedi. Sonra Pickwick'e hitaben:

— «Mümkün olduğu kadar hızlı koşun ki ısının. Sonra da hemen yatağınıza girip yorganlara sarının!»

Bir anda yardım kampanyası başladı. On, oniki kadar şal bulunup Pickwick'e verildi. İçlerinden en kalın olan dört beş tanesiyle Pickwick sarılıp sarmalandı. Önde Sam Weller, onun arkasında Pickwick her tarafından sular akarak kolları vücuduna yapışık, belirli bir gayesi olmadan çiftlik evine doğru koşmaya başladı. Hem de az buz hızla değil!.. Saatte on kilometrenin üzerinde bir hızla!»

Sıcak bir yatak, kocaman bir ocak dolusu ateş, sıkı bir yemek ve kaynar kaynar içilen üç bardak dolusu punç, üstadı biraz olsun canlandırdı. Ertesi sabah uyandığı zaman ne zatürreeden eser vardı, ne de romatizma ağrılarından!..

Yirminci Bölüm

BARDELL'İN PİCKWİCK'E AÇTIĞI DÂVÂNIN ASLINA SADIK VE TAM BİR ÖZETİ

Aradan iki gün geçmemişti ki, Pickwick bir ihtarname aldı: Evlilik vaadinden vazgeçme suçuyla mahkeme karşısına çıkacak ve yargıç Stareleigh tarafından yargılanacaktı. Böylece Miss Bardell'le iki sahtekâr dâva vekili, Dodson ile Fogg, mücadeleden vazgeçmediklerini belirtmiş oluyorlardı.

Adalet Sarayı'na giderlerken yolda Snodgrass:

— «Doğrusu jüri başkanı sabahleyin kahvaltıda ne yedi, çok merak ediyorum.» Diyordu.

Pickwick'ın dâva vekili olarak tuttuğu Perker:

— «Haklısınız,» diye cevap verdi. «Temenni edelim de iyi bir şeyler yemiş olsa...»

Pickwick meraklanmıştı:

— «Neden?» Diye soracak oldu.

— «Nedeni var mı canım? Bu çok önemli bir konudur. Hâlinden memnun, karnı tok bir jüri üyesi hiçbir şeye değişilmez! Karnı aç jüri üyeleri hemen hemen dâima hep dâvacının lehine karar verirler de ondan!»

— «Aman Allah'ım!» Diye Pickwick bağırdı: «Peki neden böyle?»

Ufak tefek dâva vekili:

— «Doğrusunu isterseniz sebebini ben de pek bilmiyorum,» diye cevap verdi. «Bana kalırsa vakit kazanmak için olsa gerek. Yemek zamanı yaklaşınca jüri başkanı hemen cebinden saatini çekip çıkartır, *'Beşe on var,'* der. *'Ben yemeğimi tam beşte yerim.'* Öteki jüri üyeleri de hep bir ağızdan, *'Ben de,'* diye atılırlar. Jüri başkanı gülümser ve saatini cebine sokar. *'Evet beyler,'* der. *'Neye karar veriyoruz? Bana kalırsa, kanaatime göre dâvalı haklı gibi geliyor,'* Bunun üzerine üyelerden ikisi, ya da üçü, onunla aynı fikirde olduklarını beyan ederler ve sonunda oy birliğiyle yemek zamanının geldiğine karar verilir.»

Böylece Guildhall'e vardılar.

İçeri girdikleri zaman Pickwick sol tarafa düşen, etrafı bakır parmaklıkla çevrili bir çeşit kürsüyü işaret ederek:

— «Yanılmıyorsam tanıklara ayrılan yer olmalı, değil mi?» Dedi.

Dâva vekili Perker çantasından tomar tomar kâğıtları çıkartmaya çalışarak:

— «Tastamam, dediğiniz gibi...» Diye cevap verdi.

Pickwick:

— «Burası da,» dedi. «Jüri üyelerine ayrılan yer olmalı...» Eliyle sağ taraftaki bir bölmenin gerisindeki sıraları işaret etti.

Perker tütün mahfazasının kutusunu kapatmaya çalışıyordu:

— «Gerçekten öyle!» Diye cevap verdi.

Pickwick heyecan içinde ayağa kalktı, mahkeme salonunu incelemeye koyuldu. Daha şimdiden sıralarda bir hayli dinleyici vardı, dâva vekillerine ayrılan sıralarda da başları perukalı avukatlar oturuyordu. Yanlarında dosyaları olanlar, dosyalarını göze gözükecek şekilde tutuyorlar ve dosyalarını zaman zaman burunlarını kaşımakta kullanıyorlardı. Etrafa gösterecek dosyası olmayanlar da, üzerindeki yazıları kırmızıyla basılmış kocaman kitaplarla gelmişlerdi.

Pickwick:

— «Havanın güzel olduğunu söyleyip, bizim avukatı selâmlayan bu kırmızı saçlı adam kim?» Diye fısıldadı.

Perker:

— «Usta bir avukat olan Buzfuz,» diye cevap verdi. «Karşı tarafı savunacak olan avukat!.. Arkasındaki adam da yardımcısı Skimpin.»

Pickwick, tam karşı tarafın avukatı olan Buzfuz'un, kendi avukatı Snubbin'e havanın güzel olduğunu söylemek cüretinde bulunduğundan ötürü hoşnutsuzluğunu belirtmek üzereydi ki, bütün avukatlar oturdukları sıralardan ayağa kalktılar. Aynı anda da mübaşirlerin:

— «Susalım beyler!» ihtarında bulundukları duyuldu.

Yargıç Stareleigh, öylesine kısa boylu ve öylesine şişman bir adamdı ki, sanki sadece baş ve şişko vücudundan ibaretmiş gibiydi. Kısacık bacaklarının üzerinde âdeta yuvarlanarak salonda yürüdü, büyük bir ciddiyetle baro mensuplarını selâmladı, onların daha az bir ciddiyetle mukabelede bulundukları selâmlarını aldı, kısacık bacaklarını kürsünün altına sokup, üç köşeli şapkasını başına geçirdi. Sadece, tuhaf bakan iki küçücük gözü, kırmızı şişko suratı ve bir hayli gülünç bir görünüş veren perukasının bir kısmı meydanda kalmıştı.

Yargıç ancak baş mübaşirin:

— «Susalım!..» Diye bağırmasından sonra yerine oturdu. Bunu sıraların bulunduğu yerdeki bir başka mübaşirin:

— «Susalım!» Diye bağırması izledi. Daha sonra da üç, ya da dört mübaşir daha:

— «Susalım!!!» Diye öfkeyle aynı kelimeyi tekrarladılar. Bundan sonra, yargıç kürsüsünün hemen altındaki, siyahlar giymiş biri yüksek sesle jüri üyelerine seslendi. Neden sonra yalnız on tanesinin duruşmada hazır bulunduğu görüldü. Avukat Buzfuz'un gelmeyenlerin yerine yedek üyelerin çağırılmasını talep etmesi üzerine mahkeme kâtibi işe girişti. Bir bakkalla bir eczacıyı bulması hiç de uzun sürmedi:

Yargıç:

— «Önce yoklamaya cevap verin, sonra yemin edersiniz!..» Dedi. «Richard Upwitch?»

— «Burada!» Dedi bakkal.

— «Thomas Groffin?»

Eczacı da:

— «Burada...» Diye cevap verdi.

— «İncili alın beyler. Ruhunuzun ve inancınızın üzerine yemin edeceksiniz!..»

Uzun boylu, zayıf ve sarı benizli bir adam olan eczacı:

— «Özür dilerim,» diyerek mahkeme kâtibinin sözünü kesti. «Yüce makamınızdan beni affetmenizi rica ediyorum.»

Yargıç Stareleigh:

— «Ne sebeple?» Diye sordu.

— «Şey... Kalfam yok da efendim, onun için...»

Yargıç:

— «Elimden bir şey gelemez,» diye cevap verdi. «Herkes gibi siz de kendinize bir kalfa bulmalıydınız.»

— «Evet, ama kalfa tutmak için imkânlarım elvermiyor efendim.»

— «O zaman, imkânlarınızı yeteri kadar genişletebilseydiniz!»

Bunu söylerken yargıcın yüzü kıpkırmızı kesilmişti. Doğuştan öfkeli bir mizacı olduğu için, kendisine karşı gelinmesine hiç tahammülü yoktu.

— «Öyle olması gerektiğini ben de biliyorum, ama işlerim lâyık olduğum derecede iyi olsaydı, elbet o da olurdu. Ama şimdi sırası değil efendim!..»

Yargıç kesin bir ifadeyle:

— «Madem öyle, ötekine yemin ettirin!» Diye homurdandı.

Mahkeme kâtibi tam:

— «Ruhunuzun ve inancınızın üzerine...» Diye yemin törenine başlamak üzereydi ki, yeniden eczacının sesi duyuldu:

— «Bu durum da benim de yemin etmem gerekiyor mu efendim?»

Yargıç, öfkeli bir tavırla:

— «Elbette!» Diye cevap verdi.

Eczacı bunun üzerine, kadere boyun eğmiş bir tavırla:

— «Madem öyle, pekâlâ;» diye boynunu büktü. «Ama dâva bitene kadar hastalarımdan biri ölecektir sanıyorum. Ama madem istiyorsunuz, buyurun, yemin ediyorum.»

Ve eczacı; yargıç söyleyecek bir şey buluncaya kadar yeminini etti bitirdi bile... Sonra:

— «Şunu belirtmek isterim ki sayın yargıcım,» dedi. «Dükkânımda sadece getir götür işlerini yapabilecek bir çırak bıraktım, o kadar. Aslında çok iyi bir çocuk, ama ilâçları henüz pek iyi tanımıyor. Kafasının içinde her şey birbiriyle karmakarışık hâldedir. Meselâ magnesi sulfatı dediniz mi, o oksalit asit anlıyor. Durum böyleyken, bana söyleyecek daha fazla bir şey kalmıyor.»

Böylece eczacı rahatça yerine yerleşti. Yüzüne kendisini çok daha sevimli gösteren bir ifade, üzerine de kadere boyun eğdiğini belli eden bir hâl gelmişti.

Pickwick derin bir tiksintiyle eczacıyı seyrediyordu ki salonda heyecan verici başka bir olay daha meydana geldi. Bardell yakın arkadaşı Miss Cluppins'in kolunda bitkin bir hâlde salona girmiş ve Pickwick'ın bulunduğu sıranın öte ucuna geçip oturmuştu, Dodson hemen yerinden fırlayıp Bardell'e kocaman bir şemsiye uzattı, Fogg da bir çift nalın. Bunların ikisi de bazı şeyler ifade etmesi bakımından özel bir değer taşıyordu. Sonra Bardell'in komşuların-

dan Mrs. Sanders gözüktü, baraberinde Bardell'in çocuğu vardı.

Çocuğunu görür görmez, Bardell'in ürpertiler geçirdiği görüldü. Sonra kendine gelerek telâşla çocuğuna sarılıp onu bağrına bastı. Daha sonra da müthiş bir sinir krizine kapılarak:

— «Neredeyim ben?» Diye sormaya başladı. Buna dayanamayan Miss Cluppins'le Mrs. Sanders, başlarını çevirerek gözyaşlarını ona göstermemeye çalıştılar. Bütün bunlar olup biterken Dodson'la Fogg kadını teskin etmeye gayret ediyorlardı...

Avukat Buzfuz, kocaman bir mendille gözlerini kuvvetle ovuşturarak jüriye doğru yalvarırcasına baktı. Jüri daha şimdiden bu acıklı sahnenin etkisi altında kalmıştı. Üyelerin bazıları heyecanlarını belli etmemek için zoraki öksürüyorlardı.

Perker, Pickwick'ın kulağına:

— «Doğrusu bu Dodson'la Fogg, yaman insanlar!..» Diye mırıldandı. «Bakın ne güzel, ne etkili bir hava yarattılar salonda!»

Perker bunu söyleye dursun, Mrs. Bardell yavaş yavaş kendine gelir gibiydi. O sırada Cluppins çocuğu yere, annesinin önüne getirdi. Böylece yargıcın ve jüri üyelerinin merhametini daha çok uyandıracağını gayet iyi biliyordu. Ama çocuğun oraya getirilmesi, ölüme mahkûm edileceği-

Winkle ona şiddetle çarptı.

ni, hiç olmazsa kolonilere müebbed hapse gönderileceğini sandığı için pek de kolay olmamıştı.

O sırada kâtip:

— «Bardell! Pickwick!..» Diye bağırdı.

Avukat Buzfuz:

— «Ben davacıyı temsil ediyorum!» Dedi. «Bir de yardımcım var!..»

Bu takdirde Skimpin bahis konusu olan kimsenin kendisi olduğunu göstermek için eğilip selâm verdi.

Avukat Snubbin de:

— «Ben de davalıyı temsilen buradayım!..» Dedi.

— «Bir yardımcınız var mı sayın meslekdâşım?»

Snubbin:

— «Var efendim, Mr. Finge var!» Dedi.

Yargıç isimleri defterine hem yazıp, hem de yüksek sesle söyleyerek:

— «Şu hâlde Mr. Buzfuz'la Mr. Skimpin davacıyı temsil ediyorlar, Mr. Snubbin'le Mr. Singe de, davalıyı.» Dedi.

— «Af edersiniz, ama yanlış oldu efendim. Singe değil, Finge. Singe Fransızca'da '*maymun*' demektir efen dim.»

Yargıç:

— «Yâ, öyle mi?!!» Dedi. «Bu beyin adını ilk defa duyuyorum da...»

Mübaşirler bir kere daha sükûnetin sağlanması için seslendikten sonra Bardell'in ikinci avukatı Skimpin durumu açıklamaya girişti. Ama doğrusunu söylemek gerekirse, açıklayacak yerde büsbütün anlaşılmaz bir hâle soktu. Üç dakika süren konuşmasını tamamlayıp yerine oturduğu zaman jüri üyeleri başlangıçta bildiklerini de unutmuş gibiydiler.

Onu tâkiben avukat Buzfuz gösterişli hareketler yaparak ayağa kalktı, Dodson ve Fogg'la bir şeyler fısıldaştıktan sonra omuzlarından aşağıya sarkan cübbesini ve başındaki perukasını düzeltti, ve jüriye döndü.

Buzfuz konuşmasına, bütün meslek hayatı boyunca gerçeğe böylesine inanmış olarak ilk defa söz aldığını söylemekle başladı. Kanaatine göre - haklı olduğundan hiç şüphesi bulunmayan - müvekkilinin jüri heyeti sıralarında oturan oniki himşebrisinin nazarında da haklı çıkacağına inandığını belirtti.

Bu şekilde konuya girişin hemen etkisi görülmüştü: Jüri üyelerinden birkaçı heyecanla not alıyorlardı.

Buzfuz:

— «Beyler,» diye devam etti. «Az önce yardımcımın da açıkça belirttiği gibi - ki aslında kendisi de onun hiçbir şeyi belirtemediğinin pekâlâ farkındaydı - müvekkilim evlenmek vaadiyle aldatılmıştır. Bunun karşılığı olarak davalıdan binbeşyüz İngiliz lirası tazminat talep etmekteyiz. Olayı size başından sonuna kadar bütün ayrıntılarıyla ben

anlatacağım. Bu mâsum kadıncağızın yenen hakkının kendisine verileceğine ve suçlunun şuraya, bu parmaklıklar arkasına konacağına bütün kalbimle inanıyorum!»

Burada, Buzfuz '*parmaklık*' kelimesinin üzerinde bilhassa durmuş, bu arada da Dodson'la Fogg'dan yana kaçamak bir bakış fırlatmış ve onların hayranlık dolu nazarlarını hemen farketmişti.

— «Davacı zavallı bir dul kadındır,» diye acıklı bir sesle konuşmasına devam etti. «Evet, duldur! Müteveffa eşi yıllar boyunca gümrük dairesinde çalışıp didindikten sonra devlet kapısında bulamadığı huzura ve rahata öteki dünyada kavuşmak için sessiz sedâsız dünyasını değiştirivermiştir.»

Aslında, meyhanede bir kavga sırasında başına yediği bir şarap testisiyle kalıbı dinlendiren Bardell'in ölümünü böylece pek acıklı bir şekilde tasvir ettikten sonra, titreyen sesiyle heyecanla: «Ölmeden önce neslinin devamını şu gördüğünüz küçük çocukla sağlamıştı...» Diye devam etti. «Eşinin ölümüyle bütün tesellisini bağrına bastığı oğlunda bulan zavallı Bardell bu fâni dünyadan elini, eteğini çekip huzuru Goswell sokağındaki evinde aradı. İşte, penceresine, '*Bekâr bir erkek için mobilyalı pansiyon. İçeriye müracaat ediniz,*' diye yazılı olan yazıyı yapıştırdığı ev, bu evdir.»

Üstad, jüri üyelerinden bir kaçının bu çok önemli noktayı not etmeleri için bir süre durup bekledi. Devamla:

— «Sayın jürinin yazıya dikkatlerini çekerim.: *'Bekâr bir erkek için mobilyalı pansiyon!'* Mrs. Bardell'in erkekler hakkındaki düşünceleri, müteveffa eşine beslediği derin hayranlık ve saygının neticesiydi. Zavallı dul Bardell'in aklına ne korkmak, ne itimatsızlık etmek ne de şüphelenmek geliyordu. Çünkü müteveffa Bardell şerefli bir adamdı, sözünün eri bir insandı, şefkatli bir eşti. Kaldı ki evlenmeden önce o da bekâr bir erkekti. Mrs. Bardell ancak bekâr erkeklerin yanında kendini emniyette hissedecekti. Çünkü bekâr erkekler ona hep ölen sevgili eşini hatırlatıyordu. Bunun içinde evini bekâr erkeklere verecekti. İşte beyler bu dokunaklı hislerin etkisiyle zavallı Bardell evinin bir katını dayayıp döşedi, çocuğunu bağrına bastı ve salonun penceresine de az önce bahsini ettiğim yazıyı yapıştırdı. İlân uzun bir süre orada kaldı mı? Ne gezer?!. Kalmadı! Çünkü şeytan pusuda hazır bekliyordu. Yazı salonun penceresine yapıştırılalı daha üç gün olmamıştı ki, - *'dikkatinizi çekerim beyler: Sadece üç gün!'* - dışardan bir insana benzeyen, fakat aslında iblisin tâ kendi olan bir mahlûk, Mrs. Bardell'in kapısını çalmakta gecikmedi. Evi gezmek istediğini söyledi, sonra da tutacağını söyleyip hemen ertesi sabah gelip yerleşti. İşte bu adam beyler, dâvalı sıraladında duran Pickwick'ten başkası değildir!»

Buraya kadar gayet kolaylıkla konuşmuş ve yüzü kıpkırmızı kesilmiş olan Buzfuz; buraya gelince nefes almak için durdu. Bu sessizlik, Yargıç Stareleigh'in birden uyanma-

sına sebep olmuştu. Hemen mürekkebi biten kalemiyle bir şeyler yazmaya çalıştı, sonra da jüri üyelerine gözü kapalıyken uyumadığını, derin düşüncelere dalmış olduğunu ihsas etmek ister gibi yine gözlerini kapatarak yüzüne düşünceli bir hâl verdi:

Üstad Buzfuz:

— «Bu Pickwick hakkında fazla bir şey söyleyecek değilim,» diye devam etti. «Çünkü üzerinde öyle fazla durulmaya değmez de ondan!»

Pickwick burada da şiddetle titremekten kendini alamadı.

Avukat Buzfuz bakışlarını Pickwick'ten ayırmayarak:

— «Dikkatinizi çekerim,» dedi. «Kendisi sistemli bir şekilde hâinlik yapabilecek tıynettedir. Onun hakkında bu hususta yeteri kadar bilgi toplamış bulunuyorum. Aklının başında olduğu zerrece şüphe götürmez bir gerçektir. Çıkarlarını gayet iyi bilir. Bu bakımdan kendini savunmak için ileri süreceği bütün sebeplerin hukukî bir değeri olmayacağından eminim... Şunu da ilâve etmeme müsaade buyurun ki, avukatlarının da müvekkillerini savunmak için ileri sürecekleri bütün sebepler geri tepip, onun mahvına sebep olacaktır.»

Konu harici bu kısa konuşma, gayet tabii olarak bütün bakışların Pickwick'ın üzerine çevrilmesiyle sona ermişti. Avukat Buzfuz yavaş yavaş heyecanını yeniyor, kendine gelmeye çalışıyordu.

— «Pickwick tam iki yıl boyunca ara vermeden Mrs. Bardell'in evinde ikamet etmiştir. Bu süre içinde Bardell ona hizmet etmiş, yemeklerini pişirmiş, çamaşırlarını yıkamış, elbiselerini ütülemiş, odasını toplamış, çamaşırlarını yerleştirmiş, kısacası elinden gelen ihtimamı göstermekte kusur işlememiştir.»

— «Bu arada Pickwick'ın zaman zaman Bardell'in oğluna bahşiş kabilinden paralar verdiği de olmuştur. Bazen birkaç kuruş, bazen de biraz daha fazla... Bir şahidin de belirttiğine göre, kendisi çocuğun saçlarını okşayıp, çok bilya kazanıp kazanmadığını sorduktan sonra şöyle demiştir: *'Bir baban olmasını ister misin oğlum?'* Bu iddiamı karşı taraftaki meslektaşlarım bile kabul etmek zorunda kalacaklardır. Şunu da isbat edeceğim ki, kendisi, özellikle yanlarında ilerde şâhitlik yapabilecek hiç kimsenin bulunmadığı sıralarda müteaddit defalar izdivaç talebinde bulunmuştur. Ve şunu da isbat etmeye muktedirim ki, Pickwick'ın yakın üç arkadaşı onu Mrs. Bardell'i kollarının arasına almış durumda üzerine gelmişlerdir!»

Bu iddiaların dinleyiciler üzerinde müthiş bir etkisi oldu. Avukat iki küçük kâğıt çıkartarak devam etti:

— «Ve şimdi efendiler, son bir şey daha söyleyeceğim: Ortada yazılmış iki de mektup vardır! Bu iki kısacık mektuplardaki itiraflar, iki cilt dolusu yazıdan çok daha değerlidir. Bu mektuplar insan karakterine âdeta ihanet edecek mahiyettedir! Mektuplardaki ifade, amansız bir aşk-

la yanıp tutuşan bir kimsenin hislerini ifadeden çok uzaktır. Başkalarını yanıltmak, bambaşka bir iz üzerinde şaşırtmak için mahsus yazılmış satırlardır. Size ilk mektubu okumak istiyorum. "*Aziz Bardell.. Domates salçalı kuzu pirzolam.. Teşekkürler.. Pickwick.*" Bu ne demektir beyler? Ne demektir! "*Domates salçalı kuzu pirzolam*"? "*Kuzu pirzolam*" Zavallı bir kadıncağızın şerefiyle, hisleriyle oynamak değil de nedir? İkinci mektup da öncekinden daha az şüphe uyandırıcı değil: Bakın, dinleyin: '*Sevgili Bardell... Eve ancak yarın dönebileceğim. Çünkü posta arabaları çok yavaş!*' Sonra akıllara durgunluk veren şu ibare geliyor: '*El tandırı için sakın merak etmeyin!*' '*El tandırı!*' Duydunuz değil mi: '*El tandırı için sakın merak etmeyin!*' İlk bakışta evlerimizde yataklarımızı ısıtmak için kullandığımız bu basit, basit olduğu kadar mâsum eşyanın zavallı kadında ne gibi düşüncelere sebep olacağını hissetmemek kabil mi?»

Buzfuz burada durdu... Sözlerinin, jürinin üzerindeki etkisini görebilmek için bakışlarını onların yüzünde dolaştırdı. Sonra:

— «Kanayan bir kalbi olunca, insanın gülümsemesi çok zordur.» diye devam etti. «Merhamet hislerimizin uyandığı bir sırada karşımızdaki zavallıyla alay etmemiz yakışık almaz. Müvekkilimin ümitleri kırılmış, istikbali mahvolmuştur. Penceresindeki yazı kaldırılmıştır, ama evin içindeki kiracı yoktur ortalarda! Evin içi artık kap-

karanlıktır, hiç bir köşesinde çıt çıkmamaktadır, hattâ küçük çocuğun sesi bile..! Annesi gözyaşı döktüğü için, zavallı yavrucak bunu hissetmekte, oyun oynamaktan çekinerek sesini çıkartmamaktadır. Ve efendileri Pickwick denen bu adam, Goswel sokağı gibi çöle benzeyen bir yerde bir aile mutluluğunun yeşerdiği bu yuvanın huzurunu bozmaktan, bu yeşilliği yangın yerine çevirmekten geri kalmamaktadır. Bütün bunlara rağmen hâlâ domates salçalarından, kuzu pirzolalarından, el tandırlarından bahsetmek cüretini göstermekte, sebep olduğu facianın harabelerine hiç bir pişmanlık duymadan bakabilmektedir. Elbette bu durumun karşılığı olarak bir zarar-ziyan istenecektir.. Müvekkilimin gözyaşlarının ancak bu şeklide silinebilceğini bilmenizi isterim. Kendisi de zaten bunu alabilmek için, her biri aydın, gönlü yüce, düşünceli, vicdanlı, bitaraf, zavallılarla ilgilenip onlara yardım ellerini uzatan hemşehrilerimizden seçilmiş olan sayın jüri üyelerinin merhametine sığınmıştır.»

Bu harikûlâde son üzerine Buzfuz yerine oturdu. O anda da Yargıç Stareleigh uyandı.

Ama avukat Buzfuz tekrar gayrete gelerek fırladı ve:

— «Elisabeth Cluppins'in çağrılmasını yüce makamınızdan tâlep ediyorum...» Dedi.

Mübaşirlerden en yakın olanı '*Elisabeth Tuppins*' diye seslendi, biraz daha uzaktaki adam da, '*Elisabeth Jupkins*'

diye bağırdı, bir üçüncüsü başını kapıdan dışarı çıkartarak *'Elisabeth Muffins'* diye âdeta haykırdı.

Ne var ki Cluppins, Bardell, Sanders, Mr. Dodson ve Fogg'un yardımıyla tanıklara ayrılan bölmeye kadar götürülüp çıkartılmıştı bile... En üstteki basamağa tüneyip kaldığı zaman Miss Bardell aşağıda kalmıştı, bir elinde mendili ve nalınlar, öteki elinde de bir şişe dolusu tuz, herhangi bir durum için hazır bekliyordu. Bakışlarını yargıcın yüzüne dikmiş olan Mrs. Sanders elinde kocaman bir şemsiyeyle yanıbaşındaydı, sanki ilk işaret karşısında hemen açıverecekmiş gibi parmağı şemsiye yayının üzerindeydi.

Buzfuz:

— «Sâkin olun Miss Cluppins,» dedi. «Rica ederim, sâkin olun.»

Tabii kendisine sâkin olması söylenir söylenmez, Cluppins'in hıçkırıkları bir misli daha fazlalaştı, üstelik bununla da kalmayıp hemen bayılacakmış gibi hâller göstermeye başladı.

Buzfuz başlangıçta pek de önemli olmayan birkaç sual sorduktan sonra:

— «Mirs. Bardell'in evinde, birinci katın dipteki odasında bulunduğunuz günü hatırlıyor musunuz?» Diye sordu. «Hani günlerden güzel bir temmuz sabahıydı ve Mrs. Bardell de Pickwick'ın dairesinin tozunu alıyordu?»

— «Evet efendim hatırlıyorum.»

— «Pickwick'ın salonu birinci katta, öndeydi değil mi?»

— «Evet efendim.»

O sırada ufak tefek yargıç oturduğu yerden müdahâle etti:

— «Arkadaki odada ne işiniz vardı bayan?»

Cluppins telâşla:

— «Bakın sayın yargıcım ve sayın jüri üyeleri,» dedi. «Sizleri aldatmayı aklımın ucundan bile geçirmeyeceğimden emin olabilirsiniz!..»

Yargıç, asık bir suratla:

— «İyi edersiniz,» diye söylendi.

— «Arka odada bulunmamın gerçek sebebi şuydu!» Diye Cluppins devam etti. «Elime sepetimi almış, üç kilo patatesle, biraz sosis almaya çıkmıştım. Hepsi tamamı tamamına ikibuçuk peni tutacaktı. O sırada Mrs. Bardell'in kapısının aralık olduğunu gördüm.»

— «Nee??» Diye sordu yargıç.

Snubbin izah etti:

— «Mrs. Bardell'in kapısı efendim...»

— «Neymiş kapı?»

— «Aralıkmış efendim.»

Yargıç söylenenlere inanmamış bir tavırla, olayı kaydedip tahkik ettireceğini söyledi.

— «Kapıyı aralık görünce içeri girdim,» diye Cluppins

devam etti. «Maksadım sadece bir günaydın demekti. Böylece tesadüfen birinci kata çıkmış, arkadaki odaya girmişim. İşte o sırada, öndeki odadan birtakım seslerin geldiğini duydum.»

Buzfuz:

— «... Ve siz de kulağınız kirişte dinlediniz, değil mi?» Diye sordu.

— «Rica ederim,» diye cevap verdi Cluppins. «Aslâ böyle şerefsiz bir harekette bulunmadım. Ama sesler o kadar kuvvetliydi ki duymak istemememe rağmen işittim.»

— «Peki Cluppins. Dinlemediniz, ama duydunuz. Bu seslerden biri acaba Mr. Pickwick'ın sesi miydi? »

— «Evet efendim, onun sesiydi. Bundan kesinlikle eminim.»

Ve böylece... Cluppins, okuyucularımızın zaten bildikleri konuşmaları tekrar etti.

Buzfuz'un yüzünde tebessüm, yerine oturduğu zaman, jüri üyelerinin yüzlerinde şüpheli bir ifade belirdiği görülüyordu. Pickwick'ın avukatı öfkeyle fırlayarak, tek bir tanığın sözlerine bakarak hüküm vermenin doğru olmadığını belirtti.

Ama Bardell'in avukatı, Buzfuz'un yardımcısı Skimpin karşı taraftan da bir tanık çağırmaya hazır olduklarını söyledi ve onu sorguya çekme işini üzerine aldı ve:

— «Nathaniel Winkle...» Diye seslendi.

Zor duyulan bir ses derinden:

— «Burada efendim!» Diye cevap verdi:

Bu Winkle'ın sesiydi. Yerinden kalkıp ortaya geldi, yemin etti, sonra da yargıcın karşısında saygıyla eğildi.

Yargıç:

— «Bana bakmayın,» dedi. «Jüriye bakın!..»

Winkle söylenene itaat etti ve jüri olduğunu sandığı sıralara doğru dönüp o tarafa bakmaya başladı.

Skimpin:

— «Şimdi,» dedi. «Adınızı, sayın jüri üyelerine söyler misiniz?»

Skimpin böyle diyerek cevabı daha iyi duymak ister gi-

bi başını hafifçe öne eğdi ve sanki Winkle'ın yalan yere yemin ederek kasten adını değiştirmek huyu olduğunu belirtmek ister gibi de jüri üyelerine baktı.

Tanık:

— «Benim adım mı? Winkle...» Diye cevap verdi.

— «Aile adınız Winkle, peki, ya asıl adınız?»

— «Nathaniel, efendim!..»

— «Daniel demek, güzel... Başka adınız var mı?»

— «Şey... Yanlış anlaşıldı efendim. Nathaniel dedim.»

— «Nathaniel Daniel mi, yoksa Daniel Nathaniel mi?»

— «Hayır efendim. Sadece Nathaniel. Daniel değil!»

— «Peki, madem öyle de neden Daniel dediniz?»

— «Daniel demedim efendim.»

Yargıç öteden kaşlarını çatarak:

— «Dediniz efendim!» Diye gürledi. «Dememiş olsaydınız, hiç ben buraya not eder miydim?»

Bu sert çıkış, elbette cevapsız kaldı.

Karşı tarafın ikinci avukatı Skimpin, jüriye bir göz atarak:

— «Herhalde Mr. Winkle'ın hâfızası pek kuvvetli olmasa gerek...» Dedi. «Ama ona soracaklarımızın cevaplarını alabilmek için bazı şeyleri hatırlamasına yardım edeceğiz.»

Yargıç da o şom ağzıyla:

— «Aklınızı başınıza toplamanızı tavsiye ederim...» Diye söylendi.

Eli bir başkasının cebinde yakalanmış bir yankesici durumuna düşen zavallı Winkle, yargıcı selâmladıktan sonra olup bitenlere kayıtsız bir tavır takınmaya çalıştı.

Skimpin:

— «Şimdi beni iyi dinleyin Mr. Winkle,» dedi. «Siz dâvalı Pickwick'ın en yakın arkadaşlarından birisiniz, değil mi?»

— «Hatırladığım kadarıyla öyleyim efendim. Kendisiyle tanışalı, eh şöyle böyle...»

— «Rica ederim Mr. Winkle, sualimi ustalıkla atlatmaya çalışmayın. Dâvalının yakın arkadaşı mısınız, değil misiniz?»

— «Ben de onu söyleyecektim efendim...»

— «Sualime evet, ya da hayır diye cevap verecek misiniz?»

Yargıç da oturduğu yerden, bakışlarını tuttuğu notlardan kaldırarak:

— «Suale cevap vermezseniz, sizi hemen burada tevkif ettirebilirim!» Diye gürledi.

Skimpin:

— «Evet, sizi bekliyorum,» dedi. «Evet mi, hayır mı?»

— «Evet...» Diye cevap verdi Winkle.

— «İyi... Madem öyle de neden hemen cevap vermiyorsunuz? Bir şey daha soracağım. Belki dâvacıyı da tanıyorsunuz, değil mi?»

Winkle:

—«Tanımıyorum,» diye cevap verdi. «Sadece gördüm, o kadar.»

— «Demek tanımıyorsunuz, ama sadece kendisini gördünüz! Bu dediğinizin ne anlama geldiğini, pek sayın Jüri üyelerine izah eder misiniz Winkle?»

— «Demek istedim ki efendim, kendisiyle hiç bir tanışıklığım, hiç bir münasebetim yoktur. Sadece Mr. Pickwick'ın Goswell sokağındaki evine gittiğim zaman görmüştüm.»

— «Kaç kere gördünüz kendisini?»

— «Kaç kere mi?»

— «Evet Mr. Winkle, kaç kere? Eğer arzu ediyorsanız, sualimi size on kere daha tekrar edebilirim.»

Ünlü avukat kaşlarını ciddî bir tavırla çatarak ellerini kalçalarının üzerine dayadı ve şüpheli bir tebessümle jüri üyelerine doğru bakarak gülümsedi.

Winkle önce Bardell'i kaç kere gördüğünü söylemesinin imkânsız olduğunu söyledi. Kendisine, yirmi kere olup olamayacağının sorulması üzerine:

— «Elbette çok daha fazla,» diye cevap verdi. Bunun üzerine ona yüz kere olup olmayacağı soruldu. Bunu aynı

sualin elli kerelik şekli izledi, derken yetmişbeşliği... Bu sualler böylece peşpeşe devam etti, gitti. Sonunda zavallıya aklını başına toplaması ve cevap verirken daha dikkatli olması gerektiği ihtar edildi. Tanığın istenildiği şekilde sinirlenmesi sağlandıktan sonra sorguya kaldığı yerden devam edildi.

— «Mr. Winkle, geçtiğimiz temmuz ayı içinde bir sabah Pickwick'ın evine uğradığınızı hatırlıyor musunuz?»

— «Evet, hatırlıyorum.»

— «Bu sırada yanınızda müşterek arkadaşlarınızdan Mr. Tupman'la Mr. Snodgrass da var mıydı?»

— «Evet, vardı.»

— «Peki, kendileri şu sırada buradalar mı?»

Winkle arkadaşlarının bulunduğu tarafa kaçamak bir göz atarak:

— «Evet, buradalar.» Diye cevap verdi.

Skimpin:

— «Şimdi beni dinleyin Mr. Winkle. Arkadaşlarınızla meşgul olmayın,» diyerek jüriden tarafa mânâlı bir şekilde göz attı. «Şimdi o sabah odada ne görmüşseniz teker teker anlatın bakalım. Haydi, anlatın Mr. Winkle. Gerçek nasıl olsa öğrenilecek!»

Winkle kısa bir tereddütten sonra:

— «Şey...» Diye başladı. «Dâvalı Mr. Pickwick, kollarının arasında dâvalı Mrs. Bardell'i tutuyordu. Arkada-

şım, kollarını böylece dâvacının beline dolamıştı. Ve dâvacı bayılmışa benziyordu.»

— «Peki, dâvalının bir şeyler söylediğini duydunuz mu?»

— «Sadece Bardell'e sâkin olmasını, biri üzerlerine gelirse yanlış anlayacaklarını, başlarına iş açılacağını, veya buna benzer şeyler söylüyordu.»

— «Şimdi Mr. Winkle, size az önce yaptığınız yemini unutmamanızı hatırlatarak tek bir şey daha soracağım: O sırada Pickwick, *'Sevgili Bardell, niçin üzülüyorsunuz? Bundan sonra her şey hâllolacak,'* filân gibilerden bir şeyler söylüyor muydu?»

— «Benim şahsî kanaatime göre...» Diye Winkle başladıysa da Skimpin onu hemen susturdu.

— «Yalnız pek sayın jüri üyelerinin şahsî kanaatleri bahis konusu olabilir. Ve bu kanaatler de âdil kararın verilmesinde rol oynar. Şimdi siz sadece sorulana cevap verin. Merdivendeydiniz ve içeriden gelen sesleri pek iyi işitmiyordunuz. Ama Pickwick az önce sorduğum şeyleri söylemiş olabilir mi? Ne dediğimi anladınız mı?»

Winkle'ın:

— «Eee, aynı şey değil mi?» Diye cevap vermesi üzerine Skimpin zafer kazanmış bir tavırla yerine oturdu.

O zaman da Pickwick'ın ikinci avukatı fırladı. Anlaşılan onun da Winkle'e sormak istedikleri vardı.

— «Şurası muhakkak ki Mr. Pickwick genç bir adam, bir delikanlı sayılmaz, değil mi?» Diye sordu.

Winkle:

— «Eh doğru... Babam yerinde koskoca adamdır.» Diye cevap verdi.

Kanun adamlarının belirttiklerine göre, iki çeşit öfkeli şâhit olurmuş: Aceleci şahitler, konuşurken pek çok şeyleri kapalı geçenler. Ne var ki Winkle bu iki kategoriye de giriyordu.

— «Peki, Mr. Pickwick'ın hiç kadınlarla beraberken evlenmeye niyetli olduğunu ihsas edecek taraflarını farkettiniz mi?»

— «Kesinlikle hayır.»

— «Kadınlara karşı takındığı tavırlar, bir babanın kızlarına karşı takındığı tavır gibi miydi?»

— «Hiç şüphe yok, öyleydi.»

— «Peki, Mrs. Bardell'le, ya da başka bir kadınla beraberken bu hususta sizi şüphelendirecek bir tavırda bulundu mu?»

Finge kendinden ve Winkle'ın vereceği cevaptan emin, yerine oturmaya hazırlanıyordu. Hattâ arkadaşı Snubbin ona gözünün ucuyla işaret de etmişti.

— «Hayır,» diye kekeledi Winkle. «Sadece bir seferinde... Evet, bir seferinde garip bir hadise olmuştu. o kadar. Zaten bunu da anlatmak çok kolay ya...»

Düpedüz münasebetsizlikti bu! Bu sözler Winkle'ın ağzından çıktığı sırada Finge henüz oturmuştu. Pickwick'ın avukatı Snubbin oturduğu yerden hemen fırlayıp tanığın yeteri kadar konuştuğunu, dolayısıyla yerine geçmesi gerektiğini söyleyecekti ki, Bardell'in avukatı Buzfuz'un birden fırlayıp eliyle Winkle'ı işaret ettiği görüldü.

— «Durun Mr. Winkle, durun!» Sonra yargıca döndü. «Sayın başkanım, acaba bu yaşlı zatın başından geçen o garip hâdise neymiş, tanığa sorabilir miyiz?» Dedi.

Yargıç âdeta can çekişir bir hâl alan Winkle'e dönerek:

— «Ne sorulduğunu duydunuz,» dedi. «Bahsettiğiniz olayı anlatın bakalım...»

Winkle korkudan tepeden tırnağa titreyerek:

— «Şey efendim,» diye kekeledi. «Hiç anlatmasam daha iyi...»

— «Belki dediğiniz gibi, ama anlatmanız gerek!»

Derin bir sessizlik içinde Winkle kekeleyerek Ipswich kasabasında evlenmek üzere bulunan bir kadınla ilgili olarak Polis Müdürü'nün ve sulh yargıcının karşısına çıktıkları olayı anlattı.

Sonunda, Pickwick'ın avukatlarından Snubbin «Çekilebilirsiniz...» Dedi.

Tracy Tupman'la Augustus Snodgrass peşpeşe tanık mevkiine çıkartıldılar. İkisi de zavallı arkadaşlarının söylediklerini doğrulamaktan başka bir şey yapamadılar.

Bunun üzerine Bardell'in avukatı Buzfuz ayağa kalkarak görülmemiş derecede gösterişli hareketlerle:

— «Şimdi de Samuel Weller'i çağırın!» Dedi.

Samuel Weller'i çağırmak için yüksek sesle seslenmeye hiç hâcet yoktu. Çünkü daha adı geçer geçmez gelmiş, tanık mevkiine çıkmıştı bile!.. Şapkasını yere koymuş, yargıcı ve jüri üyelerini yüzünde tertemiz, çocuksu bir ifadeyle seyrediyordu.

Yargıç:

— «Adınız nedir?» Diye sordu.

— «Sam Weller, efendim.»

— «Weller 'V' ile mi, yoksa 'W' ile mi yazılıyor?»

— «Bu, tamamen yazan kimsenin zevkine ve keyfine bağlı efendim. Ben pek yazı yazmak fırsatını bulamıyorum, ama 'V' ile yazılmasına taraftarım.»

O sırada dinleyicilerin bulunduğu sıralardan bir ses yükseldi.

— «Haklısın Sam! 'V' ile yazın başkanım, 'V' ile!»

Ufak - tefek yargıç öfkeyle gözlerini kaldırarak:

— «Kim hariçten müdahale ediyor?!» Diye gürledi. «Mübaşir!»

— «Buyurun efendim.»

— «Bunu söyleyen kimse, hemen buraya getir!»

— «Hayhay efendim.»

Ama mübaşir söyleyeni bulamadığı için, kimseyi getiremedi. Salondakiler kargaşalık ve patırtı içinde adamı görmek için etrafa bakındılarsa da, kimsenin çıkmadığını görünce sâkinleştiler. Yargıç, öfkesi biraz yatışır gibi olup da kendini toparlayınca:

— «Kimdi bu, biliyor musunuz?» Diye sordu.

— «Eğer babamsa hiç şaşmam efendim.»

— «Şimdi burada mı kendisi?»

Sam, tavandan sarkan lâmbaya gözlerini dikmiş:

— «Hayır efendim, maalesef göremiyorum...» Diye cevap verdi.

— «Eğer burada olduğunu söyleseydiniz, derhal tevkif ettirirdim.»

Sam yargıca cevaben ona doğru saygıyla eğildi, sonra da tasasız, Buzfuz'a döndü:

Buzfuz da:

— «Evet Weller?» Diye Sam'a döndü.

— «Buyurun efendim.»

— «Yanılmıyorsam bir süreden beri dâvalının hizmetinde bulunuyorsunuz, değil mi? Bunu açıkça ifade eder misiniz?»

Sam:

— «Bu gibi şeyleri bana bırakın!» Dedi. «Dediğiniz gibi, bir süreden beri kendilerinin hizmetindeyim. Şunu da söylemek isterim ki bundan daha zevkli bir iş olamaz!»

Buzfuz alay yollu:

— «Anlaşılan yapacak iş az, kapacak para çok olsa gerek...» Dedi.

— «Ne dersiniz, üçyüz kırbaç yiyen asker buna da şükür demiş ya, işte ben de öyle diyorum.»

Yargıç:

— «Askerin söylediklerini anlatmayın,» diye Sam'ın sözünü kesti. «Dâvamızın konusuyla ilgisi yok.»

— «Hayhay efendim.»

Buzfuz:

— «Bakın Weller,» dedi Sam'a. «Dâvalı tarafından

işe alındığınız günün sabahı meydana gelen olayı hatırlayabiliyor musunuz acaba?»

— «Elbette hatırlıyorum, efendim.»

— «Bu olayı sayın jüri üyelerine anlatmak lûtfunda bulunur musunuz?»

— «Sayın jüri üyeleri!.. O günü nasıl unutabilirim. Çünkü patronum bana hayatım boyunca unutamayacağım yepyeni bir elbise vermişti!»

Salonda genel bir gülüşmedir koptu. Ama ufak - tefek yargıç öfkeden kıpkırmızı, kürsüsünün üzerinden sarkarak:

— «Dikkat edin!» Diye bağırdı.

Sam devamla: Mr. Pickwick de bana, bu gıcır gıcır elbiseye çok dikkat etmemi tembih etmişti efendim,» dedi.

Yargıç öfkeden kuduracak durumda, şöyle en azından iki dakika kadar gözünü kırpmadan baktı. Ama Sam'ın yüzü o kadar sâkin, o kadar huzur içindeydi ki, yargıç ağzını açıp da bir şey söyleyemedi. Sonunda devam etmesi için Buzfuz'a işaret etti.

Buzfuz kollarını kavuşturmuştu. Jüriye doğru yarım dönerek henüz yenilgiyi kabul etmediğini belirten bir sesle:

— «Yâni dâvacıyı, dâvalının kollarının arasında gördüğünüzü yutturmaya mı çalışıyorsunuz?» Diye sordu.

— «Elbette ki değil efendim. Çağırılıncaya kadar kori-

dorda bekliyordum. O sırada bu yaşlı kadın da yanımda değildi ki göreyim!»

Buzfuz kocaman bir kalemi mürekkebe batırıp sanki söyleyeceklerini not edecekmiş gibi yaparak Sam'ı korkutmak isteyen bir tavırla,

— «Yâni o sırada koridordaydınız ve şu iki gözünüz olup bitenleri hiç görmedi mi demek istiyorsunuz?»

— «Evet efendim. Gördüğünüz gibi iki gözüm var. Ama hepsi o kadar! Eğer bende bu gözler yerine bilmem kaç milyon kere büyüten iki mikroskop olsaydı, belki duvarların gerisindekileri, ya da kapıların arkasındakileri görebilirdim. Ama ne yapayım ki benimkiler âlelâde iki göz. Ancak herhangi bir gözün gördüğü kadarını görebiliyor.»

Sam'ın bu söyledikleri üzerine salonda kahkahalarla gülenler oldu. Hattâ yargıç bile tebessüm etmekten kendini alamadı. Öte yanda Buzfuz'un yüzünün ahmakça ifadesi gerçekten görülmeye değerdi. Avukat Dodson ve Fogg'la görüştükten sonra yeniden Sam'a döndü. Müthiş bozulduğunu belli etmemeye çalışıyordu.

— «Peki, şimdi de size bir başka nokta üzerinde sualler soracağım.» Dedi.

Sam yine sâkin:

— «Nasıl arzu ederseniz!» Diye cevap verdi.

— «Geçen Kasım ayında bir gece Mrs. Bardell'e gidildiğini hatırlıyor musunuz?»

— «Evet, hatırlıyorum.»

— «Çok güzel! Demek hatırlıyorsunuz... Nihayet bir ipucu yakaladık demektir.»

— «Çok yaşayın, aynı şeyi şimdi ben söyleyecektim.»

Dinleyiciler arasında yine kahkahalarla gülenler oldu.

Ama avukat jüriden yana bir göz atarak:

— «Bana öyle geliyor ki gittiğiniz zaman dâva ile ilgili bazı şeyler duymuş olmalısınız, değil mi?» Dedi.

— «Kirayı vermeye gitmiştim. Fakat söylediklerinizi çok doğru.»

— «Demek dâvadan bahsedildiğini duydunuz hâ?..» yüzü önemli bir buluş yapacağını sezmiş olmaktan doğan neşeyle aydınlanmış gibiydi. «Peki bu konuda ne dediğinizi bizlere de açıklar mısınız Weller?»

Sam:

— «Memnuniyetle,» diye cevap verdi. «Gittiğim zaman evdeki kadınlar, hâlen yanınızda yer almış bulunan Dodson'la Fogg'un hareket tarzına bayılmış olduklarını söylüyorlardı.»

Salondakilerin bakışlarını üzerlerinde hisseden Dodson'la Fogg, kasılarak kendilerine, olduklarından daha dürüst bir görünüş vermek istediler.

— «Dâvacının, dâva vekillerinden bahsediyorsunuz. Elbette, bu hanımlar iki dâva vekilinin hareket tarzından memnun kalacaklar. Bundan bahsetmelerinden daha tabii ne olabilir ki?»

— «Evet,» diye devam etti Sam, «İkisinin de dâvayı götürü olarak üzerlerine aldıklarını sözkonusu ederek çok seviniyorlardı. Çünkü eğer Mr. Pickwick'ten para koparta-mazlarsa, onlara da metelik vermeyeceklerdi. Kim sevin-mez buna?!.»

Bu beklenmedik cevap üzerine salonda bir kahkaha tu-fanı yükseldi. Dodson'la Fogg, kıpkırmızı oldular ve eğilip Buzfuz'un kulağına aceleyle bir şeyler fısıldadılar.

Avukat:

— «Haklısınız,» diye yüksek sesle konuştu. «Böylesine ahmak bir tanıktan bir şey öğrenilemeyeceği gün gibi âşi-kâr. Daha başka sualler sorarak yüksek mahkemenin pek değerli dakikalarını öldürmek istemem, inebilirsiniz.»

Sam yerden şapkasını alırken:

— «Daha başka bir şeyler soracak kimse var mı?» Diye sordu...

Pickwick'ın avukatlarından Snubbin, gülerek:

— «Teşekkür ederim, benim soracak bir şeyim yok...» Diye cevap verdi.

Buzfuz da elini sabırsızlıkla sallayarak:

— «İnebilirsiniz!» Diyordu.

Sıra Pickwick'ın avukatının savunmasına gelmişti. Snubbin'in savunması bir hayli uzun sürdüğü gibi tumtu-raklı cümlelerle doluydu. Elinden geldiği kadar Pick-

wick'ı koruyordu, doğrusu bunu ondan başkası da pek yapamazdı.

Sonunda yargıç Stareleigh, gelenksel usullere uyarak tarafların iddialarını özetleyerek tekrarladı. Not edebildiklerinin sökebildiği kadarını okumaya çalıştı. Eğer Bardell haklıysa, Pickwick'ın haksız olduğu meydandaydı. Eğer jüri üyeleri Cluppins'in şahitliğini doğru olarak kabul edecekseler, ki öyleydi, sonuç değişmiyordu. Eğer ortada bir evlilik teklifinin bozulma keyfiyeti varsa, dâvacı haklı bulunacak ve tesbit edilecek tazminat karşı taraftan istenecekti. Yoook, aksine evlilik teklifinin bozulma keyfiyeti diye bir durum mevcut değilse karşı taraf haklı oluyordu ve hiç bir ödeme yapılmayacaktı.

Jüri üyeleri tartışabilmek için müzakere salonuna çekildiler, Yargıç da, dumanı üstünde kuzu pirzolasıyla nefis bir şişe Maderia şarabı içmek için kendi odasına..!

Heyecan içinde bir çeyrek saat kadar geçti. Juri üyeleri gelip yerlerini aldılar, bir yandan da yargıcı çağırtmak için bir adam gönderildi. Pickwick gözlüğünü takmış, sinirden gergin yüzüyle jüri üyelerinin en baştakine bakıyordu. Kalbinin gümbürdeyerek çarptığı neredeyse duyulacak gibiydi.

Kâtip:

— «Baylar,» diye sordu. «Bir karara vardınız mı?»

Pickwick'ın baktığı jüri üyesi:

— «Vardık,» diye cevap verdi.

— «Davacı lehine mi, yoksa dâvalı mı?»

— «Davacı lehine.»

— «Peki, tazminet ne kadar tutuyor?»

— «Yedi yüz elli İngiliz lirası!»

Pickwick gözlüğünü çıkardı, itinayla camlarını sildi, kılıfının içine yerleştirdi ve kılıfı cebine koydu. Sonra hiç telâş etmeden eldivenlerini giydi, bütün bunları yaparken de bakışlarını en baştaki jüri üyesinden ayırmıyordu. Sonra sanki önceden kurulmuş gibi adımlarla dâva vekili Perker'in arkasından dışarı çıktı.

Yirmibirinci Bölüm

PİCKWİCK BORÇ YÜZÜNDEN HAPSE GİRİYOR

Mahkemenin ertesi sabahı, dâva vekili Perker gelmişti: Pickwick'e

— «Tazminatı ödeyip ödemeyeceğiniz hakkında hâlâ bir şey söylememekte devam edecek misiniz,» Diye sordu.

Pickwick kararlı bir sesle:

— «Bir tek metelik bile vermeyeceğim.» Diye cevap verdi. «Hattâ hayatımın sonuna kadar hapislerde kalacak bile olsam!..»

Böyle diyerek beraberinde sâdık uşağı Sam'la birlikte gidip adâlete teslim oldu ve çok geçmeden de hapisanenin ağır kapısı, iç karartıcı bir şekilde üstüne kapanıverdi.

Pickwick önce tek kişilik odalarda kalmak istedi ama sonra *"Fakirler Mahellesi"* adı verilen kalabalık ve o nisbette de çok konuşulan koğuşa gitmeye karar verdi. Ne var ki orada kendisini bir sürpriz bekliyordu.

İçeriye daha şöyle bir göz atar atmaz, kömür tozlarının yandığı ocağın karşısında tefekküre dalmış birini farketti. Onu görünce öylesine şaşırmıştı ki elinden şapkasını yere düşürmüş, taşlaşmış gibi kalıvermişti.

Evet, üstü başı yırtık pırtık, ceketsiz, gömleği liğme liğme, saçları karmakarışık, yüzünün çizgileri ıstıraptan derinleşmiş, açlıktan iskeleti çıkmış bu adam Alfred Jingle'dan başkası değildi! Jingle oturmuş, başını ellerine almış, bakışlarını ateşe dikmişti. Her hâliyle sefâlet içinde yüzdüğü besbelliydi.

Ötede beride bitkin hâlde olan daha başka sefiller de vardı, ama o anda Pickwick'ın gözleri eski düşmanından başkasını görmüyordu. O sırada kapı açıldı, üstü başı paçavralar içinde bir başkası daha içeriye girdi. Bu Jingle'ın sözde uşağı Job Trotter'di.

Job Trotter birden şaşalayarak:

— «Aa! Mr. Pickwick!» Diye bağırmaktan kendini alamadı.

— «Ha?» Diyerek Jingle oturduğu yerden fırlayıverdi. «Kim? Aaa! Gerçekten oymuş! Ne garip! Ama oh olsun! Çok iyi oldu!»

Jingle, bir zamanlar pantalonunun cepleri olan yerlerde boşuna bir şeyler aradıktan sonra yeniden iskemlesine çöktü.

Pickwick çok duygulanmıştı. Çünkü ikisi de öylesine sefil bir hâldeydi ki, kim olsa bu durum karşısında duygulanırdı. Job'un elindeki tabakta duran bir parçacık koyun etine Jingle'ın şöyle bir göz atışı içler acısıydı.

Pickwick, Jingle'e merhametle bakarak:

— «Sizinle biraz başbaşa konuşmak istiyorum,» dedi. «Benimle biraz dışarı çıkar mısınız?»

Jingle telâşla ayağa kalkarak:

— «Elbette,» diye cevap verdi. «Ama ne yazık ki buradan pek uzaklara gidemeyiz. Burası romantik olmasına romantik, ama hiç de geniş bir yer değil. Girişi serbest de çıkışı yasak!»

Pickwick eşikte:

— «Elbisenizi unuttunuz.» Dedi.

Jingle:

— «Rehinde,» diye cevap verdi. «Ne yapalım, mecbur

kaldım. İnsan karnı aç yaşayamıyor. Hayatta kalmak için birşeyler yemek gerek.»

— «Haklısınız!»

— «Son elbisemi de yemiş bulunuyorum. Hattâ çizmelerimi de yiyeli onbeş gün oluyor. Fildişi saplı şemsiyemi kaptıralı da bir hafta... Bu sözlerim, şerefim üzerine yemin ederim ki doğru... İnanmazsanız, Job'a sorun.»

Pickwick hayret içinde kalmıştı:

— «Üç haftadan beri bir çift çizmeyle, fildişi saplı şemsiye mi yediniz?» Diye bağırdı.

— «Maalesef öyle,» diye cevap verdi Jingle. «Hepsini rehine verdim.»

— «Haa, şimdi anladım,» diyerek Pickwick biraz olsun rahatladı. «Yâni üzerinizde ne var, ne yok rehine verdiniz demek!»

— «Hattâ Job'un üzerindekileri de! Hele bütün gömlekleri de verince çamaşır yıkamak külfetinden de kurtulmuş olduk. Ama çok geçmeden üzerimizde hiçbir şey kalmayacak. Sonunda ne olacak biliyor musunuz? Açlıktan öleceğiz... Sorup soruşturacaklar, bizleri birer tabuta atacaklar, fakirlikten ölen her mahkûma yaptıkları gibi, gerçeği gizleyip, bizlerin kendi ecelimizle öldüğümüzü söyleyecekler. Sonra da fukara mezarlığına gömecekler, olup bitecek!..»

Jingle, parlak istikbâli hakkındaki tahminlerini kendisine mahsus konuşma kolaylığıyla anlatırken, bir yandan da yüzüyle birtakım işaretler yapıyor, karşısındakini gül-

dürmeye çalışıyordu. Ama Pickwick zavallının gözlerinin yaşlarla dolduğunu farketmişti.

Jingle:

— «Siz gerçekten iyi kalpli, dürüst bir insansınız Mr. Pickwick,» dedi. Uzanıp elini sıkarken başını hafifçe yana çevirmişti. «Ben pis bir nankörden başka bir şey değilim. Pişmanım, ama ne faydası var? Bitkinim, hastayım, açlıktan nefesim kokuyor. Bütün bunlara lâyığım da. Ne var ki çok ıstırap çektim. Çook...»

Zavallı daha fazla kendini tutamayıp, yere, basamakların üzerine yığıldı, elleriyle yüzünü örterek bir çocuk gibi hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı.

Pickwick yüreği merhametle dolu:

— «Haydi, ağlamayın... Her şeyin bir çâresi bulunur.» Dedi. «Job, buraya gel... Nereye gitti bu adam da?»

Job birden meydana çıkarak:

— «Buradayım efendim.» Diye cevap verdi.

Pickwick ciddî bir hâl almaya çalışarak:

— «Al bakalım şunu,» dedi. Ama dört damla gözyaşı yeleğinin üzerinden aşağıya yuvarlanmıştı bile...

'*Al bakalım şunu*' ne demekti? Aslında bu müthiş bir yumruk da olabilirdi, çünkü merhametine sığınmış gözüken Jingle tarafından düpedüz aldatılmıştı. Ama Pickwick'ın '*Al bakalım şunu!*' Dediği yumruk değildi. İyi kalpli Pickwick'imiz elini kesesine daldırmış, bir miktar

para çıkartarak Job'un eline bırakıvermişti. Job'un parayı alır almaz, acele oradan uzaklaştığını söylemeye hacet yok sanırız...

Pickwick, kendi hücresine gittiği zaman Sam'ı etrafa bir çekidüzen vermeye çalışır buldu. Bir an tereddüt etti; sonra:

— «Şimdi sana söyleyeceklerimi iyi dinle Sam...» Dedi.

— «Buyurun efendim, dinliyorum.»

Pickwick hâkim bir sesle:

— «Daha başlangıçta buradasın genç bir insana uygun bir yer olmadığını biliyordum.» Dedi.

— «Yalnız gençlere göre mi? Yaşlılara göre de değildir efendim!..»

— «Haklısın Sam, ama yaşlılar tedbirsizce hareketleri, ya da aptallıklarından ötürü buraya düşmüşlerdir. Fakat gençler öyle değil! Meselâ seni ele alalım. Hizmet ettiğin kimsenin bencilce hareket etmesinin sonucu burada değil misin? Ne olursa olsun, gençlerin burada daha fazla durması doğru değildir. Ne demek istediğimi anlayabiliyor musun?»

Sam dik kafalı hâliyle:

— «Pek değil efendim.» Diye cevap verdi.

— «Canım, sen de biraz anlamaya çalış.»

Kısa süren bir sessizlikten sonra Sam:

— «Şey... Biraz anlar gibiyim,» diye cevap verdi. «Ha-

ni kar fırtınasından posta arabasının sürücüsünün dediği gibi, lafı nereye getirmek istediğinizi anlıyor gibiyim.»

— «Çok güzel... Vaktini boşu boşuna burada kaybetmene taraftar olmadığım gibi, buraya girip de uşağımı da hizmet etmek için yanımda alakoymam doğru değil. Sam! Hemen çıkıp buradan gitmeni istiyorum, anladın mı!»

Sam alaycı bir tavırla:

— «Hemen mi efendim?» Diye sordu.

— «Evet, hemen. Burada kaldığım sürece sana ihtiyacım olmayacak. Bu süre içinde paranı muntazaman vermekte devam edeceğim. Üç arkadaşımın hangisi olursa olsun, senin gibi bir uşağın kendilerine hizmet etmesinden de zevk alacaktır.» Yalancı bir neşeyle. «Eğer, günün birinde buradan çıkarsam,» diye devam etti. «Şeref sözü veriyorum, seni tekrar hizmetime alacağım.»

Sam:

— «Size bir şey söyleyeyim mi?» Dedi. «Böyle bir şeyi konuşmak bile bana müthiş azap veriyor.»

— «Hayır Sam. Kararım kesin. Ne diyorsam, onu yapacaksın.»

— «Demek kararınızın kesin olduğunu söylüyorsunuz? Peki öyleyse efendim. Benimki de kesin!» Sam Weller böyle söyleyerek şapkasını alıp başına yerleştirdi, sonra da bir fırlayışta hücreden dışarı çıkıp gözden kayboldu.

Pickwick:

— «Sam!» Diye arkasından seslendi... «Sam, gel buraya!»

Ama Sam Weller çoktan gitmişti bile! Öyle ki, koridorlarda ayak seslerinin yankıları bile duyulmaz olmuştu!..

Yirmiikinci Bölüm

SAM WELLER'İN KADİRŞİNASLIĞI

Sam hapishaneden çıkar çıkmaz, neyi düşünmeye başladı, biliyor musunuz? Tekrar içeriye girmeyi! İcadedici bir kafası olan Sam buna da bir çare bulmakta gecikmedi. Hemen gidip babası Weller'i buldu, ona bir borç senedi imzaladı. Weller da ödenmeyen bu senetten ötürü oğlu hakkında şikâyette bulundu.

— «Ne oğullar var şu dünyada!» Diyordu.

— «Hayırsız evlât, ne olacak!» Dedi avukatı.

— «Siz kendi işinize bakın,» diye Weller avukatı haşladı: «Ben ne dediğimi biliyorum. Oğlum hakkında böyle konuşamazsınız!»

Böylece Weller, kendisine olan borcu ödememiş olduğu için oğlu Sam Weller'i kendi eliyle hapishaneye gönderip gardiyanın ellerine teslim etti.

Sam hapishaneye girer girmez hemen efendisinin hücresine gidip kapısını çaldı.

— «Girin...» Dedi Pickwick.

Sam kapıyı açarak kendini gösterdi. Şapkasını çıkarmış, gülümsüyordu.

Pickwick karşısında onu görmekten memnun:

— «Aaa! Sen misin Sam!» Diye heyecanla bağırdı. «Dün seni kırmak istememiştim, ama oldu bir kere... Şapkanı çıkartsana Sam... Otur da sana anlatayım.»

— «Şey... Birazdan anlatırsınız efendim.»

— «Birazdan mı? Neden şimdi değil?»

— «Hiç... Öyle işte...»

— «Peki, neden Sam?»

Sam müteredditt:

— «Çünkü...» Diye kekeledi.

— «Çünkü ne? Konuşsana.»

— «Çünkü daha önceden halledilmesi gereken bir başka mesele var da...»

Pickwick:

— «Ne gibi bir mesele?» Diye sordu. Hâlinden çok şaşırmış olduğu belliydi.

— «Hiç... Basbayağı bir mesele efendim.»

— «İyi ya canım, ne meselesiyse anlat bana... Benden saklayacak değilsin ya.»

Sam yine tereddüt içinde: «Önce şeyimi ayarlamak istiyorum da.» Diye kekeledi. «Yâni şey!»

— «Ne şeyi Sam?»

— «Madem öyle, söyleyeyim: Sizinle konuşmadan önce yatağımı ayarlamak istiyorum efendim.»

Pickwick şaşkın:

— «Yatağını mı?» Diye bağırdı.

— «Evet efendim, yatağımı... Çünkü ben de burada bulunan herkes gibi tevkif edilmiş bulunuyorum. Sizin gibi, ben de ödenmeyen bir borç yüzünden!»

Pickwick kendini bir iskemlenin üzerine bırakırken:

— «Demek borç yüzünden hapsedildin hâ!» Diyebildi...

— «Evet efendim, borç yüzünden... Beni buraya gönderen de, siz çıkmadan beni serbest bıraktırmayacağını söylüyor.»

— «Aman Allah'ım! Sam, ne demek istiyorsan şunu açıkça söylesene!

— «Ne diyorsam, onu söylemek istiyorum efendim. Kırk yıl da olsa, burada hapis olarak kalacağım. Burası hapishane olmayıp, kürek cezasının çekildiği yer de olsa hiç bir şey değişmeyecek. Rica ederim, artık bundan bahsetmeyelim.»

Bu ne büyük bir kadirşinaslıktı! Pickwick'ın gözleri yaşlandı. Ne var ki bu Sam'ın yapacağı kadirşinaslıkların sonuncusu olmayacaktı.

Hatırlanacağı üzere Dodson ile Fogg Bardell'in dâvasını götürü pazarlıkla üzerlerine almışlardı. Dâvayı kazandıkları için Bardell'in onlara verecek tek meteliği yoktu. Bir gün noter kâtiplerinden Jackson arabayla gelerek Bardell'i aradı.

— «Patronlar gayet acele olarak sizi görmek istiyorlar Mrs. Bardell,» dedi.

Bardell, oğluyla birlikte arabaya binerek noterliğin yolunu tuttu. Jackson da peşinden geliyordu.

Jackson:

— «Patronların şansı yokmuş,» dedi. «Yâni şu sizin ücretten bahsediyorum.»

Bardell:

— «Ücreti alamadıkları için ben de üzgünüm,» diye cevap verdi. «Ama siz kanun adamları, bu şekilde, yâni götürü pazarlıkla iş alırsanız, daha çooook zarara uğrarsınız!»

— «Peki siz dâvadan sonra onlara bu parayı ödeyeceğinize dair bir senet imzalamadınız mı?»

— «İmzaladım, ama bu sadece âdet yerini bulsun diyeydi.»

— «Anlıyorum,» diye cevap verdi Jackson. «Sadece âdet yerini bulsun diye hâl»

Böylece yola devam ettiler. Bardell'in bir ara başı öne düşmeye başladı, uyuyup kalmıştı. Neden sonra arabanın durmasıyla birden uyanıverdi.

— «Aman Allah'ım! Ne çabuk Dodson'lara geldik!»

Jackson:

— «Eh, zaten pek de uzak sayılmazdı,» diye cevap verdi. «Lütfen arabadan iner misiniz?»

Henüz tam olarak uyanamamış olan Bardell söylenileni yaptı. Karşısında kocaman bir duvar, duvarda da arkasında bir gaz lâmbası yanan kocaman, parmaklıklı bir kapı vardı.

— «Neredeyiz kuzum?» Diye sorarak durdu.

Jackson:

— «Resmî devlet kapısı sayılır burası da,» dedi. Hem bunu söylüyor, bir yandan da onu kapıya doğru iteliyordu.

Kapı arkalarından kapanınca dar bir merdivenden doğru inmeye başladılar. Az sonra Jackson, muzaffer bir tavırla etrafına şöyle bir bakındı:

— «Geldik işte,» dedi.

Bardell, heyecandan soluk soluğa:

— «Ne demek istiyorsunuz ya?» Diye sordu.

Jackson:

— «Sadece şunu,» dedi. «Yeryüzünde Dodson'dan daha kibar, Fogg'dan daha merhametli biri yoktur. Ücretlerinin ödenmesi için şahsınızı gözetmeleri gayet tabiidir. İşte bunun için de sizi buraya, yâni borçlular hapishanesine yerleştirmeyi uygun gördüler.. İyi geceler Mrs. Bardell, iyi geceler yavrucuk!»

Jackson çabuk çabuk oradan uzaklaşadursun, bir başkası, elinde anahtarlar, zavallı kadınla çocuğunu alıp aşağıdaki avluya inen ikinci bir merdivene götürdüler. Orada Bardell kulak tırmalayıcı çığlıklar atmaya, küçük Bardell de korkudan haykırarak ağlamaya başladı. Çünkü ikisi de az ilerde Pickwick'i farketmişlerdi. Duvara dayanmış duran Sam Weller de kadını görmüştü. Alaycı bir tavırla şapkasını çıkartarak onu selâmladı. Pickwick'se, azametle ona arkasını dönmekle yetinmişti.

Kadın gardiyanlardan biri:

— «Rahat bırakın kadını,» diye çıkıştı. «Görmüyor musunuz, içeriye henüz girdi.»

Sam başındaki şapkayı acele çıkartarak:

— «Aaa, o da mı hapis?» Diye sordu. «Neden acaba dersiniz?»

— «Dodson'la, Fogg adındaki iki kişi, borcunu ödemediği için tevkif ettirmişler!..»

— «Aman ne güzel!» Diye Sam bağırdı. «Durun da gidip hemen patrona anlatayım.»

Sam'ın bütün kışkırtmasına rağmen iyi kalpli Pickwick'ın kılı kıpırdamadı.

Jingle'e yardım etmek için bütün kalbiyle çırpınan, Pickwick bu iyiliği hapisten çıkmadığı sürece yapmaya hazırdı. Sâdık uşağı Sam'a en derin hislerle bağlıydı, ama yine de dört duvar arasında çürümesine göz yumuyordu. Şimdi de dâva vekillerinin hışmına uğrayan Bardell, borcunu elden giden hürriyetiyle ödüyordu!

Zavallı kadın ona mektup yazıp da, haksız olduğunu teslim ettiği ve bütün bunların başına Fogg'la Dodson'un kışkırtmasıyla açıldığını itiraf ettiği zaman bile, bizimki hâlâ dik kafalılığından vazgeçip geçmemekte tereddüt ediyordu.

Ama o sıralarda bir gün, gizlice Miss. Arabella Allen'le evlenen Winkle, eşinin anne-babasıyla gelip de onun hesabına şefaat etmesini istediği zaman, Pickwick dayanamadı, heyecandan kızarıp bozarak güzel Arabella'yı iki yanağından öptükten sonra, gençlerin arzularını kırmayacağını bildirerek, alın yazısını baştan başa değiştiren o çeki imzalayacağını bildirdi.

O gün de hemen hapisten çıktı. Onun ne temiz kalpli bir

insan olduğunu öğrenen öteki mahkûmlar onu tâ kapıya kadar gelerek uğurladılar. Ellerinden gelse daha da uzaklara kadar uğurlayacaklarına şüphe yoktu..

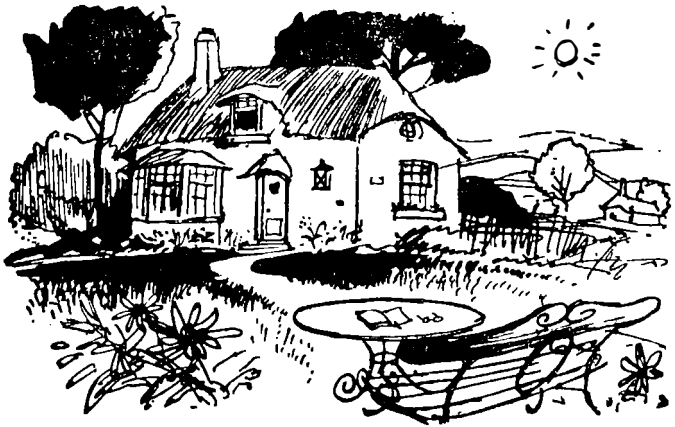

Yirmiüçüncü Bölüm

Mr. WARDLE VE ÖTEKİ DOSTLAR

Pickwick'ın serbest kalınca yaptığı ilk iş *'Pickwick Klüp'*ü kapatmak oldu. Sonra da candan dostu Wardle'ın çiftliğinin yakınlarında bir kırevi satın alarak oraya çekildi. Bütün arkadaşları ve bizimkiler sık sık oraya gidip onunla sohbetlere dalmak alışkanlığını edindiler.

Pickwick'ın yüzünde mutlu bir tebessüm, her birinin teker teker ellerini sıkarak onları karşılayışı, sonra da ellerini ovuşturarak neşesini belli etmesi, gerçekten görülmeye değer. Bir ihtiyar için ne mutlu bir dostluk gösterisi!

Kahvaltının hazır olduğu bilidriliyor.. Pickwick, Wardle'ın annesi yaşlı Mrss. Wardle'a kolunu vererek onu sofranın başına kadar götürüyor, arkadaşları da masanın etrafındaki yerlerini alıyorlar. Şişko Joe, Wardle'ın arkasında uyukluyor, Sam de efendisinin arkasına geçip alesta bekliyor. Gülüşmeler ve konuşmalar kesiliyor, Pickwick yemek duâsını etmeye başlıyor.

Sofradakilere iyice bakın: Tanıdık simalarla karşılaşacağınızdan eminiz.

Şu ciddî işadamıyla, genç ve güzel eşi, aziz dostumuz Mr. Winkle ile yeni evlendiği karısı Mrs. Arabella!

Şimdiye kadar iki satır şiiri bir araya getirememesine rağmen kendini büyük bir şâir olarak satan bu çiftçi centilmen de bizim Snodgarss! Yanında da sevgili eşi Emilie var.

Şu sevimli ve yumuşak başlı çift de Mr. Trundle'la eşi Isabelle.

Kadere boyun eğmiş fakat hâlâ genç gözüken bu bekâr adam da bizim Tupman'ın ta kendisi!

Öteki dostları, Pickwick'ın samimiyetle dâvet etmesine rağmen gelmemekte ısrar ediyorlar.

Meselâ bunların başında eski ev sahibesi Bardell geliyor. Bardell yine eskisi gibi bekârlara evini kiralamakla geçiniyor. Jingle'la uşağı Job Trotter birbirlerinden ayrılmayıp, dürüst ve şerefli bir hayat yaşamak için kalkıp beraberce tâ Hindistan'a gittiler. Yol arkadaşı Magnus da sonunda han odasında evlenme teklif ettiği Miss Teintfletry'le evlendi. Tıp öğrencileri Ben Allen'le, Bob Sawyer hâlen Bengal'deler.. Biraz daha az içki içmeye karar verinceye kadar tam ondört kere sarı hummaya yakalandılar.

Pickwick yemek duâsını bitirince bir an duruyor, sonra gözlerini yukarıya kaldırıyor. Tek bir gözyaşı damlası yanaklarından aşağıya yuvarlanıp gidiyor. Neşe ve huzur gözyaşıdır bu..

SON

Genel Dağıtım : BATEŞ - Cağaloğlu / İSTANBUL

Birçok gülünç mâceranın kahramanı olan bilgin Pickwick, dul bir kadının yanında pansiyoner olarak kalıyordu. Bir gün Mrs. Bardell'e, bir kişi yerine iki kişinin ihtiyaçlarını karşılamaktan bahsetti Bunu kendisine üstü kapalı bir evlenme vaadi sanan Bardel, sevincinden bayılarak Pickwick'in kollarına düştü. Oysa Pickwick, alacağı bir uşağın masraflarından söz açmak istemişti. Bardell'i ayıltmaya uğraşırken, odaya arkadaşları girerek kadını onun kucağında gördüler.

Pickwick gerçeğe arkadaşlarını inandırdı ama, birkaç gün sonra gelen bir mektup onu küplere bindirdi. Zira bu mektupta iki avukat onu, evlenme vaadedip vaz geçmesi sebebiyle mahkemeye veriyor ve 1500 İngiliz lirası tazminat istiyordu..

Pickwick bunu bir nâmus meselesi yaptı, hapse girse de bu parayı ödemeyecekti..

Bu olay Pickwick ve arkadaşlarının başından geçen olaylardan yalnız biridir. Bu kitapta onların Geçit töreninde, Maskeli baloda, düello ederken ve hapishanedeki hayatlarını merakla izliyeceksiniz.

BAŞKAN YAYINLARI

Güzel Sanatlar Matbaası A.Ş. 10 TL.